דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
שנת פועלי ארץ ישראל
מייסד ועורך ראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם „למרחב"

יום רביעי, כ"ו בחשון תשמ"ח, 18 בנובמבר 1987 ● גליון 19274

היום 12 עמודים ● המחיר 1.10 ש"ח, באילת 95 אג'

היום בדבר
- קריסת מניות או מפולת כלכלית / טדי פרויס
- הפירוש – גם בידינו / חגי אשד
- בין שתי ערים / יוסי מלמן
- המכוסה והגלוי / יצחק רועה

הבראד

מזג האוויר

(ע). – מעונן חלקית עד בהיר. הטמפ' יירדו והלחות תעלה. ירושלים 11–21; רמת הגולן 12–24; נהריה – אין; צפת – אין; חיפה 14–25; טבריה 13–25; נצרת – אין; עפולה 10–26; שומרון 12–23; תל אביב 14–24; לוד 13–26; יריחו 13–28; עזה 14–24; באר שבע 12–26; אילת 16–30.

פרס: ארה"ב מבטיחה סיוע תמורת ועידה
שמיר מציע פגישה: ישראל ירדן ומצרים

ראש הממשלה יצא לביקור בן שישה ימים בוואשינגטון ● פרס יוצא מחר לבלגיה לדון על סיכויי השלום ● רבין – בחודש הבא לארה"ב, כדי לדון על הסיוע הבטחוני ולנהל מגעים עם הקונגרס

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס מאשר, כי ארה"ב מוכנה לחתום על מזכרי הבנה עם ישראל, תמורת פתיחת משא ומתן לשלום עם ירדן במסגרת ועידה בינלאומית.

בדברו אמש בפני משלחת של חברי בני-ברית באירופה אישר שמעון פרס את הידיעות שפורסמו בזמנו בתקשורת לקראת ביקורו של שר החוץ ג'ורג' שולץ במזרח התיכון לפני כמה שבועות. שמעון פרס אמר עוד, כי ארה"ב תהיה גם מוכנה לסייע לישראל מבחינה כלכלית וצבאית אם תסכים לכינוס ועידה בינלאומית.

שר החוץ יצא מחר לביקור בבלגיה, בריטניה וצרפת, שבמהלכו ייפגש לשיחות על סיכויי השלום עם מרגרט תאצ'ר ועם נשיא צרפת פרנסואה מיטראן.

פתיחה בינלאומית

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, שב והדגיש את תמיכתו בפתיחה בינלאומית של שיחות השלום עם ירדן.

בשיחתו עם מוסטפה חליל אמש, שיבח גם פרס את תוצאות ועידת הפיסגה הערבית ברבת-עמון, שהביאו לגיבוש מה שכינה „קואליציה אנטי-פונדמנטליסטית". שר החוץ, אמר כי בישראל לא התקבלה החלטה בעד או נגד ועידה בינלאומית.

ראש הממשלה יצחק שמיר מציע לקיים פגישה „בלתי

(המשך בעמ' 2)

מאת יוסי למקוביץ, שליח „דבר" ו„ג'רוזלם פוסט" בבריסל

בריסל (מיוחד ל„דבר"). – הסיכויים למו"מ לשלום במזרח התיכון גדולים יותר מאשר בעבר וזאת בעקבות נצחון אסטרטגיית השלום בוועידת הפסגה ברבת עמון – כך אומר שר החוץ שמעון פרס בראיון לשני עיתונים בלגיים.

פרס, שיגיע מחר לבלגיה כדי לקבל תואר דוקטור כבוד באוניברסיטה החופשית בבריסל, אמר לעיתונים „לה סואר" ו„גאזט ואן אנטוורפן", כי משא ומתן בין ישראל לירדן אינו אפשרי בלי פתיחה בינלאומית והדבר ימנע משתי המדינות סיכונים אפשריים. לדבריו, חוסיין מלך ירדן זכה לחופש פעולה מלא בעקבות ועידת רבת עמון.

פרס יקבל את התואר יחד עם הנשיא עבדו דיוף מסנגאל ונשיא איטליה לשעבר סאנדרו פרטיני. הפרס נחשב יוקרתי מאוד והוא מוענק על הישגים יוצאי-דופן בתחום התרבות, הפוליטיקה והכלכלה.

במהלך ביקורו בן-היום ייפגש פרס עם עמיתו הבלגי ליאו טינדמאנס. השיחות יסובו ככל הנראה על ההתפתחויות האחרונות במזרח התיכון לאור ועידת רבת עמון, אולם יעלה בהן גם נושא הספינה „סילקו", שנחטפה על ידי ארגונו של אבו נידאל ועל סיפונה אורחים צרפתים ובלגים.

כזכור, הארגון טוען, כי לאורחים הבלגים יש גם אזרחות ישראלית, אולם ממשלות ישראל ובלגיה דוחות כאחת טענה זו.

חיבוק מצרי-ישראלי

פרס מתחבק עם חליל, בפגישה אתמול (צילום: יצחק הררי)

רבין ידון היום עם נציגי גוש קטיף על הקרע ביניהם למערכת הבטחון

מתיישבים מאיזור הרצועה מסתייגים מהודעת הניתוק ● התחיה: לחדש שיתוף הפעולה

מאת שלמה גינוסר ודני צדקוני, כתבי „דבר"

שר הבטחון יצחק רבין יפגוש היום בלשכתו את נציגי המועצה האזורית גוש קטיף לבירור הקרע שנוצר ביניהם לבין מערכת הבטחון. זאת, לאחר ששלשום גינה רבין את הצהרות המועצה נגד האלוף יצחק מרדכי והודיע בתגובה, שלא יצור איתם כל קשר, עד שיחזרו בהם ממה שרבין הגדיר כ„דברי בלע" ויתנצלו בפני האלוף מרדכי.

אתמול הודיע רבין לוועדת החוץ והבטחון, כי מערכת הבטחון מנתקת את כל יחסיה עם המועצה האזורית חבל עזה, עד שאנשיה יתנצלו על דברים שהטיחו באלוף פיקוד הדרום יצחק מרדכי ועד שיחזרו בהם מדבריהם. רבין אמר כי תגובתו של האלוף מרדכי היתה במקומה והוא מתייצב מאחוריה. קודם לכן הסביר שר הבטחון לחברי ועדת החוץ והבטחון, כי הירי על התלמידה שנהרגה לא בא מהמחסום אלא ממקום אחר. „שום ירי מהמחסום לא היה יכול לפגוע בנערה", אמר שר הבטחון.

בהגיבו על התקרית שהיתה בדיר אל בלח, אמר שר הבטחון, כי ההוראות להגנה עצמית ברורות. אם אנשים נתקלים במחסום ומושלכות לעברם אבנים והם יורים באוויר – הרי זה במסגרת החוק. אולם, בתקרית שבה נהרגה התלמידה בדיר אל בלח קרה דבר שאין לו הסבר. קצין בכיר שמילא אחר הסבריו של שר הבטחון אמר בוועדת החוץ והבטחון, כי יש גירסה האומרת שמכונית „סובארו" נכנסה ויצאה בסימטה ולפי עדותו של מורה מקומי – נורו גם עליו שתי יריות. ואכן, בחיפוש שנערך במקום נמצאו שני תרמילים. שר הבטחון התייחס גם לתקרית במערת המכפלה בין אנשי לוינגר לבין חיילי צה"ל, ואמר

(המשך בעמ' 2)

מאת מלי ולינגר, הסופרת הצבאית של „דבר"

בצה"ל מצפים בעניין לתוצאות החקירה שמקיימת המשטרה בתלונה שהגיש הצבא נגד הרב לוינגר השבוע. גורמים צבאיים בכירים הביעו פליאה על כי עד היום לא היו תוצאות לחקירות המשטרה בעניינים דומים לאחר שמתנחלים בראשות הרב לוינגר התפרעו ופגעו בחיילי צה"ל בקבר יוסף לפני חודשים אחדים.

נודע כי מפקדים בפיקוד המרכז מסרו שחיילים מתלוננים, כי הם נתונים לעלבונות צורבים מצד הרב לוינגר ואנשיו, ולצה"ל יש „הרגשה לא טובה" בעניין זה ובעניין הטיפול שעושה המשטרה בתלונות.

הרמטכ"ל רב-אלוף דן שומרון הגיב אתמול בחריפות על הודעת מתיישבי גוש קטיף בדבר ניתוק מגע עם אלוף פיקוד הדרום האלוף יצחק מרדכי. בתגובתו אמר הרמטכ"ל: „ההצהרה על ניתוק מאלוף הפיקוד היא הצהרה על ניתוק מצה"ל. זאת הצהרה אומללה."

(המשך בעמ' 2)

אבנים על 2 ישראלים מדרום לבית-לחם

מאת סופר „דבר" בירושלים

שני נוסעים ישראלים נפצעו אמש באורח קל מיידוי אבנים ליד הכפר אל-ח'אדר מדרום לבית-לחם.

מכונית שבה נסעו נרגמה באבנים ומשברי הזכוכית נפצעו הנוסעים בה. קודם לכן הושלך בקבוק תבערה אל עבר אוטובוס ישראלי ליד מחנה הפליטים ערוב צפונית לחברון.

איש לא נפגע ולא נגרם נזק. כוחות הבטחון פתחו בסריקות.

הח"כים רמון וצוקר: האוצר הוליך שולל

ועדת הכספים אישרה הקצבה להתנחלות שקיימת רק על הנייר

מאת אמנון אמר, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

ועדת הכספים של הכנסת אישרה אתמול הקצבת 13 מיליון שקלים לסלילת כביש עוקף בשטחים ולהקמת שלוש התנחלויות, בניגוד להחלטות הממשלה.

תחילת הדיון בבקשת ההקצבה היתה בישיבה הסוערת שקיימה ועדת הכספים שלשום, במהלכה הטיח יו"ר הוועדה אברהם שפירא בחברי הכנסת: „משוגעים, זהו מושב לצים". אתמול נמשך הדיון ובתחילת הישיבה הפיץ ח"כ חיים רמון (מערך) בין חברי הוועדה מכתב, שבו הוא מאשים את האוצר בהולכת שולל של ועדת הכספים.

לדברי רמון, אחד משלושת הישובים האמורים – הישוב עשהאל – אינו קיים ואילו לגבי השניים הנותרים קיימת החלטת ממשלה לפיהן יבנו הישובים על חשבון היזמים. רמון טען, כי לא ברור לאן ילך הכסף וכי יש כאן נסיון להוציא כספים עבור התנחלויות בכסות שווא. לדבריו, מדובר בפרשת שחיתות נוספת הקשורה בישובים ביהודה ושומרון ולפיכך יש לדחות את הדיון.

יושב ראש הוועדה, ח"כ אברהם שפירא, התליט לקיים הצבעה בסיומה אושרה הבקשה ברוב מוחץ. כל חברי הליכוד בוועדה הצביעו בעד, שלושה חברים נמנעו ורק שניים – רמון וצוקר – התנגדו.

מיד לאחר ההצבעה הגישו רמון וצוקר בקשות לרוויזיה שמשמעותן היא אי-העברת כספים להתנחלויות וקיום דיון חוזר בסוגיה. ח"כ צוקר דרש לבדוק את חוקיות הסדר הקרקעות בשניים מן הישובים, אבני חפץ ועשהאל, ואילו ח"כ רמון דרש להזמין לדיון החוזר את מנכ"ל משרד השיכון ואת יו"ר מחלקת ההתיישבות של הסוכנות.

האחיות מפסיקות את השביתה ל-48 שעות; הרופאים משבשים

מאת רנה הרינג, סופרת „דבר"

בהנהלת ההסתדרות סוכם אמש על הפסקת שביתת האחיות ל-48 השעות הקרובות, בעקבות החלטת מזכירות ההסתדרות אתמול לעגן את הנהגת שבוע עבודה בן 36 שעות בארבע משמרות, מתוך הנחה שביום ו' יוכרע עניין התמורה עבור שעת עבודה נוספת של אחות בבית החולים.

לעומת זאת, הרופאים בבתי חולים של קופת-חולים הכללית בעיצומים אולם גם אצלם הובעה אמש אופטימיות מסויימת לגבי הפתרונות המסתמנים לסיום הסכסוך.

ראשי הסתדרות אחיות בתי חולים בכינוס אתמול מזכירות מורחבת דיווחו על הדיון הלילי אור ליום ג', עם עוזר שרת הבריאות יחזקאל שפס. בדיון זה סוכם שביום ו' השבוע ייקבע על ידי הממונה על השכר במשרד האוצר יעקב דנון ועל ידי מ"מ יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות חיים גת ביושבם כוועדת המעקב, גובה התשלום עבור שעות נוספות לאחיות בתי חולים. על סמך סיכום זה, הסכימו ראשי החטיבה להביא לאישור המזכירות הצעת עיכוב מימושו של סידור עבודה חדש. עם זאת, אמרה אילנה כהן, מזכירת החטיבה, כי שבוע עבודה של 36 שעות ובמשמרות גמישות, מעוגן בהסכם עבודה חתום ומהווה עובדה „בלתי הפיכה".

מזכירת הסתדרות האחיות מלכה גרבלר, המלווה את המאבקים של אחיות בתי-חולים הביעה בשיחה ל„דבר" תקווה שעם כניסתו של יעקב דנון לתפקיד תשרור גם רוח חדשה ביחסים של האחיות עם הממונה על השכר באוצר.

הרופאים סוגרים היום את מרפאות החוץ בבתי חולים של קופ"ח והם ישארו סגורות גם מחר. חדרי ניתוח יפעלו באופן תקין, מלבד בתי חולים בהם הרופאים יעבדו במשמרת שבת – היום ב„השרון" וב„גהה", בפתח-תקוה וב„הרצפלד" בגדרה ומחר ב„בילינסון" בפתח-תקוה ובפעם הראשונה מאז הסכמי הרופאים גם ב„יוספטל" באילת.

מאז הפעלת התוכנית הכלכלית

יותר ממיליארד דולר „הוצאו מהבלטות" כדי לממן נסיעות לחו"ל

מאת אמנון אמר, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

מאז הפעלת התוכנית הכלכלית וייצוב שער החליפין ביולי 1985 הוציאו ישראלים הנוסעים לחו"ל למעלה ממיליארד דולר שמקורם מחוץ למערכת הבנקאות.

נתון זה כלול בדו"ח חצי-שנתי על התקבולים והתשלומים במטבע חוץ שפרסם אתמול המפקח על מטבע-חוץ בבנק ישראל.

מהדו"ח מתברר, כי התופעה של מימון השהייה בחו"ל שלא באמצעות מטבע-חוץ הנרכש בבנקים הלכה והתרחבה במהלך השנתיים האחרונות.

במחצית השנייה של 1985 הסתכמו סכומי הכסף החוץ-בנקאיים שהוצאו בחו"ל ב-120 מיליון דולר, ואילו במחצית הראשונה השנה הגיע סכום זה ל-355 מיליון דולר.

במקביל לתופעה זו, נרשמה בתקופה האמורה זרימה גדולה של מטבע-חוץ לישראל העולה על המתחייב מפעילותו הריאלית של המשק. יבוא הון מוגבר זה מוסבר בעיקר בהפרשי הריבית בין הארץ לחו"ל והציפיות להמשך יציבות שער החליפין.

אסד עבדול נאצר, נציג סעודיה בקאהיר, צופה על טקס הנפת דגל ארצו על שגרירות סעודיה בבירת מצרים עם פתיחתה מחדש ביום ב'. (צילום: א.פ.)

וול סטריט והדולר בירידה בשל התנגדות רייגן להעלאת מסים

ניו-יורק (רויטר). – מחירי המניות בוול סטריט ירדו אתמול, ולדולאר נרשמה ירידה חריפה בשעה שהמשקיעים גילו חוסר סבלנות לנוכח העיכובים במו"מ בוואשינגטון על קיצוץ הגרעון בתקציב האמריקאי.

מדד דאו ג'ונס נפל אתמול ב-26.85 נקודות והתייצב על 1,922.25 נקודות, וזאת לאחר ירידה של יותר מ-50 נקודות במהלך יום המסחר. הנסיגה במחירי המניות החלה לאחר שהנשיא רייגן הודיע שלשום, כי לא יהיה זה נכון להעלות מסים כדי לקצץ את התקציב.

נסיגה חריפה נרשמה לדולאר בשוקי הכספים בעולם

(המשך בעמ' 2)

מארוקו העדיפה לוותר על אליפות הג'ודו כדי לא להתחייב להכניס ישראלים

מאת אריה ארד, שליח „דבר"

האג (מיוחד ל„דבר"). – מארוקו אולצה אמש להסתלק מבקשתה לארח את אליפות העולם בג'ודו בשנה הבאה, לאחר שסרבה להתחייב שתיתן אשרות כניסה לספורטאים הישראלים. עתה יצטרך הקונגרס הבינלאומי לענף הג'ודו לחפש מארחת אחרת.

הקונגרס יתכנס ערב פתיחת אליפות העולם בג'ודו מחר בהשתתפות מאות ספורטאים מ-67 ארצות, בתוכם שלוש ג'ודאיות ישראליות ושני ישראלים.

מארוקו ביקשה לארח את אליפות העולם לגברים עד גיל 21, שתיערך בשנה הבאה. בשיחות מוקדמות עם יו"ר ועדת הג'ודו בהתאחדות הספורט הישראלי שלמה חיון הודיע יו"ר התאחדות הג'ודו במארוקו מוחמד בן עומאר, שההתאחדות שבראשה הוא עומד תומכת את ישראל להשתתף באליפות, אך הוא אינו יכול להתחייב שממשלתו תיתן להם אשרות כניסה.

בעקבות זאת, קיים חיון התייעצות עם נציגי מדינות

(המשך בעמ' 2)

„בתי גוועת" – קורא אביה של אן פולארד

מאת סופרת „דבר"

ברנארד הנדרסון, אביה של אן פולארד, הכלואה בעוון ריגול למען ישראל, זועק לעזרה: הוא חרד לחיי בתו הסובלת ממחלה נדירה שבגינה הפסידה באחרונה 30 ק"ג.

הפרקליט הניו-יורקי ליאון צ'דני, הנמצא עתה בישראל לרגל הסרטת ספרו על מו"מ השלום עם מצרים, קיבל אתמול פנייה נואשת מהנדרסון ובה נאמר: „עקב רשלנות או הזנחה, בתי גוועת לאט ומתוך כאבים. היא ביקשתני לפנות אליך על מנת שתנסה לפעול למען תינתן לה עזרה רפואית הולמת. פניותיה בעניין זה לשירות הפדראלי של בתי-הסוהר לא נענו, ולא ניתן כל הסבר לסירוב. אין לה כל אפשרות להשיג עזרתם של אנשים אחרים, מכיוון שלא מאפשרים לה מגע ישיר עם העיתונות. מחוץ לבעלה יונתן פולארד עצמו, היא האסיר הראשון שכך מתייחסים אליו".

ליאון צ'דני אמר אמש ל„דבר", כי בין השאר, הוא יפנה לשרים בישראל על מנת שיפעילו השפעתם למען טיפול רפואי לאן פולארד, מטעמים הומאניטריים. מחלתה היא מסוג נדיר ומחייבת טיפול מורכב.

מישל ארמקוסט (משמאל), נציג ארה"ב לשיחות על פירוק הנשק בז'נווה ויולי וורונצוב, הנציג הסובייטי, מחליפים אתמול חיוכים עם סיומה של שיחה עליה דווח, כי קידמה את המו"מ (צילום אי.פי.)

ברה"מ: הסכם על הטילים יושלם עד יום שני הקרוב

ז'נווה (רויטר, א.פ.). – ראש הצוות הסובייטי לדיונים על פירוק הנשק אמר אתמול, כי למרות חילוקי הדעות בדבר ההסכם לפירוק הטילים לטווח בינוני, יושלם נוסח ההסכם עד יום ב' ויהיה מוכן לחתימה בפסגת שתי המעצמות הגדולות בחודש הבא בוואשינגטון – כך מסרה סוכנות הידיעות הסובייטית טא"ס.

בהודעת הסוכנות צוטט יולי וורונצוב כמי שאמר, שארה"ב העלתה מכשולים „מלאכותיים" בדרך להסכם, אולם העבודה עליו נמצאת בשלב הסופי ותושלם עד ה-23 בנובמבר. ב-26 בנובמבר צפויה פגישה בין שרי החוץ של ארה"ב וברה"מ, וב-7 בדצמבר צפוי גורבצ'וב כידוע להגיע לוואשינגטון. „אני סבור שנוכל לשכנע את האמריקאים להסיר את המכשולים המלאכותיים האלה וכי ההסכם יהיה מוכן להחתמה בזמן", אמר וורונצוב בראיון לטלוויזיה הסובייטית.

לברות האופטימיות של וורונצוב, הודתה סוכנות טא"ס, כי עדיין לא חלה התקדמות באשר לתביעתה של ארה"ב לערוך בדיקות שטח במפעלים סובייטים המייצרים טילים בין-יבשתיים.

51 חברים בקיבוץ אורים נפגעו בדליקה שכילתה את מפעל „נועם"

מרכז המשק: נקום מחר בבוקר ונתחיל הכל מחדש

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

בדליקת הענק שהשתוללה במשך כארבע שעות בקיבוץ אורים בנגב, שכילתה את מפעל „נועם", נפגעו קל 51 חברים, רובם סבלו מקשיי נשימה. כל הנפגעים נשלחו לקיבוץ לאחר קבלת טיפול, להוציא מתנדב אחד שאושפז להמשך טיפול.

הדליקה פרצה סמוך לשעה 8.30 בבוקר, בשעה שרוב עובדי המפעל נמצאו בחדר האוכל של הקיבוץ וסעדו את ארוחת הבוקר. במפעל עצמו היו אותה שעה חמישה עובדים בלבד. אחד מהם, קרינה סקונינג (18), מתנדבת מדנמרק שעבדה במשמרת הבוקר, הבחינה בלשונות האש הראשונות שהגיחו מתוך התנור לייבוש דבק של המפעל. „כשראיתי את האש", סיפרה קרינה „יצאתי במהירות מהמפעל, רצתי לחדר האוכל ודיווחתי על המקרה לחברים". חברי המשק הזעיקו למקום את שרותי הכיבוי ובינתיים החלו להפעיל את כבאית האש היחידה שנמצאת בקיבוץ.

(המשך בעמ' 2)

(צילום: „ברק")

ראש ממשלת מצרים לשעבר – באוניברסיטת חיפה:

החלטות רבת־עמון מחייבות מדינות ערב לפתור את הסכסוך בדרכי שלום

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

ד"ר מוסטפא חליל, ראש ממשלת מצרים לשעבר, אמר אתמול באוניברסיטת חיפה שבתוצאה מוועידת רבת־עמון מחייבות 21 המדינות הערביות אשר התחייבו בה לפתרון הסכסוך באיזור בדרכי שלום, והדבר צריך להעשות בפורום בחסות מתאימה כמו ועידה בינלאומית, כפי שנקבע הדבר בהחלטה 338 של האו"ם. הוא קרא למדינת ישראל לחפש נתיבים חדשים לקידום תהליך השלום באיזור. האורח שנשא הרצאה בסימפוזיון לרגל עשר שנים לביקור נשיא מצרים סאדאת בירושלים, אמר שלדעתו גם סוריה תצטרף למו"מ בחסות ועידה בין־לאומית.

„הסכם השלום של מצרים עם ישראל יתקיים ויתגבר על כל הקשיים ויפרח. מצרים לא שינתה את מדיניותה, ולא ויתרה לכל לחץ מכל מדינה ערבית לבטלו. היא לעולם לא הסכימה להתערבות של גורם זר בנושאים הריבוניים שלה והיא המשיכה וממשיכה באמצעים להשגת שלום צודק באיזור", אמר חליל. ד"ר חליל הרגיש שעצם העובדה שהחלטות ועידת רבת־עמון נתנו יד חופשית למדינות ערב לחדש את יחסיהם עם מצרים, מבלי להתנות זאת בביטול הסכם השלום שלה עם ישראל ובגנות המרודים, הן בעלות משמעות רבה ויש להתייחס אליהן ולהבינן כראוי.

לדעתו של ד"ר חליל הסיבות שהביאו את נשיא סאדאת לפתח את יוזמת השלום לא היו בראש ובראשונה, הסיבות הכלכליות כפי שסבורים רבים בישראל עד היום, אלא פוליטיות. אחרי מלחמת 1967 הפך להיות הסכסוך בבעיה שבין ישראל לבין פלסטינים לסכסוך שבין המדינות הערביות שלחמו אז עם ישראל. הערבים פתחו דף חדש בהכירם, באמצעות החלטת האו"ם 242, בישראל ריבונית בגבולות 1967. מדיניות מצרים חתרה להחזרת ריבונותה על השטחים שנכבשו ולפתרון הבעיה הפלסטינית.

סערה באוסטריה נוכח דבריו של מזכ"ל מפלגת העם:

„כל עוד לא חנק ואלדהיים במו ידיו שישה יהודים לא קיימת בעיה"

מאת רימה קדן, כתבת „דבר" באוסטריה

וינה (מיוחד ל„דבר"). – פרסום הדברים שאמר מזכ"ל מפלגת העם ד"ר מיכאל גראף, בשבועון הצרפתי הידוע „ל'אקספרס" בקשר לעברו של ואלדהיים, לפיהם „כל עוד לא חנק ואלדהיים במו ידיו שישה יהודים לא קיימת בעיה", עורר סערה באוסטריה.

גראף עצמו ניסה להצטדק בכך שדבריו נאמרו בראיון ארוך והתלכדו ללא קשר עם כל תוכן השיחה ובדמעות כמעט ביקש סליחה מכל אלה שנפגעו מדבריו. יו"ר מפלגתו הד"ר מוק והקנצלר ווראניצקי הביעו זעזוע על נוסח הדברים האלה. על ד"ר מוק מופעל לחץ להדיח את המזכ"ל מתפקידו, אולם הוא מוצא שהדיח ובקש סליחה, כי אין שום מקום לנקוט בצעדים כאלה.

אפילו שמעון ויזנטל, שעד כה צידד תמיד במפלגת העם והיה תמיד באד כתוך לגבי ואלדהיים, אמר שבשלב זה הגיע הרגע שהוא יבקש בידידיו היהודים החברים במפלגת העם לעזוב מפלגה זו.

תגובות כזאה באו גם מצד הקהילה של יהודי וינה ממספר אבנים ואנשי שם לא יהודים בעיר.

שמעון רביד וגדעון ויתקון מועמדים לגזבר הסוכנות

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

שמותיהם של מנכ"ל חברת העובדים, ד"ר שמעון רביד ומנכ"ל המחלקה לשיקום שכונות, גדעון ויתקון במועמדים אפשריים להפקיד גזבר הסוכנות מטעם הקונפדרציה, הועלו אתמול בהתייעצויות שהתקיימו אתמול בין שרי מפלגת העבודה. על־פי הצעה זו יבחן אחד משני המועמדים האפשריים לגזבר ואילו כיו"ר יבחר אחד ממבחרי מפלגת העבודה.

לסופר „דבר" נודע כי יו"ר הקונפדרציה, קלמן סולטניק, דחה אפשרות כזו והודיע שהקונפדרציה לא תהיה מוכנה לוותר על מועמד מטעמה. יצויין, כי ראשי הקונפדרציה הביעו נכונות לוותר על תיק הגזברות, אשר הובטח להם בהסכם הקואליציוני, תמורת תיק „הנוער והחלוץ". לדרישה זו קיימת התנגדות חריפה בקרב חוגים מסויימים במפלגת העבודה הרואים באורי גורדון, ראש עליית הנוער, את המועמד המתאים לקבלת תיק זה.

בימים האחרונים מפעילים גורמים שונים במפלגת העבודה לחץ כבד על עקיבא לוינסקי להסיר את מועמדותו. התק"ם, התבקש עד כה בלוינסקי, מנסה לסגת מעמדתו זו כדי שלא להפסיד את סיכוייו לקבל חבר הנהלה בקונגרס הקרוב. בשלב זה אין לוינסקי נוטה להסיר את מועמדותו נראה שעד סוף השבוע תיפול הכרעה בשאלת מועמד מפלגת העבודה. מועד כינוסו של מרכז מפלגת העבודה נקבע לסוף השבוע הבא ובין המועמדים שהוזכרו, שמחה דיניץ ובוטה גור סוכם כבר על התמודדות במרכז, במידה ולוינסקי יסיר את מועמדותו.

רבין

(המשך מעמ' 1)

כי הוגשו תלונות למשטרה נגד אנשים שפגעו בחיילים. „אנחנו נוקטים באמצעים חריפים נגד יהודים המפירים את הסדר", אמר רבין. הוא סיפר, כי בין ההתבטאויות הקשות של יהודים נגד חיילי צה"ל נשמעו גם הקריאות „קאפו" ו„נבלים".

מתיישבים מסתייגים מניתוק היחסים

מתיישבים רבים מהישובים הישראליים ברצועה מסתייגים מהחלטת המועצה האזורית „חוף עזה", על ניתוק מגעיה עם אלוף פיקוד הדרום האלוף יצחק מרדכי והגשת התביעה נגדו בגין התבטאויותו בפרשת הריגת התלמידה בדיר אל בלח. אבי פרחן, מראשי התנועה לעצירת הנסיגה מסיני, וכיום תושב „אלי סיני" שברצועה ומפעילי ההתיישבות באיזור שמסר על כך, קרא אתמול לערוך „רוויזיה בהחלטה האומללה, לבחור ולמנות למועצה „אנשים נאמנים" על מנת שיהיה בה ייצוג אמיתי של תושביה.

ביחס לאירועים בחבל עזה חזרת תנועת התחיה ומדגישה את זכותם של המתיישבים להתגונן מפני תקיפה מצד המון ערבי מוסת ע"י איומי טרור. יש לציין, שלפתנים אין מנוס מלהשתמש בנשק גם כאשר הצד השני משתמש באבנים.

(המשך מעמ' 1)

במציאות של היום ברצועת עזה וגוש קטיף, ניתוק מצה"ל או הצהרה על ניתוק מצה"ל הם ניתוק מהמציאות. היכולת של תושבי גוש קטיף לחיות ולהתפתח בשקט ובבטחון מכיר היא קודם כל ולפני הכל תוצאה של עבודה מסורה, רצינית מאד של זרועות הבטחון בניצוחו של אלוף הפיקוד איציק מרדכי, שעושה עבודה רצינית ומסורה עם הצלחה גדולה באזור כזה הרבה מאד כפיות טובה". רב־אלוף שומרון הביע תקוה כי המתיישבים ימצאו את הדרך לחזור בהם.

אלוף פיקוד הדרום האלוף יצחק מרדכי, אמור להיפגש עד סוף השבוע עם הפרקליטים בבתי הדין הצבאיים בפיקוד הדרום. בכוונתו לשטוח בפניהם טענות שהעלו קצינים ואנשי כוחות הבטחון ברצועת עזה בדבר קלות העונשים המוטלים על מחבלים מהג'יהאד האיסלמי, שהם הביאו ללכידתם.

נודע, כי באחרונה רווחו טענות בקרב מפקדים ואנשי כוחות הבטחון, לפיהן מקלים השופטים בבתי הדין הצבאיים בעונשיהם של מחבלים מאנשי הג'יהאד האיסלמי ואחרים. הטענה שהשמיעו בפני האלוף מרדכי עוסקת בבסכי המאסר הקצרים הנגזרים עליהם והורתם המלאה למעגל העויינות עם שחרורם.

אלוף פיקוד הדרום הבטיח לדבר עם שופטי בתי הדין הצבאיים שבתחום פיקודו.

דבר DAVAR
מאוחד עם למרחב
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי

מנהל כללי אמנון ברנע
המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד. 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032

סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזה קומה ג'
טלפון 242203, מ. 94229

חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3־2־642111, מ. 33104

פרס

(המשך מעמ' 1)

מחייבת" בין נציגי ישראל, ירדן ומצרים.

ראש הממשלה שיצא אמש לביקור בארה"ב, העלה את הצעתו בשיחה עם ד"ר מוסטפא חליל, שהיה ראש ממשלת מצרים. יצחק שמיר סבור שפגישה כזו יכולה לסייע לקידום תהליך השלום באמצעות חידוש השיחות על האוטונומיה שנפסקו לפני כשש שנים.

ד"ר חליל דחה רעיון זה וציין, כי אין עוד טעם לנהל מו"מ על האוטונומיה. האורח ממצרים הגדיר את ועידת הפיסגה הערבית ברבת־עמון בשם „הצלחה" שיכולה לסייע לתהליך השלום וקרא לישראל שלא להחמיץ הזדמנות זו. שמיר וד"ר חליל החליפו זכרונות ממפגשיהם בעבר. מוסטפא חליל נועד אמש גם לשיחה עם ממלא מקום ראש הממשלה שמעון פרס.

ראש הממשלה יפגש בוואשינגטון עם נשיא ארה"ב רונלד רייגן, שר החוץ ג'ורג' שולץ ושר ההגנה החדש פראנק קארלוצ'י. ביקורו יימשך שישה ימים ובמהלכם יפגש גם עם חברי קונגרס, סנטורים, מועמדי המפלגה הדמוקרטית לנשיאות ומנהיגי הקהילה היהודית.

שר הבטחון יצחק רבין יצא באמצע החודש הבא לביקור בארצות־הברית.

צופים כי בפגישותיו עם ראשי הממשל ועם הקונגרס יפעל השר רבין לשימור רמת הסיוע הבטחוני והסדרי האופסט, ולפתיחת אפיקים חדשים לתעשיות הבטחוניות בתחום במערכת הבטחון האמריקאית. על־פי הערכות מוקדמות, ינצל השר רבין את החלק הארי של ביקורו למגעים עם הקונגרס בהנחה, כי זוהי החוליה הפחות בטוחה כרגע בממסד האמריקאי ביחס לסיוע לישראל ובמגמה לסלק שאריות של אי־נעימויות מפרשיות פולארד האיראנגייט וסוגיית הסחר הישראלי בנשק עם איראן.

מובארק עווד נצטווה לעזוב את ישראל

מאת סופר „דבר"

מובארק עווד, אחד מהאישים הפלסטינאים הבולטים בשטחים, נצטווה לעזוב את ישראל תוך שלושה ימים. משרד הפנים סירב להאריך את תוקף אשרת השהייה שלו כתייר. בקשה קודמת לחדש את תעודת הזהות הישראלית נדחתה גם היא.

עווד הינו אזרח ארה"ב במוצא פלסטינאי. הוא התחנך בארה"ב וקיבל תואר דוקטור בפסיכולוגיה. לפני כחמש שנים בא למזרח ירושלים וייסד את המרכז לחקר אי־אלימות. הוא קרא להתנגד לכיבוש הישראלי באמצעים לא אלימים כגון הפגנות, חרם כלכלי ופעילות ציבורית. תומכיו היו אמורים להפגין הלילה נגד מה שהם מכנים „גירושו מן המולדת".

סופר „דבר" בכנסת מוסר, כי הח"כים מוחמד מיעארי ומתי פלד (הרשימה המתקדמת) פנו אתמול לראש הממשלה יצחק שמיר בקריאה לבטל את הוראת הגירוש שנמסרה למובארק עוואד. הפניה לשמיר באה כיוון שהוא גם מ"מ שר הפנים. הח"כים מיעארי ופלד אומרים במברק לשמיר, כי גירושו של עוואד מנוגד להבטחות שנתן המנכ"ל המדיני של משרד החוץ ד"ר יוסי ביילין לפעול להסרת איום הגירוש מעל עוואד. שני הח"כים טוענים כי הצו מנוגד גם להבטחות רשמיות שניתנו לשגריר האמריקאי תומאס פיקרינג.

מארוקו העדיפה

(סוף מעמוד 1)

מערב־אירופה ומשהתכנסה מליאת הקונגרס שאל היו"ר קורס קוצ'ר (אוסטריה) את נציג מארוקו, אם יוכל להתחייב שארצו תיתן אשרות כניסה לכל הספורטאים שירצו להשתתף באליפות.

תחילה ניסה בן עומאר להתחמק ממתן תשובה ישירה, אולם משנלחץ על ידי היו"ר קוצ'ר אמר ש„אם תסכים ישראל להימנע מלהשתתף באליפות – לא תהיה כל בעיה. לאור העובדה שאין לנו קשרים דיפלומאטיים איני מוסמך להתחייב שהישראלים יקבלו אשרות."

כאן שאל היו"ר קוצ'ר את הנציג הישראלי, אם אכן יש בדעתם של ספורטאים ישראלים להשתתף באליפות במארוקו.

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו
של אבינו היקר
ר' מנחם שף ז"ל
ממייסדי כפר פינס
ההלויה התקיימה אתמול.
יושבים שבעה בבית המנוח בכפר פינס.
בתו: כרמלה ושמואל כהן
בנו: יצחק שף
כלתו: דליה שף
אחותו: ברכה בקר
אחיו: מאיר וחיה שף
אחותו: בלומה שפיצר
נכדיו נינינו וכל המשפחה

לחברנו אברהם מורד
מנהל הסניף
איתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף עזה
ההנהלה והעובדים

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו הפנסיונר
איסר פורמן ז"ל
ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
מחוז הדרום
הפנסיונרים בחברת החשמל

הודח סא"ל – מפקד יחידה בפיקוד הצפון בשל „אמינות הדיווח"

מאת כלי ולנגר, הכתבת הצבאית של „דבר"

אלוף פיקוד הצפון האלוף יוסי פלד הדיח בראשית השבוע מתפקידו מפקד יחידה.

ההחלטה להדיחו באה בעקבות שורה של תקלות חמורות ביותר ומתוך מגמה להעביר מסר למפקדים האחרים לגבי הצורך בדיוק בביצוע פקודות, שמירה על המשמעת ודיווח אמין.

בתחילת השבוע כינס אלוף פיקוד הצפון את כל המפקדים בדרגת סגן־אלוף ועד תת־אלוף, לדיווח על הצעד החמור שנקט כלפי הקצין, להבהרת הצעד הזה ולהעברת התמורה שכבה הוא רואה את הצורך לקיים נורמות של אמינות בדיווח, של ביצוע הוראות ודיוק מבצעי.

נודע, כי הקצין המודח בדרגת סגן־אלוף שוקל לפרוש מצה"ל. הקצין מוערך כקצין טוב מאד. אולם שורת התקלות שהוא אחראי להן חייבה נקיטת אמצעים, לאור שרשרת של תקריות שמקורן במשמעת לקויה אצלו וביחידות אחרות.

מצב חקלאי הגדה טוב מזה של עמיתיהם בישראל

מאת דויד משיטב, סופר „דבר" לענייני חקלאות

מצבם של חקלאי הגדה המערבית טוב בהרבה ממצבם של חקלאי ישראל בשום שבממשלת ירדן דואגת לחקלאים אלה ובמשך ימים אלה התברר כי היא מסייעת להם בהיקף של 150 מיליון דולר בעונה זו – מסר השבוע סגן שר החקלאות ח"כ אברהם כץ עוז.

לדבריו יזמה עמאן באחרונה הקמתו של מרכז קואופרטיבי חקלאי בגדה בו חברים שמונה קואופרטיבים לשיווק המאגדים 40 גופים יצרניים. הממשלה שם הבטיחה לחקלאי הגדה שיווק של 7,500 טונות עגבניות: 3,000 טונות חצילים: 6,000 אבטיחים, 5,000 מילונים: 3,000 גזר ולפת, 4,000 בצל וכן 2,000 טונות תפוחי אדמה. לרוב הגידולים הללו נקבע מחיר מובטח מטעם החברה הירדנית הממשלתית המשווקת את התוצרת החקלאית של חקלאים אלה.

כץ עוז מסר עוד כי לברות הלחץ שמפעילים חקלאים בגדה המזרחית על ממשלת ירדן להגביל את שיווק התוצרת החקלאית מהגדה המערבית, אין היא נענית וממשיכה בסיוע.

51 חברים

(סוף מעמוד 1)

לשונות האש החלו להתפשט במהירות. תוך כחצי שעה הגיעו למקום חמש ניידות כיבוי אש ומנוף הידראולי. בפיקודו של מפקד שירותי הכבאות בדרום, כפסר מישנה אבנר מרדכי, החלו בפעולות הכיבוי והחילוץ. 8 אמבולנסים של מד"א שהוזעקו לקיבוץ מאופקים, נתיבות, המועצה האזורית אשכול ובאר שבע, החלו להעביר את הנפגעים, שסבלו בעיקר מהפרעות בדרכי הנשימה כתוצאה משאיפת עשן, אל בית החולים „סורוקה" בבאר שבע. להוציא אדם אחד שאושפז להמשך טיפול, שוחררו כל הנפגעים לביתם, לאחר קבלת טיפול ראשוני.

ספסר מישנה מרדכי אמר אתמול, כי השריפה נגרמה ככל הנראה כתוצאה מתקלה טכנית בתנור לייבוש דבק של המפעל.

על פי הערכה ראשונית של מהנדס המפעל, דן פרוצ'נסקי, נזקי הדליקה נאמדים בכ־10 מיליון דולאר. כאשר נשאל אתמול מרכז המשק של אורים, יהושע שלי, כיצד נערכים במשק בעקבות האסון שחיסל את הענף המרכזי בקיבוץ, השיב לכתבי השיה: „נקום מחר בבוקר ונתחיל הכל מחדש"

החוג לשילוב ב„עבודה" קורא ללוינסקי להסיר מועמדותו

מאת אריאלה ראובני, סופרת „דבר"

הנהלת החוג לשילוב במפלגת העבודה במחוז חיפה, בראשות נסים שרם, יו"ר החוג לשילוב ואלי נחמיאס מזכיר החוג, יצאו אתמול בקריאה לעקיבא לוינסקי להסיר את מועמדותו לתפקיד יו"ר הנהלת הסוכנות מטעם מפלגת העבודה.

לטענתם, השגיאות החמורות שנעשו בתחום ניהול המו"מ להרכבת הנהלת הסוכנות גרמו לסיטואציה פוליטית בלתי אפשרית לפיה עלולה מפלגת העבודה להפסיד הזדמנות להנהיג שוב את הסוכנות והסתדרות הציונית, לאחר 10 שנות הפוגה.

מבקר מערכת הבטחון מסיים את תפקידו

(עתים). – מבקר מערכת הביטחון האלוף (מיל.) שלמה אראל, יפרוש מתפקידו ב־1 בינואר 88' ויחזור למקום עבודתו הקודם במנכ"ל איגוד חברות הספנות הישראליות.

שלמה אראל מונה לתפקיד מבקר מערכת הביטחון ב־1 ביולי 84' לתקופה של שלוש שנים. בעת כהונתו של משה ארנס כשר ביטחון ועל דעת המיועד באותה עת לכהונת שר הביטחון – יצחק רבין.

וול סטריט והדולר

(סוף מעמוד 1)

בעקבות הודעתו זו של רייגן. הדולאר ירד בשני פניג לעומת המארק הגרמני ונסחר ב־1.7145 מארק. ירידה של 5.2 ין נרשמה לעומת המטבע היפאני והדולאר נסחר ב־135.75 ין.

במלאת חמישים שנה לרצח
„החמישה"
יצחק מגדל ז"ל
משה באומגרטן ז"ל
יהושע פוחובסקי ז"ל
אהרן אולישבסקי ז"ל
אריה מורדכוביץ ז"ל
שעל שמם קם קיבוץ מעלה החמישה

נקיים ערב זכרון ביום רביעי, ד' בכסלו תשמ"ח, 25.11.87, בשעה 20.30 בחדר האוכל
עליה למקום הרצח ביום חמישי, ה' בכסלו, 26.11.87, בשעה 11.00 לפנה"צ.
עליה לבית הקברות ביום חמישי, ה' בכסלו, 26.11.87, בשעה 16.15.
מוקירי זכרם מוזמנים
פרטים נוספים בטלפון 02-347411
בית קיבוץ מעלה החמישה

אורי לוי (24) בנו של שר הבינוי והשיכון וסגן רה"מ דוד לוי בא אתמול בברית הנישואין בלוד עם מירי אבוקסיס בת 22, פקידה בסניף „עמידר" בבית־שאן (צילום: ישראל סאן)

נבון: לא רוצה הממת שידור אך הצעת הבוררות – תידחה

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

שר החינוך והתרבות יצחק נבון אמר אתמול, כי אינו משותף לאלה החושבים שהממת התקשורת טובה והציבור רוצה בה.

„אין שחר לידיעות כאילו שרי הממשלה והפוליטיקאים רוצים שהשביתה לא תיפסק, אבל הדרישות העובדים בחודש האחרון היו בלתי ניתנות למימוש", אמר השר נבון במהלך ביקור בקריית שמונה. שר החינוך והתרבות אמר עוד, כי התביעה להצמיד את שכר עתונאי רשות השידור לעתונות הכתובה אינה מעשית ולא ניתנת לביצוע. „תחת לנהל מו"מ עם ההנהלה העדיפו עתונאי רשות השידור ללכת באמצעות היועץ המשפטי ולפנות אל בוררות מוסכמת. אני מניח שדרך זו לא תתקבל משום שכל איגוד מקצועי עלול לבקש בוררות מוסכמת ולעולם אי־אפשר לדעת מה הבורר יסכם ובכל מקרה, זה עלול לחייב את אוצר המדינה בסכומים שלא יוכל לעמוד בהם", אמר סגן ראש הממשלה.

הרפז: עובדי הרשות נענשו דיים

„עובדי רשות השידור נענשו דיים ע"י כך שאיבדו מקור הכנסתם. היום יותר מתמיד הם יודעים את מקומם. שכרם אכן נמוך ובכך יש להודות, לכן יש לבוא לקראתם ולסיים השביתה בהקדם", אמר היום ניסן הרפז, מזכיר ההסתדרות בירושלים במפגש עובדים שהתקיים במועצת פועלי ירושלים.

לדברי הרפז, נלמדו הלקחים מהשביתה. כל צד יודע את מקומו וגם שר האוצר הנוכחי צריך לדעת את מקומו ולא להשפיל עוד את עובדי רשות השידור.

הרפז קרא לממשלה ובעיקר לאוצר לפעול לסיום השביתה, כי היא פגעה תקציבית ברשות השידור ויותר מכל פגעה בקשישים ובבודדים שזה להם הבידור היחיד.

השבועון „כותרת ראשית":

חריש פסל הצעה להקים מחדש את „ועדת קרפ"

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש פסל הצעה להקים מחדש את „ועדת קרפ". השבועון „כותרת ראשית" המגלה זאת בגליונו המתפרסם הבוקר, מציין כי במשרד המשפטים הועלתה באחרונה הצעה להקים מחדש את „ועדת קרפ" שניהלה בשנים 1981–1984, מעקב אחרי עבודות המשטרה בשטחים, במגמה לבדוק אם המתנחלים אינם נוטלים את החוק לידיהם.

היועץ המשפטי חריש פסל את ההצעה בטענה שהזמן אינגו כשר, אך קבע עם זאת דרכים להידוק שיתוף הפעולה בין המשטרה הצבא לבין פרקליטות המדינה בנושא זה.

דבר קיומה של הוועדה פורסם לראשונה ב„כותרת ראשית" במאי 1983. הוועדה הוקמה לאחר ש־14 משפטנים בכירים שיגרו ביולי 1980 מכתב ליועץ המשפטי לממשלה דאז, יצחק זמיר, ובו התלוננו על פעולות שיטור פרטיות של מתנחלים. בראש הוועדה עמדה המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, יהודית קרפ.

במאי 1982, חיבר הצוות דו"ח ובו פירוט של מחדלים משטרתיים באכיפת החוק כלפי יהודים בשטחים, והמלצות להידוק עבודת המשטרה. במשך שנה, נמנע שר המשפטים דאז, משה נסים, מלהגיב על הדו"ח. בהיעדר תגובה התפטרה קרפ מהמשפט. שנה לאחר מכן, נחשפה המחתרת היהודית. נראה שחריש חשש בעיקר מהרגישות הפוליטית כלפי ועדה זו שהושמצה קשות ע"י המתנחלים.

הקונגרס יקציב 8 מיליון דולר לבדיקת הטיל הישראלי „פופאי"

ארה"ב עשויה לאפשר לתע"א לשפץ מטוסים אמריקאיים באירופה

מאת מערכת „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – הקונגרס אישר הקצבת שמונה מיליון דולאר לבחינת טיל אוויר־קרקע ישראלי מדגם „פופאי" המיוצר על־ידי רפאל ונמצא בשימוש מבצעי בצה"ל.

מקורות אמריקאיים מאשרים, שהטיל עולה באיכותו על מערכת דומה הנמצאת כיום בשימוש בצבא ארה"ב. אם יעלו הניסויים יפה יוחלט על רכישת הטיל, עשויה ישראל לזכות בחוזים, שיסתכמו במאות מיליוני דולארים.

טילי ה„פופאי" נחשבים לטילי אוויר־קרקע המתקדמים ביותר כיום. ניתן לשגרם ממרחק 80 ק"מ בדיוק רב, תוך סיכון מינימלי למטוס המשגר.

החלטת ההקצבה הנוספת אושרה בישיבה משותפת של ועדות השירותים המזויינים בסנאט ובקונגרס, העוסקת בימים אלה בסיכום חוק תקציב ההגנה. החוק כולו עדיין לא אושר, וקיימות נקודות מחלוקת רציניות, שעדיין דורשות ישוב. דחייה בו עלולה לגרום לעיכובים בתוכניות הספציפיות, כמו אלה הנוגעות לישראל.

מוסלמי מהמשולש – ירוץ עם רצ?

מאת סופר „דבר" בכנסת

תנועת „רצ" התחילה במאמצים אינטנסיביים בחודשים אחרי מועמד ערבי בעל מעמד ציבורי לכנסת. ממקורות יודעי דבר בתנועת „רצ" נודע, כי מספר אישים ערביים המקורבים ל„רצ" „שמים עין" על הכיסא הרם אך סיכוייהם נראים קלושים.

פעיל מרכזי ב„רצ" אמר בשיחה עם סופר „דבר", כי אין בין האנשים המקורבים ל„רצ", או בין החברים הערביים אישיות בעלת השפעה ברחוב הערבי שתוכל ללכד סביבה ציבור בוחרים רחב. אותו פעיל רמז על הסף שמועות שפשטו בנצרת כאילו עתונאי מהעיר נצרת בא בחשבון כמועמד התנועה לכנסת. הפעיל אמר עוד, כי בקרב פעילי „רצ" הערבים קיימת תמימות דעים שלא להתנגד למועמדותה של אישיות ערבית ראויה לשמה אפילו אם היא לא חברה בתנועה, אך חברי התנועה יטילו וטו על כל מועמד, על איש זה או אחר, אם הדבר לא יהיה בהסכמתם של החברים הערביים.

לסופר „דבר" נודע, כי תנועת „רצ" נמצאת בימים אלה בעיצומו של מו"מ עם אישיות ידועה מהמשולש, כשהתנועה מחפשת אישיות מוסלמית שתהיה מועמדה ברשימת התנועה לכנסת. עוד נודע שאם אישיות זו תיתן את הסכמתה מובטח לה מקום ריאלי ברשימת „רצ" לכנסת.

סופר „דבר" מעיר, כי אישיות זו אינה נוטה כל כך לקבל את ההצעה. עוד מעיר סופר „דבר" שאנשי „רצ" יעשו נסיונות לבוא בדברים עם אחד מראשי הראשויות הערביות לקבל את ההצעה המדובר בראש בועצה מהועדה המוסלמית.

בנק ברקליס דיסקונט בע"מ

תמצית מאזן מאוחד ליום 30.9.1987

באלפי ש"ח (לא מבוקר)*

נכסים	31.12.86 (מבוקר)	30.9.87	30.6.87
מזומנים ופקדונות:			
בבנק ישראל	293,795	250,336	300,037
פקדונות בבנקים	128,756	161,730	118,325
ניירות ערך	104,183	100,274	102,578
הלוואות לממשלה	238,697	254,911	260,915
הלוואות לציבור	367,217	476,199	454,446
בניינים וציוד	43,881	40,760	42,675
נכסים אחרים	11,880	13,412	13,206
סך הכל נכסים	1,188,409	1,297,622	1,292,182

התחייבויות	31.12.86 (מבוקר)	30.9.87	30.6.87
פקדונות מבנקים	51,921	65,853	66,807
פקדונות הציבור	984,386	1,056,488	1,055,106
פקדונות למתן הלוואות	46,312	40,294	41,583
שטרי הון נדחים	24,784	24,140	24,718
התחייבויות אחרות	14,860	23,782	23,844
סך הכל התחייבויות	1,122,263	1,210,557	1,212,058
זכויות בעלי מניות חיצוניים	22	26	24
הון עצמי	66,124	87,039	80,100
סך הכל התחייבויות והון עצמי	1,188,409	1,297,622	1,292,182

תמצית דו"ח רווח והפסד מאוחד ל־9 חודשים שהסתיימו ביום 30.9.1987

באלפי ש"ח (לא מבוקר)*

	9 חודשים שהסתיימו ביום 30.9.87	30.9.86
רווח מפעולות רגילות לפני מסים	44,763	22,772
הפרשה למסים	(23,351)	(15,493)
רווח מפעולות רגילות לאחר מסים	21,412	7,279
חלקם של בעלי מניות חיצוניים	(4)	(1)
	21,408	7,278
רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מיסים	318	–
רווח נקי לתקופה	21,726	7,278

דו"ח מאוחד על השינויים בהון בקרנות ובעודפים ל־9 חודשים שהסתיימו ביום 30.9.1987

באלפי ש"ח (לא מבוקר)*

	30.9.87 הון וקרנות הון	30.9.87 עודפים	30.9.86 הון וקרנות הון	30.9.86 עודפים
יתרה לתחילת התקופה	23,946	42,178	23,946	33,475
רווח נקי לתקופה	–	21,726	–	7,278
דיבידנד	–	(811)	–	(343)
יתרה לסוף התקופה	23,946	63,093	23,946	40,410

* מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד ספטמבר 1987

הדו"חות הכספיים נערכו כפי אותם כללי חשבונאות לפיהם נערכו הדו"חות הכספיים השנתיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 1986.

صورة عن الأصل

המנהיג המודח מתומכי גורבצ'וב „מאושפז בשל בעיות־לב":

אזרחי מוסקווה: הגידו לנו את האמת על מצבו של ילצין

מוסקווה (רויטר). - בוריס ילצין, מנהיג המפלגה הקומוניסטית במוסקווה שהודח מתפקידו בשבוע שעבר, אושפז בבית החולים - כך מסר אתמול פקיד סובייטי.

הפקיד הכחיש ידיעות, כי ילצין מת או חלה במחלה קשה. „כיוון שמסתובבות שמועות חמורות, כל שאני יכול לומר הוא שבוריס ילצין אינו חש בטוב, אבל הוא נמצא בחיים. הוא שוהה בבית חולים זה כמה ימים", אמר יורי גרמיצקיך במשרד החוץ הסובייטי.

גרמיצקיך נשאל על־ידי כתבים זרים בדבר השמועות שילצין לקה בהתקף לב חמור או התאבד. הוא הכחיש מכל וכל את השמועות הללו וטען, כי ילצין בן ה־57 „לוקה בלבו".

עדי ראייה זרים סיפרו, כי שלושים צעירים צעדו [illegible] מוסקוואים אל עבר משרדי המפלגה בעיר, כדי לקבל מידע על מצב בריאותו של ילצין, אולם הם נעצרו על ידי המשטרה. כמה מהמפגינים חילקו הודעה מודפסת ובה נאמר: „אזרחי מוסקווה רוצים לדעת את האמת על מצבו של ילצין".

ילצין, אחד התומכים המובהקים של תוכנית הרפורמות של גורבצ'וב, נחשב עדיין כחבר לא־מצביע בפוליטביורו, אולם בימים האחרונים שמו לא הופיע על מסמכים רשמיים בקרמלין, והדבר מעיד על כך שהוא סולק למעשה מתפקידו.

מנהיג ברה"מ מיכאיל גורבצ'וב, שנחשב לפטרונו של ילצין, אמר בשבוע שעבר כי ילצין טען בישיבת הוועד המרכזי של המפלגה, כי הרפורמות הנדרשות אינן מסייעות לאדם הפשוט. בדיווחים אחרים נאמר שילצין טען, כי יש מתנגדים לרפורמות בתוך הפוליטביורו עצמו.

הפגנת נכים בירושלים במחאה על בדיקות חוזרות

„אחרי 8 שנות נכות בדקה אותי ועדה וקבעה - אינך נכה כלל"

מאת יורם לוי, כתב „דבר" בירושלים

כמאתיים נכים זועמים הפגינו אתמול מול משרדי הביטוח הלאומי והאוצר בירושלים במחאה על הכוונות לפגוע בזכויותיהם.

„מזכויותינו ורגלינו, לא ניתן לקצץ בהן", נאמר באחת הכרזות שהונפה במהלך ההפגנה. „אנחנו הנכים משמשים קנה רצוץ לגביית מיסים". יו"ר ארגון הנכים בישראל דוד יהודה הסביר, כי ההפגנה נועדה למחות על כך שהבטוח הלאומי החל לזמן את הנכים לוועדות רפואיות מתוך ניסיון לערער על אחוזי הנכות שנקבעו להם כחלק מקביעת קצבת הניידות לרכב. „נכה קטוע רגל שהוכר כנכה לצמיתות מוזמן פתאום לוועדה לבדיקה חוזרת למרות שכולם יודעים, כי הרגל כבר לא תצמח לו יותר".

יוסף חזן מת"א הוכר לפני שמונה שנים כנכה „לפני ארבעה חודשים אישרו לי רכב אחרי שהכירו בי כנכה לצמיתות, אחרי עשרה ימים קבלתי הזמנה לוועדה רפואית וזו קבעה פתאום שאני לא נכה". הנכים גם מוחים על כך שמאלצים אותם לנסוע במכוניות בדגמים שונים מבעבר שאינן מתאימות לדבריהם לצרכיהם המיוחדים. כמו כן הם מוחו על הכוונה להטיל מס על הקצבאות.

ראשי הארגון נפגשו עם מנכ"ל הביטוח הלאומי מרדכי צפורי וזה הבטיח, כי הבדיקות החוזרות יפסקו. אנשי הבטוח הלאומי קידמו את המפגינים בפרחים וכל אחד מן הנכים קבל גם כריך ושתייה.

מאוחר יותר הפגינו הנכים גם מול משרד האוצר. בפגישה עם שר האוצר וראשי הארגון סוכם שהם יגישו את הצעותיהם הנוגעות למשרד האוצר בכתב ותתקיים פגישה בינם לאנשי אגף התקציבים לנכים. „דלתי תמיד פתוחה בפניכם", אמר לנכים השר נסים בסיום הפגישה.

בעקבות הטרגדיה של משפחת נקש:

ח"כ אבידב מבקש לחדש הדיון בהצעתו לחוק המתות־חסד

מאת רבקה הרניק, סופרת „דבר"

ח"כ כהן אבידב מבקש לחדש את הדיון בהצעתו בדבר המתת חסד, הנושאת את הכותרת „חוק טיפול רפואי", התקועה זה חדשים בוועדת העבודה והרווחה של הכנסת, בעקבות התנגדות לחוק המוצע של רופאים ואנשי דת, שהופיעו בפני הוועדה.

בקשת אבידב לחידוש הדיון בהצעתו באה על רקע ההתרגשות, שעוררו בימים האחרונים הטראגדיה של משפחת נקש - חולה אנוש, שאין מרפא למחלתו, [illegible] באמצעות מכשיר הנשמה, סובל ייסורים קשים ומבקש למות בכבוד כאשר אשתו נאבקת על זכותו למות ללא סבל וייסורים - ממחישה לציבור הישראלי את אחת מבעיות היסוד שטרם באו על פתרונן.

זו הפעם הראשונה בארץ, שהנושא עומד להיות מוכרע כאשר החולה עדיין חי ואשתו מבקשת מהרופאים „זריקת גאולה" לבעלה. במקרה שאירע בשנת 1966, הרשיע בית המשפט המחוזי בתל אביב אב בהריגת בנו המפגר וגזר עליו ארבע שנות מאסר. בית המשפט העליון דחה את ערעורו של האב, אבל בדעת המיעוט קבע אז השופט חיים כהן: „אלפי הורים אלה אינם בגדר עבריינים בכוח, ובוודאי לא כלפי ילדיהם מוכי־הגורל. אם יימצאו ביניהם אחד או שניים, שאינם מוצאים עוד עוז בנפשם לראות סבל ללא ישועה והם מגיעים להחלטה לעשות מעשה פלילי, ובלבד להציל את ילדם מן הסבל - שום עונש אשר בתי המשפט יטילו, לא ירתיעם".

חוק העונשין בארץ אינו פוטר מאחריות פלילית גם רופאים הנענים לדרישה של חולה אנוש או בני משפחתו לבצע המתת חסד, או להימנע מטיפול שיאריך את החולה עוד זמן מה בחיים. פרופ' צבי בנטוויץ', מנהל מחלקה פנימית ג', בה מאושפז גדעון נקש, [illegible] „המתת חסד היא דבר מסובך וצריך להיות זהירים בנושאים". רופאים רבים סבורים, כי הפתרון יכול לבוא על ידי צוואת אדם המורה לא להשתמש [illegible] באופן מלאכותי. במספר מדינות מערביות מכבדים רצונו של אדם המורה בצוואתו להפסיק ממנו טיפולים להארכת ימיו.

גדעון נקש סובל ממחלת ניוון השרירים, הפוגעת במערכת העצבים המרכזית ומשאירה בפני הרפואה שאלות רבות ללא מענה. מקרי המחלה הם אחד על מאה אלף באוכלוסייה, והנתונה היא, כי בארץ נמצאים כמה עשרות חולים שנפגעו בניוון שרירים הנמצאים בשלבים שונים של התפתחות המחלה.

„אין דורשים" בלשכת התעסוקה למהנדסים של צה"ל בתע"א

מאת טלי ליפנר, הכתבת הצבאית של „דבר"

בלשכת התעסוקה לגיוס מהנדסים וטכנאים שפתח צה"ל בתעשייה האווירית, לא נרשם אפילו מבקש עבודה אחד.

חודש וחצי אחרי שפתחו נציגי אגף כוח אדם במטכ"ל לשכת תעסוקה בתעשייה האווירית והציעו כ־500 מקומות עבודה בצה"ל למהנדסים וטכנאים „פליטי" התעשייה האווירית, לא פנה איש. היו מספר מצומצם מאד של מתעניינים אבל איש לא נרשם.

בינתיים ממשיך צה"ל לפרסם מודעות „דרושים" בעיתונים ולגייס למשרות פניות אזרחים או להסב אנשי קבע למקצועות הנדרשים.

מת ישראל קרגמן

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

דבר מותו של ישראל קרגמן היכה בתדהמה את האנשים שעבדו עם המנוח בתחילת דרכו בחיפה, ב„מפעלי אתא", במועצת פועלי חיפה ובמוסדות אחרים.

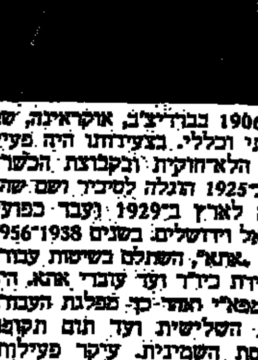

קרגמן נולד ב־1906 בברדיצ'ב, אוקראינה, שם קיבל חינוך מסורתי וכללי. בצעירותו היה פעיל בתנועת „החלוץ" הלא־חוקית ובקבוצת הכשרה „המשמר" בקרים. ב־1925 הוגלה לסיביר ושם שהה ארבע שנים. עלה לארץ ב־1929 ועבד כפועל בפתח־תקווה, מגדיאל וירושלים. בשנים 1938־1956 עבד בבית החרושת „אתא", השתלם בשיטות עבודה בארצות הברית ושימש כיו"ר ועד עובדי אתא. היה חבר כנסת מטעם מפא"י ואחר־כך מפלגת העבודה והמערך, מהכנסת השלישית ועד תום תקופת כהונתה של הכנסת השמינית. עיקר פעילותו הפרלמנטרית היה בוועדת הכספים. הוא היה חבר בוועדה זאת החל מהכנסת הרביעית. בכנסת השישית, השביעית והשמינית כיהן כיו"ר ועדת הכספים. יריבו העיקש והיעיל ביותר בוועדת הכספים היה ד"ר יוחנן בדר מ„חירות", אולם על אף יריבותם הפוליטית שמרו השניים על יחסי חברות חמים.

ישראל קרגמן ז"ל כתב מאמרים רבים בעיתונות בנושאי כלכלה וחברה, ועד לפני חודשים ספורים, כאשר החמיר מצב בריאותו, הירבה להגיב בכתב, במאמרים ובמכתבים למערכות העיתונים, בנושאים שהיו קרובים תמיד לליבו כלכלה וחברה.

יוסף אלמוגי סיפר, שהוא הכיר את ישראל קרגמן בשנת 1937, כאשר עסק בארגון פלוגות הפועל בחיפה בעוד שקרגמן עבד כפועל ב„אתא". „הוא סירב להתפרנס מעבודה ציבורית, וכל מאמצי לגייסו לעבודה זו תמורת משכורת, כאשר הייתי כבר מזכיר מועצת פועלי חיפה, עלו בתוהו. ראיתי בו אחד האנשים המצפוניים ביותר שהכרתי בחיי, עשוי ללא חת. זכורני שהוא היה אהוב על פועלי „אתא", בהיותו ראש ועד עובדי המפעל ויחד עם זאת התיידד מאוד עם מייסד המפעל אריך מולר. דוד בן־גוריון התרשם מאוד מקרגמן וכאשר הצענו אותו כמועמד של מפא"י לכנסת לא היו לנו שום קשיים להכניסו למקום בטוח ברשימת מועמדי המפלגה. אחר כך, כאשר הייתי מזכיר המפלגה ופרץ בה המשבר בעקבות פרשת לבון, קרגמן היה, לדעתי, מתומכי בן־גוריון אולם נגד הפילוג במפלגה. על כל פנים, הוא לחם נגד אנשי רפ"י".

משה ורסמן, מזכיר מועצת פועלי חיפה, תיאר את ישראל קרגמן כאחד האנשים הדגולים של תנועת העבודה ובין מעצבי דמותה. לדעתו של ורסמן, ישראל קרגמן, שהתנגד לפילוג במפא"י, לא היסס להיכנס לעימות עם בן־גוריון על רקע זה, למרות שהוא מאוד אהב וכיבד את בן־גוריון. על קרגמן הופעל לחץ להתמסר לעבודה ציבורית בלבד, אולם הוא הסכים להיות רק תקופה קצרה חבר פעיל במזכירות המועצה, אם כי היה חבר במוסדות המצומצמים שלה במקביל לעבודתו ב„אתא" כפועל ומנהיג פועלי המפעל. „הוא היה איש ספר, איש שיחה נעים, ובעל עקרונות ברזל בכל הנוגע לערכים תנועתיים" - אמר משה ורסמן.

פנחס גרוב, מנהיג הפועלים של עובדי „אתא" עד לחיסולה, הכיר את ישראל קרגמן מאז שנת 1943. „כאשר באתי לעבוד ב„אתא" קרגמן היה כבר יו"ר הוועד ועבד במקביל ב„זגגה", מחלקת ייצור בה היתה העבודה הקשה ביותר. בימים אלה עסק ראש הוועד בעבודתו הציבורית בנוסף לעבודתו הרגילה כפועל שכיר וקרגמן התעקש לפעול בדרך זו. תמיד תהיתי מהיכן יש לו כוח למלא את שני התפקידים והזמן לשמוע את כל האנשים הפונים אליו. אז עבדו כבר במפעל 5000־2500 איש, אולם קרגמן הצליח להתגבר על כל הבעיות. הוא גרם לכך שהנס מולר, בעל המפעל בנוסח קפיטליסטי שהתייחס בחשדנות לוועדי עובדים, התחיל לכבד את נציגות השכירים שלו ואת מנהיגם. שוררו ביניהם יחסים יותר מקורקעים לנוכח שקרגמן ידע לעמוד על התביעות הצודקות של הפועלים".

פנחס גרוב הדגיש, שישראל קרגמן היה „המקרה היחיד של מנהיג פועלים אשר נבחר כציר לקונגרס ציוני וחבר כנסת בהיותו פועל שכיר ליד מכונה. אני זוכר שקניתי לו במתנה צילינדר, בטרם נסיעתו לחו"ל לקונגרס הציוני. הצטערנו כאשר עזב אותנו אחרי בחירתו לכנסת. אך היינו באים בו ושמחנו בעזרו. קבלתי ממנו השראה איך צריך להתנהג ולפעול יו"ר ועד העובדים והשתדלתי לנהוג כמוהו כאשר הוא עזב ונבחרתי לתפקיד יו"ר הוועד" - אמר פנחס גרוב.

מליאת הכנסת דנה בכינוס חבר הנאמנים של הסוכנות... ב־85

כן הוצע לדון בהסכמי שביתת הנשק, מדיניות הצנע ועל עבודת הוועדה לחקר רצח ארלוזורוב

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בכנסת

באיחור של שנתיים ימים בדיוק נתפנתה מליאת הכנסת כדי לדון בהצעות לסדר יום שענייננו... כינוס חבר הנאמנים של המגבית היהודית בניו־יורק בנובמבר 1985. אולם, מסתבר שליותר של הצעות אלה, שהועלו לפני שנתיים, לא גם היום הם בסוכנות לא השתנה דבר.

כאז, לפני שנתיים, גם היום, דיברו הח"כים על הנסיעות לחו"ל, הפוליטיזציה, חשבונות ההוצאות, הבזבוזים, חמישה כוכבים. דיברו גם על ממדי הנשירה, השתלטות הלא־ציוניים, גורלו והאבוד של החינוך היהודי.

הדיון בנושא עורר מבוכה מהולה בגיחוך.

בשיחות מזנון אמרו חברי כנסת שעד תום תקופת כהונתה, הכנסת האחת־עשרה יכולה להספיק עוד ולהתייחס להצעות לסדר היום שענייננו: הסכמי שביתת הנשק אחרי מלחמת השחרור, מדיניות הצנע בראשית שנות החמישים, הפסד נבחרת ישראל בכדורגל לנבחרת הסובייטית במוסקווה ולדבר על עבודת ועדת החקירה בנושא ארלוזורוב.

נאומה של ח"כ גאולה כהן מהתחיה היה חריף במיוחד. היא הפנתה את חיציה דווקא לעבר ממשלת ישראל. זו אינה רוצה עליה. כי אילו היתה מעוניינת בעליה לא היתה משאירה את הטיפול בנושא כה חשוב בידי „גוף לא רציני", כמו הסוכנות שלא רק לא מביאה עליה אלא מתבלת בה.

ח"כ חיים רמון מהמערך אמר, כי צורת הדיון בכנסת מראה את הכשלון הגדול של מדינת ישראל ביצירת דפוסי הידברות עם הגולה. „אין צורך יותר בפתגם הזה - הסוכנות בדרך למדינה". רמון ביקר את הסוכנות ואמר כי אי־אפשר להגיע ליהדות התפוצות אלא רק דרך „המסגנת האטומה" - הסוכנות. רמון אמר כי פרוייקט שיקום השכונות גילה ליהודי התפוצות, כי לעסקני הסוכנות אין מלה בעם ישראל. „אנחנו רוצים שותפות עם השכונות ועם עם ישראל בלי הסוכנות".

ח"כ שבח וייס אמר, כי אין שום נוסחת פלא להבאת יהודים לארץ וכל מי שמדבר בנוסחאות כאלה טועה ומטעה. התהליך הוא ארוך, כמעט אין סופי, וקשה להעלות על הדעת שמדינת ישראל תהיה אור לגויים מבלי שתהיה קודם אור לישראל.

ח"כ אורה נמיר אמרה, כי התחזקות המנהיגות היהודית בגולה מהווה בעצם סטירת לחי לציונות. זוהי מנהיגות שקנתה לה מעמד חזק ומסוכן למדינת ישראל משום שהיא מייצגת את הלגיטימציה שאין חובה על היהודים להגשים את הציונות ולעלות ארצה.

ח"כ אברהם ורדיגר ממורשה אמר, כי למרות השנתיים שחלפו מאז הועלתה ההצעה בעניין מושב חבר הנאמנים של הסוכנות על סדר יומנו, עדיין הוא אקטואלי. ח"כ ורדיגר טען, כי אכן יש בזבוז עצום של כספי ציבור בכל מה שנוגע לנסיעות ח"כים ושרים לחו"ל, ואין תימה שעניין ההוצאות הכספיות שהיו כרוכות בקיום מושב חבר הנאמנים בניו־יורק דווקא, לא היווה גורם כעכב.

ח"כ ורדיגר מחה בהזדמנות זו על השיטות המיושנות והאפליות שנוקטות הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית כלפי הציבור החרדי, אשר חלקו בבניין הארץ אינו נופל מכל ציבור אחר בישראל.

„התנועה הציונית עיוותה דרכיה", אמרה ח"כ חייקה גרוסמן ממפ"ם. „חדלה לקרוץ לחלק גדול מן העם היהודי. חלק ניכר מהעם היהודי מתבולל כיוון שאינו מוצא דרכו ללאומיות המודרנית. הציונות חייבת להיות תנועה משחררת ולא של פליטים בלבד".

עד ההגנה, הפסיכולוג פרופ' ויליאם ואכנאר:

מסדר הזיהוי בתמונות גרם לעדים „הטיה חיובית" להצביע על דמיאניוק

(ע). - מסדר הזיהוי בתמונות שנערך לעדים, ניצולי השואה, במשטרת ישראל נערך בצורה כזאת שהובילה אותם להצביע על תמונת הנאשם ולזהות אותו כאיוואן האיום מטרבלינקה - אמר אתמול עד ההגנה, הפסיכולוג ההולנדי פרופ' ויליאם ואכנאר במשפט דמיאניוק בירושלים. העד התייחס לכמותי תמונות שהוצגו בפני עדים, רובם ככולם ניצולי שואה שנתבקשו לזהות את הנאשם.

הסנגור שפטל: העד עשה נסיונות עם תמונות הנאשם, כדי להוכיח את התיאוריה שלו בקשר להטיה, היינו זיהוי תמונה מסויימת על פי הנחות קודמות. בפנותו לעד, שאל הסנגור אם היו במסדר הזיהוי מרכיבים שהיה בהם כדי לגרום לעדים שיצביעו על תמונה של הנאשם שלא היתה במחלוקת בתמונה איוואן האיום מטרבלינקה.

העד: אחד מכללי היסוד במסדרי זיהוי הוא שהעדים מוסרים תיאור מילולי של הנאשם או החשוד אותו הם מתבקשים לזהות. התמונות במסדר הזיהוי צריכות להיות פחות או יותר דומות לתיאור המילולי שהם נתנו. במקרה שלפנינו התיאור המילולי היה „פנים עגלגלות, צוואר קצר וראש מתקרח". זה חוזר אצל שלושה עדים, אמר העד, אך הוסיף להפנות את תשומת לב השופטים לכך שליד הן תמונות המסדר. בדף זה, מתוך שמונה תמונות, רק תמונה אחת מתאימה לתיאור המילולי והיא זו של הנאשם המופיעה בחלק התחתון של הדף.

העד אמר, כי עדיין אין בכך כדי להביא את העדים שיצביעו דווקא עליו. אולם בכל זאת, לפי התיאור המילולי, הרי בדף הזה היה זה המועמד היחידי שהם יכלו להצביע עליו. העד הוסיף ואמר כי הוא הכין להרגמת העניין הזה טופס אחד של תמונות אנשים בעלי פנים עגולות, צוואר קצר ונוטים להתקרח ובהם את תמונת הנאשם שלא היתה במחלוקת. (מדובר בתמונה של הנאשם משנת 1957 שאין עליה עוררין במשפט זה).

העד אמר, כי היתה הטיה תגובתית חיובית (פוזיטיב רספונס בייאס), היינו יצירת דעה מוקדמת בדעתם של העדים, בעצם העובדה שנעשו מסדרי זיהוי לניצולי השואה. האנשים האלה, אמר העד, היו קרבנות של פשע בממדים כאלה שרק הגבירו בהם את השאיפה לזהות את הנאשם.

הוא טען לאחר מכן, כי קרא את הדו"חות על מסדרי הזיהוי ולא מצא בהם הערה שאולי התמונה של הנאשם לא נמצאת במסגרת התמונות שהוגשו להם. תנאי זה, אמר העד, הוא תנאי מרכזי לאמינותו ודיוקו של מסדר זיהוי כלשהו.

השופט דב לוין: זה לא בדיוק כך, היו כאלה שהדבר נאמר להם והיו כאלה שלא. זה לא מדויק ב־100 אחוז.

העד הוסיף: גורם נוסף והוא שהעדים האמינו שתמונת הנאשם נמצאת בתמונות שהוצגו להם לזיהוי. חלק מהם כבר ראו את תמונת דמיאניוק כאשר נתבקשו לזהות את פדורנקו. זה הגביר אמונם שתמונת הנאשם אכן נמצאת בתמונות שבפניהם. כל הדברים האלה, אמר העד, גרמו להטיה חיובית שהיה בה כדי להנחות את העדים לזיהוי תמונה מסוימת.

שפטל: מספר רב של עדים הכריזו „שלא ישכחו לעולם את פניו של איוואן". העד נשאל אם היה בכך כדי להביא להטיה בזיהוי התמונות.

העד: יש בהצהרה זו התחייבות חזקה מאד מצד העדים ניצולי השואה. אנשים האומרים, כי הם זוכרים את דמותו של אדם מסויים יצביעו במסדר זיהוי על אדם הדומה לזה שנוצר בדמיונם.

השגה נוספת המביאה למה שהעד כינה „הטיה חיובית" היתה בכך שככל הנראה ידעו כמה מן העדים, כי קודמיהם זיהו את תמונת הנאשם ולכן שוכנעו שהדבר אפשרי. מחשבה כזאת מורידה את סף התגובה של עדים מוזהים במסדר זיהוי. העד אמר, כי לא הוא, אלא בית המשפט חייב להחליט אם העדים במשפט זה אכן ידעו שקודמיהם זיהו את הנאשם במסדר זיהוי כזה.

גורם נוסף המביא להטיה ספציפית היה בכך שלטענת העד הוצגו בפני המזהים תמונות בגדלים שונים, חלקן מטושטשות וחלקן ברורות יותר. הוא ציין כי שתי תמונות של הנאשם במסדר הזיהוי היו יותר גדולות והדבר מביא להטיה ספציפית לבחירת תמונתו של הנאשם במסדר הזיהוי.

הטיה ספציפית ראה העד בעובדה שהחוקרים, אשר ערכו את מסדרי הזיהוי, ידעו איזו היא תמונתו של הנאשם. לטענתו, כאשר החוקר יודע את תכונות הנאשם- הוא עלול להשפיע על המזהה באופן לא מודע. כמו כן ניתן לעדים זמן רב לבדיקת התמונות והמגע בין החוקר לבין העד בזמן זה עשוי להביא להטיה.

העד הוסיף, כי ידוע לו שאלה הם נהלים רגילים בזיהוי חשודים במשטרה אבל חשוב לבית המשפט לדעת שיש צורך לבדוק השפעות צדדיות כאלה על עדים.

המדינה נגד דמיאניוק | אוריאל בן־עמי

זיהוי פלילי לנאשם

הפרופ' לזיכרון מהולנד, מסביר לנו כי מסדרי־הזיהוי לג'ון דמיאניוק בערכו כמעט באופן פלילי. זאת אומרת, החלק הפלילי מתייחס לאופן הזיהוי ולאו־דווקא לנאשם. הפרופסור ואכנאר מסביר שבאופן בלתי־מודע, כשרוצים לזהות מישהו מזהים אותו. אפילו אם אין בטחון שזהו האיש, הרי שיש כבר ציפייה לראות מישהו הדומה לו וזה כבר מספיק לעד.

הפרופסור לזיכרון, צריך לזכור, מגיע אלינו מטעם ההגנה. הוא מסביר כיצד איש קרוז בין אנשים שעדים, תמיד יבלוט לעין, אפילו הוא איננו הנאשם. כזהו המקרה של ג'ון דמיאניוק על־פי העד המומחה לזיכרון, פשוט ארגנו לו מסדר־זיהוי, שיפליל אותו בכל מקרה.

על־פי אותו הגיון, הכינו את עדי התביעה המוזים לקראת מסדר־הזיהוי האלה שכל־כך חשקו לראותו שם זיהו אותו בקל, בתור האיש הקרוב ביותר לתיאור.

הפרופסור ואכנאר, מסביר לנו איך התודעה עובדת כאן לטובת התביעה ולא כל־כך לטובת הצדק. כל זה קורה בחקירה הראשית. אבל הבוקר צפוי התובע שקד לערער את זכרונו של העד המומחה לזיכרון.

אחרי ששקד ביקש לפסול את העד ולא נענה, הוא מתכונן היום לטפל בו. במשך כל היום, לפי הבטחתו, הוא ינסה להבהיר לעד המומחה לזיכרון, כי אין כאן הטיה ספציפית להצבעה על הנאשם, אלא שג'ון דמיאניוק הוא הוא האיש שאליו מתכוונים בתואר „איוואן האיום".

רשות הדואר
השירות הבולאי
מודיעים על הנפקת
בולים חדשים
יום ההופעה: יום שלישי ג' בכסלו התשמ"ח (24.11.87)

■ **בולי מסעות חוקרים בארץ ישראל במאה הי"ט** בערכים נקובים של 0.30, 0.50, 0.60 ש"ח
■ **גליון מזכרת-מסעות חוקרים בארץ ישראל במאה הי"ט** במחיר 2.50 ש"ח
■ **בול פנחס רוזן** בערך נקוב של 0.80 ש"ח.

מכירתם של בולים עם שבלים וגליון המזכרת תימשך באשנבים הבולאיים חודש ימים, ואילו בשאר בתי הדואר שבוע ימים בלבד - כל עוד המלאי יאפשר זאת.

כמו כן ניתן להשיג ביום ההופעה בלבד באשנבים הבולאיים ובבתי הדואר המורשים לכך, מעטפות היום הראשון מבויילות ומוטבעות בחותמות המקוריות.

להלן החותמות המיוחדות:

לשירותך אשנבי השירות הבולאי בבתי הדואר הבאים:
ירושלים, תל-אביב-יפו*, חיפה, קרית שמונה, טבריה, נהריה, עכו העתיקה, עפולה, נתניה, נמל תעופה בן-גוריון, רחובות, אשקלון-אפרידר, באר שבע, אילת.
*אשנב בולאי ראשי, רח' פינסקר 2 תל אביב-יפו.

לשירותך אשנבים בולאיים חדשים:
סניף דואר מגדל שלום וסניף דואר מרכזת הצפון (אבן גבירול 106) בתל-אביב-יפו, רמת גן, חולון, ראשון לציון, נצרת עילית, יבנה.

היכונו לתערוכת הבולים הלאומית "עצמאות 40"
19 עד 26 באפריל 1988, בבנייני האומה בירושלים.

יתייקר רכב אירופי עד 1600 סמ"ק

מאת דויד מרטיוב

מחירי מכוניות אירופיות עד 1600 סמ"ק אמורות להתייקר תוך ימים מספר בחמישה־ששה אחוזים בקירוב בגלל השינוי בשערי המטבעות האירופיים.

דובר משרד התחבורה אמר שלשום כי עדכון המחירים נעשה בהתאם להחלטה שהתקבלה בשעתו על ידי ועדת המחירים הקובעת כי חריגה של שלושה אחוזים ויותר בשערי המטבע מחייבת זאת. העדכון יהיה תקף עם פרסומו ברשומות לאחר חתימה של שרי האוצר והתחבורה, כמקובל.

מחלקת החקירות של מס הכנסה חוקרת חשדות לפיהם העלימה חברת ג'ד־ייון מירושלים הכנסות כדי להתחמק מתשלום מסים. ג'ד־ייון היא חברה ידועה בירושלים המתמחה בהפצת קסטות ותקליטים ובמתן שירותי הנחיה ומוסיקה באירועים.

הפושע הנאצי יוזף שוואמברגר, שנעצר בשבוע שעבר בארגנטינה, בהופיעו שלשום בפני בית משפט שדן בבקשת הסגרתו שהגישה מערב גרמניה. (צילום: א.פ.)

שוואמברגר מודה ששירת כקצין אס.אס. באושוויץ

בואנוס איירס, (עי"ר). - פושע המלחמה הנאצי יוזף שוואמברגר נמצא במעקב באגף הרפואי בבית כלא בארגנטינה, לאחר שהשלטונות החליטו לאשפזו מטעמי זהירות, אם כי מצב בריאותו יציב.

שוואמברגר בן ה־75, שנעצר בשבוע שעבר על־ידי משטרת ארגנטינה, התלונן על מיחושי לב קלים.

שוואמברגר, הנמצא בין עשרת הפושעים הנאצים המבוקשים ביותר, לפי מכון ויזנטל בלוס אנג'לס, ממתין עתה להחלטת שופט בדבר הסגרתו למערב גרמניה. מרכז ויזנטל טוען, כי האיש היה מפקד אס.אס. במחנה אושוויץ והיה אחראי לשליחות מאות יהודים למוות.

בינתיים הודה שוואמברגר בחקירתו, כי היה קצין בגדוד האס.אס. „היטלר", שפעל במחנה אושוויץ. הפושע הנאצי נחקר שלשום במשך שעתיים על־ידי שופט פדראלי בעיר לה פלאטה המרוחקת 60 ק"מ מן הבירה ושבה הוא נעצר.

שלטונות בון מבקשים להעמיד אותו למשפט באשמת פשעי מלחמה. נגד שוואמברגר הוצאו פקודות מעצר בבית המשפט בשטוטגרט ב־1963 ובבית המשפט באינסברוק שבאוסטריה ב־1947.

במסגרת התקציב לשנה הבאה:

האוצר יסייע בפיתוח כבישים בכניסות לערים הגדולות

מאת אמנון אסד, הכתב הכלכלי של „דבר" בירושלים

משרד האוצר מתכוון לסייע בשנת התקציב הבאה בפיתוח תשתיות הכבישים בכניסות לערים הגדולות, הנמצאות היום במצב של סתימה כמעט מוחלטת.

על יעד זה של האוצר מסר שלשום שר האוצר משה נסים לראש הממשלה יצחק שמיר בדיון שקיימו בנושא תקציב השנה הבאה.

לדברי נסים, פיתוח הכבישים בנקודות רגישות אלה יוסיף למשק שעות עבודה רבות ומשאבים רבים אחרים המבוזבזים כיום בגלל סיבה זאת. הממונה על התקציבים באוצר [illegible] אמר בפגישה, כי ההשקעה בכבישים תביא לחסכון בדלק ובחלפים ותצמצם את ההשפעה השלילית שיש לפקקי התנועה על מחירי הדיור הקרקע.

לדבריו, פקקי התנועה הגדולים הנוצרים בכניסות לערים גורמים לעליית מחירי הדיור בתוך הערים הגדולות, עליה המשוללת לדעתו כל צידוק כלכלי.

הפרס ע"ש ברזוקה לשחקנים אבנר חזקיהו, דב נבון וענת וקסמן

מאת סופרת „דבר"

פרס ראש עיריית תל־אביב על־שם אברהם ברזוקה יוענק בסוף השבוע לשחקני התיאטרון „הקאמרי" אבנר חזקיהו (על ביצוע תפקידו ב„אני לא רפפורט") דב נבון (על משחקו ב„קידוש") וענת וקסמן (על תפקידה ב„רכוש נטוש").

כמו כן זכו בפרס - בסך 850 דולר - עובדי התיאטרון „הקאמרי" [illegible] (סדרן), מליקה שכטר (מאפרת) [illegible] (מנהל במה) ואסתר פינקוס (מלבישה).

את חתני הפרס בחרו חברי הוועד המנהל של התיאטרון „הקאמרי" - משה נוידורף, עודד פלדמן, יגאל [illegible], זמר, דן שינמן, יעקב פכטר ומנחם אבירם.

שבחים בקיבוצים לשרון כשר התמ"ס

מאת ארנון מגן, סופר „דבר"

דברי שבח על תפקודו של אריאל שרון כשר התעשייה והמסחר, ובמיוחד על היענותו העניינית והמהירה לבעיות מפעלי תעשייה בקיבוצים, מרעיפים אנשים בכירים בתנועה הקיבוצית וחברי קיבוץ רבים אחר בתגובותיהם לכתבי „הדף הירוק", הדו־שבועון לענייני הקיבוץ היוצא כמוסף מטעם „על המשמר".

כל הדוברים פותחים את דבריהם במלים „למרות הבדלי הדעות הפוליטיים", ויש גם המפרטים טיבם של הבדלי דעות אלה, אבל אחר־כך הם מהללים את השר וקובעים, כי [illegible] מפלה לרעה [illegible] את התנועה הקיבוצית לעומת ענפים אחרים במשק.

בתשובה לשאלת הכתבים, אם יחס חיובי זה של שרון כלפי הקיבוצים נובע משיקולים אלקטורליים, משיב [illegible] החקלאות א. [illegible] כי אריק אינו קונה לא את ההתיישבות בכלל ולא את הקיבוצים, וכי הוא פועל לדעתו ברוח [illegible] ממלכתית - שאמנם נובעת בטווח ארוך משיקולים פוליטיים.

המרכז החדש של איגוד התעשיה הקיבוצית עמוס [illegible] מספר על ההבטחות שנתן שר התעשיה והמסחר בכנס [illegible], שהתקיים בספטמבר בגבעת, לסייע למפעלי התעשיה הקיבוציים הנתונים במצב קשה - ולא חלף חודש והוא קיים את הבטחותיו. דברים דומים כשמיע רכז המחלקה הכלכלית של הקבה"א זמי מר: פניות של איגוד התעשיה הקיבוצית ושל קיבוצים בודדים נענו וטופלו. במפגשים עם השר [illegible] יש הרגשה שמחפשים דרך לעזור.

עוד מזכיר זמי מר ומזכירים דוברים אחרים, שאריק שרון הוא היחיד מקרב שרי הליכוד, שהתייצב בצורה הדוקה לצד ההתיישבות העובדת בתביעתה למתן ערבות ממשלתית לחובות המושבים והקיבוצים.

בכתבה מסופר, כי בגלל דאגתו המיוחדת ל[illegible] הגולן מכונה שם אריק שרון „שר הגולן, המכהן התעשייה".

יצוין שאותו כנס של איגוד התעשיה הקיבוצית נערך בגבעת רק לאחר שקיבוץ הזורע של הקבה"א, שהיה [illegible] את הכנס, סירב לעשות כן בגלל התנגדותו הפוליטית לשר. היו גם תופעות של מחאות מצד בודדים בקיבוצים של הקבה"א שאליהם בא השר כדי לחנוך מפעלי תעשיה חדשים. למשל בשניר, בעוד אנשי התעשייה בקיבוצים ו[illegible] הקיבוציות מנסים לצמצם את חילוקי הדעות עם שרי הליכוד [illegible] הפוליטי בלבד.

מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים

נמשכת המגמה החיובית בשוק המניות

★ המסחר במשתנים נפתח במגמה הססנית והסתיים באוירה אופטימית ★ ניכר מעבר מניירות ערך שעלו לאחרונה בשיעור חד יחסית לניירות ערך שטרם עשו כן ★ בעלי עניין ממשיכים להגדיל אחזקותיהם במניות ★ נמשכות הירידות המתונות באגרות החוב

מאת ישראל הדובלי

בשוק המניות נמשכה גם אתמול האוירה החיובית ולאחר פתיחה הססנית של המסחר בשלב המשתנים השתפרה מאד האוירה החיובית ובסיום המסחר עלה מדד המשתנים ב-0.38%.

במסחר הרציפי נמשכה המגמה החיובית, אך היתה סלקטיבית יותר. לניירות ערך רבים נרשמו עודפי ביקוש שסופקו בדרך כלל בעליות שערים מתונות, אך מנגד היו גם ניירות ערך להם נרשמו עודפי היצע והמקרים הללו נלקחו ההיצעים ללא שינוי, או תוך תנודה קלה. בלטה אתמול תופעה של מעבר מנ"ע שטרם הגיבו בשיעור חד על הירידות שנרשמו בהם בחודש אוקטובר ולאלה נרשמו ביקושים ועליות שערים נאות (דיסקונט השקעות, אי.די.בי., פיתוח, אלרן, גבסים, רוגובין ועוד) לבין ניירות ערך שתיקנו לאחרונה חלק גדול מהירידות בהם (וכלל סחר, אזורים, פטרוכימים, ועוד).

באחרונה אנו עדים שוב להודעות של בעלי עניין על רכישת מניות בחברותיהם. על אלה נמנות נכסי אזורים, מאגרי טכנולוגיה, תעשיות לכיש, סופר ועוד. תופעה זו מלמדת על האמון שרוכשים בעלי העניין בחברותיהם.

בשוק אגרות החוב נמשכו גם אתמול ירידות השערים המתונות בעיקר באגרות החוב הממשלתיות ובמקצת גם באג"ח הקונצרניות. המכירות באות מקרב גופים גדולים הנמצאים בעמדת חשיבה כי מחירי אגרות החוב גבוהים למדי ולכן כדאי להם להקטין פוזיציות באפיק זה.

מנגד הרוכשים הינם משקיעים מוסדיים כקופות גמל, תכנית חסכון וקרנות נאמנות אשר מחזור פדיון המניות הבנקאיות גרם אצלם למחסור בסחורה, וכתוצאה מכך הם נאלצים לרכוש למרות שברור להם שרמת המחירים באפיק זה גבוהה מדי. ראוי לקחת בחשבון שני נתונים חשובים. האחד מחירי המחירים בתקופה הקרובה יהיו נבוכים יחסית ותופעה נוספת, בזמן הקרוב יגיעו הסקטור העסקי לבר מבנק ישראל סכומים גדולים באפיק זה שיגיעו ל-175 מיליון ש"ח.

שינויי שער במניות

להלן שינויי שער בולטים במסחר: אי.די.בי. ב' 1989 – 10%–, דיסקונט ב' 1989 –5%, לאומי משכנתאות ג' 5%+, בנק החקלאות 14.7%+, פיתוח תעשיה 5.8%+, ספנות 01 5.8%–, גלי זוהר 1 10%–, ישראלום 7.1%+, ליפשיץ 1 7.9%+, רוגובין 5 7.9%+, דובק ע"ש, מ' 9.3%–, סמפו 5 6.2%+, יצהר אופציה 7.4%+, מן 5 5.8%–, מטוויות 5 10%–, ויסלגו 1 6%–, כבלי ציון אופציה 19.1%–, לכיש 5 10%–, תעשיות מודל 5.6%–, המן – מוכרים בלבד, דנבאר 1 10%–, חירון 1 קונים בלבד, חירון 5 – 10%+, פז השקעות – קונים בלבד, קופל – מוכרים בלבד, קונסורטיום 5 17.8%– גולדפרוסט

המסחר במשתנים – לאחר פתיחה הססנית – אוירה אופטימית

המסחר בשלב השערים נפתח אתמול באוירה הססנית תוך כדי נסיונות מכירה שהביאו בסיבוב הראשון לירידות בחלק מניירות הערך עד 2%. נסיונות המכירה באו מקרב מנהלי תיקים וגופים קטנים אחרים שנבהלו מהאוירה ששררה אתמול בסיום המסחר בעיקר בשלב המרץ שבה היצעים הביאו לירידות שערים ואילו ביקושים סופקו בדרך כלל ללא שינוי בשער. ההיצעים הללו נקלטו ברובם ע"י הקרנות הגדולות – פועלים ולאומי פ"א.

הפגנת הכוח של הגופים הגדולים הביאה בהמשך לשיפור במגמת המסחר ולאחר שבסיבוב הראשון ירד המדד של המניות הנסחרות בשלב המשתנים ב-0.89% הצטמצמה הירידה בסיבוב השני ל-0.85% ובסיבוב השלישי גבר קצב העליה ובסכום סיבוב זה עלה המדד ב-0.38%. הפעילות המעניינת ביותר בזירת המשתנים התבצעה במניית דיסקונט השקעות ששערה הקובע בסיום המסחר במשתנים עלה ב-4% לעומת יום המסחר הקודם תוך מחזור של 583 אלפי ש"ח ערך כספי. כמו כן היתה פעילות בולטת במניית כלל ישראל 10 ששערה עלה באחוז אחד תוך מחזור של 612 אלפי ש"ח. מחזור נאה של 468 אלפי ש"ח נרשם במניות ים המלח ושערן עלה ב-0.75% וכן במניות טבע ששערן עלה ב-0.25% במחזור של 383 אלפי ש"ח. לעומת זאת ירדו מניות מפעלי נייר חדרה ב-2.25% במחזור של 336 אלפי ש"ח.

הודעות הבורסה

בנק דיסקונט: הרווח הנקי של הבנק הנמנה על קבוצת אי.די.בי. היה בתשעת החודשים הראשונים של 47.9 מיליון שקל (29.8 מיליון דולר). התשואה נטו על ההון העצמי הינה 8.5% בחישוב שנתי. בסקירת מועצת המנהלים שצורפה לדו"חות הכספיים נאמר כי הגידול ברווח מבטא את התרחבות עסקי הבנק והתשואות ששררו בתקופה זו. פיטורי העובדים באו לידי ביטוי חלקי בלבד בתקופה זו והשפעתם תמשיך להשתקף בכוחות הכספיים הבאים.

בנק המזרחי: הרווח הנקי של הבנק הסתכם ב-11.4 מיליון שקל (7.1 מיליון דולר). רווחי הבנק הצטמצמו עקב מכירה בהפסד של נדל"ן ונכסים אחרים, פעולה שהביאה להפסד של 8.4 מיליון דולר.

אמריץ: החברה רכשה מבנה בתל-אביב תמורת סכום של 1.4 מיליון שקל במזומן. החברה מייעדת את המבנה להקמת מרכז מכירות אזורי.

איתיוו: הרווח הנקי למחצית השנה הראשונה הסתכם ב-467 אלף דולר לעומת 427 אלפי דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

בהסדר הצמדה ל-88

בהסדר הצמדה ל-89

בנקים למשכנתאות

מוסדות מימון

ביטוח

מסחר ושרותים

מסחר

שרותים

מלונות ושרותי תיירות

מחשבים ושרותי מחשב

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

חקלאות

תעשייה

מזון וטבק

טקסטיל והלבשה

מתכת ומוצריה

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

מוצרי בניה

כימיה, גומי ופלסטיק

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

תעשיות שונות

השקעות תעשיה

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

נסחרות במט"ח

רשימה מקבילה

בנקים ל משכנתא'

שרותים

מלונאות ושרותי תיירות

מחשב ושרותי מחשב

נדל"ן בינוי ופיתוח

חקלאות

מזון וטבק

טקסטיל והלבשה

מתכת ומוצריה

מוצרי בניה

מוצרים כימיים, גומי ופלסטיק

עץ ומוצריו נייר ודפוס

תעשיות שונות

השקעה בתעשיה

חברות השקעה

חיפושי נפט

משתנים

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אג.	5665.25	5583.65
אבוקה	516.03	505.97
אגוז	—	—
אגם	—	—
אדיר	1732.08	1720.86
אדום	2527.85	2510.69
אדף	2028.78	2016.06
אור	433.56	429.97
אורין	—	—
אורלי	288.65	286.54
אורן	—	—
אייל	4119.08	4059.31
איריס	5590.96	5469.13
איתן	782.23	766.81
אלון	—	—
אלבטב	692.64	679.16
אלניסט	103.41	101.02
אמיר	370.42	363.91
אפק	174.17	170.47
אשל	—	—
אתגר	104.14	103.56
אתרוג	—	—
בדולח	2412.73	2397.26
ברוש	—	—
ברק	—	—
בריכת	515.42	511.21
בשור	1577.39	1567.26
גבע	—	—
גורן	454.56	446.05
גיא	—	—
גיל	3537.64	3470.58
גלית	642.88	634.67

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
דובדבן	—	—
דוכיפת	525.16	514.93
דולב	—	—
דורון	1552.99	1525.08
דיתן	268.76	263.48
דליה	609.70	599.45
דרור	365.23	358.88
דקל	—	—
הדס	411.06	407.21
הילה	416.21	412.45
הדר	557.69	548.42
הגבית	2826.87	2758.05
הדר	—	—
זית	—	—
זכיר	534.56	524.35
חגית	166.04	162.42
חליפין	141.24	140.93
חלמיש	216.69	215.25
חן	148.56	147.97
חשמן	1482.77	1470.39
טל	6542.88	6491.38
יובל	460.88	451.29
יהלום	2490.54	2473.88
יחזית	396.45	392.97
יערה	457.99	448.11
יפתח	366.21	357.20
כוכב	136.91	134.26
כלנית	673.06	661.65
כפית	266.46	262.60
כרמל	155.66	151.25
כתר	1240.96	1223.21
להב	5048.27	4952.68

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
למשקיע	124.12	123.81
לפיד	428.52	419.98
לקט	1890.51	1876.90
לשם	367.36	364.91
מבחר	1342.64	1317.09
מגמה	3903.65	3868.24
מגן	259.07	255.37
מגדל	3769.65	3735.94
מור	1935.63	1908.32
מזל	915.44	906.98
מנור	26315.79	25919.70
מירב	1021.77	1002.48
מיתר	4872.09	4781.37
מעיין	773.01	758.54
מצפה	375.08	371.22
מרגלית	1435.27	1425.42
מרום	125.02	122.54
מרים	1336.74	1311.29
נגה	—	—
נוי	326.71	324.65
נטע	523.50	515.61
נוף	—	—
נחל	—	—
נילה	698.86	686.91
נבולה	139.95	138.96
PC בלע	—	—
סביון	364.36	362.00
סער	531.74	521.35
ספיר	415.07	407.90
עדן	181.10	180.63
עידית	390.74	391.22
עירית	827.07	821.85
עלית	497.25	490.15

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
עומר	1265.75	1256.23
עמל	2638.98	2618.51
עמית	501.15	490.16
עינב	—	—
עיט	1713.95	1702.46
עצי	575.17	568.88
ערד	510.72	500.75
צור	127.28	126.70
צוף	1187.20	1099.13
צמרת	562.51	554.45
צפורה	1867.15	1675.07
קלע	2345.98	2341.16
קשת	105.26	103.50
רונית	19708.12	19549.73
ריחן	—	—
רקפת	885.97	870.54
רשף	425.02	416.39
שבים	453.01	444.31
שגיא	346.59	341.57
שחף	101.05	100.60
שחר	472.48	469.15
שמיר	401.06	398.41
שנהב	825.15	813.45
ששון	—	—
שקד	—	—
שקמה	—	—
תאנה	—	—
תבור	—	—
תדהר	545.89	537.71
תומר	104.16	103.98
תמר	—	—
תפוז	—	—
תרשיש	1488.88	1478.86
תשבי	534.40	527.06

הלוח הכללי

דירות להשכרה

וידאו טייפ

הלוואות

ריהוט

דיפוי והדרה

חוק הזדמנויות שווה בתעסוקה, התשמ"א 1981

לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על-פי החוק.

פוליש ונקיון

נרשמו לנישואין

שדוכים

הברות

אבודות

מכירות

נעים לקנות

מקלטים

מקרים

(המשך לוח בעמ' 8)

נמרודי קיבל מקבוצת בנק לאומי בישראל ובחו"ל הלוואה לרכישת „הכשרת הישוב"

איש העסקים יעקב נמרודי קיבל מקבוצת בנק לאומי הלוואה לרכישת „הכשרת הישוב". בנק לאומי פנה לשלוחות הבנק בחו"ל כדי שישתתפו בעיסקה.

בנק לאומי סירב להתייחס לגובה האשראי שקיבל נמרודי.

בזכור רכש נמרודי חבילת מניות ההון של „הכשרת הישוב" שהיו בידי בנק לאומי. חבילת מניות השליטה הינה בידי הסוכנות היהודית שדרשה עבורה 7 מיליון דולר.

יו"ר שיכון ובינוי אחזקות (חברת הגג של סולל בונה ושיכון עובדים) ה"כ רפי אדרי שהגיש אף הוא הצעה לרכישת מניות השליטה של „הכשרת הישוב" העריך כי מניות אלו שוות 3 מיליון דולר בלבד, פחות ממחצית הסכום שדורשת עבורן הסוכנות.

מוריה אבנימלך

רווחיות גבוהה בבנקים הקטנים:

ברקליס דיסקונט הרוויח 21.7 מיליון שקל תשואה נטו 44%

מאת סופרת „דבר"

בנק ברקליס דיסקונט הרוויח נטו בתשעת החודשים הראשונים של 1987 21.7 מיליון שקל – פי שלושה מאשר בתקופה המקבילה אשתקד. התשואה נטו להון עצמי הגיעה ל־43.8%.

הרווח לפני מס הגיע ל־44.7 מיליון שקל – פי שניים באשתקד.

בתוצאה מהרווחיות הגבוהה הצליח הבנק להגדיל את ההון העצמי ב־31.5% ל־87 מיליון שקל.

מאזן הבנק גדל ל־1298 מיליון שקל. ההון העצמי מהווה 6.7% מהמאזן.

הלוואות הבנק לציבור גדלו ב־30% ופקדונות הציבור גדלו ב־9%.

בנק אמריקאי ישראלי הרויח 8% מיליון שקל – תשואה נטו 39%

בנק אמריקאי ישראלי מקבוצת בנק הפועלים סיים את תשעת החודשים הראשונים של שנת 1987 ברווח נקי של 8.1 מליון ש"ח, לעומת 2.0 מליון ש"ח בכל שנת 1986. התשואה נטו על ההון העצמי, בחישוב שנתי, הגיעה ל־39.3%.

השפור ברווחיות הבנק מקורו בהמשך הפיתוח של פעילותו העסקית של הבנק בתחומים שהם בעלי פוטנציאל של רווחיות ובן בשיפור השרות המשך צעדי התייעלות.

ההון העצמי לסוף ספטמבר גדל ב־29.4% לעומת סוף 1986, והגיע ל־35.5 מליון ש"ח. מאזן ליום 30.9.87 הסתכם ב־764 מליון ש"ח, לעומת 732 מליון ש"ח בסוף 1986 גידול של 4.4%.

פקדונות הצבור הסתכמו ב־655 מליון ש"ח, גידול של 4.1% והאשראי לציבור גדל ב־15.7%, ל־195 מיליון ש"ח ב־30.9.87.

הושגה פשרה בין בל"ל ל־24 מורשי חתימה שפרשו לגמלאות על סכום הפיצויים

בנק לאומי הגיע לאחרונה לפשרה עם קבוצה של 24 מורשי חתימה שיצאו לגמלאות בשנים האחרונות ותבעו לקבל פיצויי פרישה חד־פעמי במקום פנסיה.

המחלוקת בין הנהלת הבנק לגמלאים היתה לגבי הכללת שעות נוספות גלובליות בחישוב המשכורת לצורך הפיצויים.

לאחר שנתיים שבהן התגלגלה התביעה בבית הדין האזורי לעבודה נאותה הנהלת הבנק לפשרה, ולפיה קיבלו 24 מורשי החתימה סכום של חצי מיליון דולר, בשני תשלומים, דהיינו 15–25 אלף דולר לכל גמלאי, כשחלוקת הסכום נקבעה ע"י הגמלאים עצמם על פי מפתח של שנות ותק.

הגמלאים שעבדו בבנק עשרות שנים קיבלו בזמנו פיצויי פרישה חד־פעמיים בגובה כמה עשרות אלפי שקלים לאדם.

מוריה אבנימלך

מנכ"ל אי.טי.אם.: נאלץ לנטוש לקוחות אמריקאים

"אם לא יבוא תיקון לירידה ברווחיות היצוא לארה"ב, נצטרך לשקול במפעל, תוך זמן קצר, אפשרות של קיצוץ ביצוא לארה"ב. יהיה זה חבל, לאחר שעיתונו לקוחות במשך 20 שנה. צריך להבין שברגע שמפסיקים לעבוד עם לקוח, לא ניתן לחזור אליו כעבור חצי שנה או שנה, כאשר המצב ישתפר מבחינת המטבע עבודה מאומצת של שנים תרד או לטמיון", כך אומר מוטי רונן, מנכ"ל חברת "אי.טי.אם." בהרצליה, המייצר כלי חיתוך למתכת ואביזרים למכונות כלים.

המפעל מעסיק כ־150 עובדים, מייצא כמחצית מתפוקתו לחו"ל – 3.5 מיליון דולר יצוא לשנה, מתוך זה כ־2 מיליון דולר לארה"ב.

רונן אומר, כי המשבר ברווחיות היצוא לארה"ב נובע מהסיבות הללו: "בשל הקפאת השער. אנו מקבלים עתה למעשה 6% פחות מהשער שנקבע בינואר 1987 (לאחר הפיחות). כתוצאה מפיחות המטבעות האירופיים, ישנה עלייה במחירי חומרי הגלם, חלקי החילוף והאבזרים. גם תוספת היוקר שניתנה לאחרונה, אין מהיכן לספוג אותה לגבי היצוא לארה"ב, בשטחים רבים ישנה מגמה של ירידת מחירים בארה"ב, למרות הירידה בשער הדולר, ואת בעיקר בתחום המתכת והאלקטרוניקה".

אנו חיים באינפלציה שנתית של 18־20% וזה מעלה את תשומות הייצור המקומיות וגם זאת יש לספוג בשל הקפאת השער. גם עלות הריבית הגבוהה במשק גורמת להקפאת כושר התחרות שלנו ביצוא לחו"ל, אומר רונן, "היצואן הישראלי לארה"ב ולגוש הדולרי מפסיד פעמיים. פעם בשל בעיית שער מוקפא ופעם בשל ירידת מחירים".

רני גוב

הושלמו עבודות העפר במאגר הפחם באשדוד

מאת דני גוב

עבודות העפר של מאגר הפחם, שיוקם בעורפו של נמל אשדוד, עומדות להסתיים בימים אלה. המאגר, המוקם על ידי החברה הלאומית לפחם, יקלוט את הפחם שיפורק בנמל, יאחסנו, ימיינו וישגרו לתחנת הכוח המוקמת באשקלון וכן למפעלי תעשייה בדרום הארץ ובמרכזה, שיעברו הסבה מדלק נוזלי לפחם.

רכבת ישראל־מצידה, החלה בהערכות לקראת שינוע הפחם מנמל אשדוד לתחנת הכוח "רוטנברג", שמדרום לאשקלון במרחק של 42 ק"מ.

מדובר על כמות שנתית של כ־2.5 מיליון טונות. אומדן ההשקעה בחלק הרכבתי מגיע ל־24 מיליון דולר, לרבות קטרים וקרונות.

את הפרטים האלה מסרו לשר האנרגיה מנכ"לים של חברת הפחם הלאומית, חברת החשמל, רשות הנמלים ורכבת ישראל, בסיור שערך השר בנמל אשדוד.

התחנה תתחיל לפעול במחצית 1989 ותצרוך כ־2.5 מיליון טונות פחם בשנה. לכך יש להוסיף את הפחם, שיידרש למפעלי תעשייה במרכז הארץ ובדרומה. לצורך כל זה נערכה חברת הפחם להקמתה של תשתית לפריקת הפחם ואחסונו, בנוסף לתשתית בתחנת הכוח בחדרה. החברות השונות משלימות כל אחת את הנתח שבאחריותה: רשות הנמלים – רציף מספר 9 ומסוע; חברת הפחם – מסוף הפחם; רכבת ישראל – המערך הרכבתי; חברת החשמל – מאגר הפחם בתחנת הכוח.

עשרות מיליוני ש"ח הופקדו בתכנית „שקל רווחי" של בנק הפועלים

עשרות מיליוני ש"ח הופקדו מתחילת החודש בפקדון החדש „השקל הרווחי" של בנק הפועלים.

הסכומים כוללים אלפי פקדונות חדשים בסכומים החל ממאות ש"ח ועד לפקדונות בסכומים של 100,000 ש"ח ויותר כל אחד.

סכומי ההפקדות ומספר הפקדונות החדשים עולים על הציפיות, שכן מדובר בהפקדות לתקופות ארוכות יחסית של עד 12 חודש, שלא היו נהוגות עד כה בקרב ציבור המשקיעים. נראה שהפעלת אפיק השקעה לתקופה כזו עונה על צורך של ציבור רחב יחסית של משקיעים, במיוחד בהתחשב בתנאים הייחודיים של הפקדון, מבחינת תשואה ונזילות.

הריבית שחלה על כספי הפקדון היא גבוהה במיוחד ועומדת על „פריים", בתוספת 5% לשנה. השקלה כיום לריבית של 20% לסנה ולמפקידים מובטחת נזילות גבוהה.

משרד התעשייה יחייב רשתות השיווק לסמן מחירי מוצרים

משרד התעשייה בוחן בימים אלה הצעת חוק אשר תחייב את כל רשתות השיווק לסמן מחירים על המוצרים, בנוסף על השלטים המסומנים כיום על המוצרים ברשתות.

בעקבות דיווחים שהגיעו למשרד התעשייה והמסחר על עליית אחוז המקרים בהם מחירים גמגעים באחרונה מלהציג מחירים על המוצרים כנדרש על פי החוק – זימן מנכ"ל המשרד את מנהלי המחוזות במשרדו לדיון בנושא.

במגמה לאכוף את החוק ולחייב את כל הסוחרים להציג מחירים החליט המנכ"ל על קיום מבצע ארצי מיוחד, שבו ייבדק נושא הצגת המחירים בשווקים השונים.

יורם בליזובסקי, מנכ"ל המשרד, הינחה את מבקרי המשרד להפעיל מדיניות תקיפה בכל מקרה שיימצאו מוצרים בשווקים השונים ללא מחירים.

דני גוב

קרגל תגייס בבורסה בשבוע הבא 11.4 מיליון ש"ח

חברת קרגל קיבלה את אישורה של הבורסה לגייס באמצעותה סכום של 11.4 מיליון ש"ח. הסכום יגויס באמצעות 50 אלף יחידות של 23 מניות ו־5 אופציות במחיר של 222.65 ש"ח היחידה.

התשקיף כולל גם הצעה לעובדים של 45 אלף אופציות הניתנים למימוש במניות רגילות. האופציות לעובדים הן ללא תמורה.

פתיחה החתימות תהיה ביום חמישי השבוע ותסגר ביום ראשון ה־22 לנובמבר.

פיתוח ישראלי יאפשר חיבור מחשב אישי לטלוויזיה צבעונית

מאת מאיר תרמור

פיתוח ישראלי חדש, כרטיס המאפשר חיבור מחשב אישי לטלוויזיה הצבעונית בבית, יוצג בתערוכת „פיס" לציוד משרדי. הכרטיס פותח בחברת אציה, העוסקת בשיווק מחשבים ורשתות תקשורת, והינו כרטיס ראשון מסוגו המאפשר חיבור מחשב י.ב.מ. ותאמיו לטלביזיה צבעונית בבית. הכרטיס החדש מותאם לשיטת השידור הנהוגה בישראל ובאירופה, שיטת פאל. הכרטיס הנמצא כבר בייצור מלא מעורר עניין אצל חברות בגרמניה.

50 קניני מזון יגיעו ארצה לביצוע עסקות

50 קניני מזון אמורים להגיע ארצה בפברואר 1988 כדי לנטות ולקשור עיסקות מסחריות עם יצרנים ישראלים בענף זה.

מנכ"ל „כות המשימה", אהוד גרא, המארגן את בואם ארצה של קניני המזון האמריקאים אומר, כי מדובר בקניני מזון, סוכני מזון ובעלי עסקים אחרים הקשורים בענף אשר אמורים להגיע ארצה כדי לבדוק אפשרויות לעסקים משותפים עם יצרני מזון מקומיים. קניני המזון האמריקאים הם בעיקר מאזור החוף המזרחי המערב התיכון.

ביקורה של הקבוצה ישתלב בשבוע המזון הישראלי המתקיים באותו מועד בישראל.

דני גוב

רוב מפעלי הקיבוצים אינם עוברים מחסום פעילות של 3 מיליון דולר

איגוד התעשייה הקיבוצית מתכוון לפעול להרחבת הפעילות בכל מפעל למינימום 5 מיליון דולר

מאת דני גוב

רוב מפעלי הקיבוצים אינם מצליחים לעבור את מחסום היקף הפעילות השנתי של 3 מיליון דולר. הסיבה, להערכת מנהלי איגוד התעשייה הקיבוצית, נעוצה בבעיות סיווק מורכבות. להערכת מנהלי האיגוד הייב מפעל כזה לגייס משאבים ועם מינימום השקעות לעבור את מחסום 5 מיליון הדולר. זהו אחד הנושאים שיש בדעת הנהלת האיגוד והמנכ"ל החדש עמוס אפשטיין, לטפל בהקדם.

בהנהלת התעשייה הקיבוצית אומרים, כי שר התעשייה והמסחר אריאל שרון, הוא אחד השרים המעניקים לתעשייה זו את מירב הסיוע. בעזרתו מבקשת הנהלת האיגוד להקים קרן בהיקף של 20 מיליון דולר, עבור 20־40 מפעלים קיבוציים שנקלעו לבעיה. מדובר בעיקר במפעלים שיש להם ציוד וכוח אדם, אך הם חסרים מימון. מכספי הקרן הזו ניתן יהיה לשכור את המהנדסים והיועצים הטובים ביותר, אומרים בהנהלת האיגוד, כדי לאבחן את הדרכים לשיקומו של מפעל כזה וכן כיצד לשפר את הצד הטכנולוגי, הארגוני והשיווקי.

1987 – תהיה השנה הטובה של הבנקים בחמש השנים האחרונות

מאת מאיר תרמור

על פי נתוני חמש הקבוצות הבנקאיות, הפועלים, בל"ל, דיסקונט, המזרחי והבינלאומי, תהיה שנת 1987 הטובה ביותר למערכת הבנקאות מזה חמש שנים.

להערכת בנקאים על פי נתוני שלושת הרבעונים הראשונים של השנה ונתונים ארעיים למחצית הרבעון האחרון, כלומר לתקופה של עשרה וחצי חודשים, עלתה המערכת על דרך המלך והשתחררה מהטראומה של נפולת מניות הבנקים באוקטובר 1983, כשההפרשות הכבדות לחובות מסופקים, מהשקעות ומפעילות עודפת בתחומים לא בנקאיים, והפנתה משאבים רבים יותר לפעילות הבנקאית השוטפת.

על פי הערכת הבנקאים יגיע הרווח הנקי הכולל של הבנקים השנה לסכום של 200 מיליון דולר, לעומת 15 מיליון דולר ב־1986, 183 מיליון דולר ב־1985 ו־133 מיליון דולר ב־1984. ולעומת הפסד של 266 מיליון דולר ב־1983.

היחסים הפיננסיים השתפרו השנה ללא הכר. התשואה על ההון העצמי תגדל מאחוזים בודדים בשנה הקודמת לרמה של 10 אחוזים ויותר בכל המערכת, פרט לקבוצה בנקאית אחת. היחס הון עצמי מאזן ישתפר ויתקרב לרמה של 4% בכל המערכת. ההון העצמי של כל המערכת עשוי להגיע בסוף השנה לסכום של 3 מיליארד דולר ויותר.

הממונה על השכר: באפריל 1988 יהיה השכר הממוצע 1,500 שקל

מאת דני גוב

השכר הממוצע במשק יעמוד על 1,500 שקל בחודש באפריל 1988, לפי נתוני הביטוח יגיע שכר המינימום במשק באפריל 1988 לכ־700 שקל. כך מעריך יעקב דנון, הממונה על השכר במשרד האוצר.

לדבריו עלה שכר המינימום במשק בחודשים האחרונים בכ־23%, ואילו המדד בתקופה המקבילה עלה רק ב־10%. לדברי דנון, זהו מצב אבסורדי הנובע מהחלטת המחוקק להצמיד את שכר המינימום לשכר הממוצע. לדבריו, רצוי ואף חיוני למצוא פתרון אחר לבעיה העיקרית בנושא חוק שכר המינימום – עידכונו.

ביום עיון, שערך המכון לפריון העבודה בתל אביב, בנושא חוק שכר המינימום, אמר דנון, כי הצמדת שכר המינימום לשכר הממוצע במשק המחושב על ידי הביטוח הלאומי, מוטעית מיסודה מאחר והיא מתעלמת מעונתיות המאפיינת ענפים מסחריים שונים במשק.

התעשיינים: ללא סיוע לענף המתכת יקוצץ היצוא לארה"ב

מאת דני גוב

שחיקת הרווחיות עד כדי הפסד, גורמת לתעשיית המתכת לוותר על השקעות לביסוס עתידן ומעמידה רבות מהן בפני משבר. טענה זו חוזרת ומושמעת בעת האחרונה מפי יצרנים בענף המתכת המייצאים לחו"ל ומפי ראשי "הענף" בהתאחדות התעשיינים.

התעשיינים דורשים שוב ושוב מהממשלה לנקוט צעדים מיידיים, כדי למנוע מצב של התמוטטות מפעלים. מנתונים שהציגו לפני מספר ימים נציגי התעשיינים בפני ועדת הכנסת לקידום היצוא עולה, כי ריווחיות היצוא התעשייתי הממוצע עומדת כיום על כ־3.6% ברבעון השלישי מתוך מרך של 15%. לטענת התעשיינים יש לקחת בחשבון שחלק לא מבוטל מהיצוא המיועד לגוש הדולרי, מצוי ברווחיות נמוכה בהרבה ועל כן יש צורך בפתרון מיידי. לאחרונה טענו נציגי התעשיינים בפני חברי הכנסת, כי נתוני הריווחיות שהם מציגים מתואמים עם תחשיבי משרד האוצר ומשרד התעשייה ואילו נתוני הריווחיות שמציג בנק ישראל, אינם מתואמים עם גורמים אלה, אך גם תחשיבי בנק ישראל מראים שחיקה ברווחיות היצוא.

נגיד בנק ישראל טוען כי רמת ריווחיות היצוא נשברה מאז תחילת 1987 בעיקר כתוצאה מגידול בפריון, המקזז את עליות השכר.

עוזי נתנאל, יו"ר הועד הפועל של ההתאחדות מגיב לדברים אלו כי רמת היצוא ברבעון האחרון עומדת על 3.8% לאחר תשלום תוספת יוקר בשעור 5.5% במדד ה־15% וזו רמת הרווחיות הנמוכה ביותר בשנים האחרונות. חלק ניכר מהגידול בפריון, אומרים התעשיינים, נובע מהאצת המכירות של התעשייה בשוק המקומי ולא ברור אם גם במפעלים העובדים ליצוא, יש האצה בגידול הפריון. לדוגמה: במפעלי האלקטרוניקה וכלי ההובלה, המהווים כשליש בסך היצוא התעשייתי, אין כלל גידול בפריון.

ברבע הראשון השנה, בעקבות הפיחות וההסדרים בשכר ובעלות העבודה, עמדה רווחיות היצוא על 8.7%, היינו ירידה של כמעט 5%. עד שנת 1985 היתה רווחיות היצוא על פי אותו מודל 12%־15%. התעשיינים מציינים, כי עיקר הירידה ברווחיות היצוא היא ברבע האחרון של השנה בעקבות תשלום תוספת היוקר. עד אותו תשלום הירידה ברווחיות במהלך 1987 היתה מתונה, בעיקר כתוצאה מעליה מהירה יחסית במחירים בנוגע דולר של היצוא לחו"ל.

התעשיינים אומרים, כי נתוני בנק ישראל על גידול של 6% בפריון בתעשייה בשנת 1987, כפי שפורסם, מוגזמים. הערכה מציאותית יותר היא גידול של כ־4.5%, אך גם אם מקבלים את נתוני בנק ישראל על הגידול בפריון גם במפעלי היצוא, הרי רווחיות היצוא ברבע האחרון של השנה היא לא יותר מ־5%.

מתארגנים מחדש

במטרה להוציא את התעשיות הללו מקפאון אורגן מחדש אגף המתכת והאלקטרוניקה בהתאחדות התעשיינים. הנהלת האגף מגבשת עתה תכנית עבודה מפורטת לשנתיים הבאות.

מנהל האגף, יחיאל אסיה אומר, כי הוקמה ועדה לגיבוש האסטרטגיה של תעשיות המתכת והחשמל בראשות יעקב ליפשיץ, מנכ"ל "אלקטרה" וזו תפעל בעיקר כצוות היגוי להנחיית עבודות מקצועיות אשר יוזמנו על ידה.

אנשי עסקים מקנדה יבחנו השקעה בפרוייקט התחנה המרכזית

מאת מאיר תרמור

משלחת של אנשי עסקים מקנדה עומדת לבקר בארץ ולבחון את האפשרויות להשקעה בפרוייקט התחנה המרכזית החדשה בתל־אביב.

היוזמה לארגון המשלחת באה בעקבות המעורבות של המתכנן היהודי מטורונטו, סטנלי ויתקין, בתכנון מחודש של הפרוייקט. ויתקין, הידוע כמתכנן מרכזי קניות גדולים בקנדה ובארה"ב, השלים לאחרונה את בחינת התוכניות הסופיות של הפרוייקט בתל־אביב.

התוכניות של ויתקין, שביקר בארץ לפני חודשיים, הושלמו על ידי הצוות הישראלי והובאו לקנדה על ידי מנכ"ל התחנה אודי בדנון.

התוכנית הסופית הוצגה לפני קבוצת משקיעים קנדים, שהשקיעה בעבר בפרויקטים של ויתקין בקנדה ובארה"ב, ואלה הביעו את רצונם לבקר בארץ לראות את הפרויקט ולקבל הצעת השקעה מפורטת.

עם חזרתו של מנכ"ל התחנה יסתיים שלב הכנת התוכנית הכלכלית של ארבעת כלבי הפרויקט ואז תינתן למשקיעים האפשרות ללמוד את הנתונים.

בשבוע שעבר נחתם הסכם בין חברת התחנה המרכזית, שחברת מרלז מחזיקה ב־40% ממניותיה, לבין ארגון בת"ב המאגד את רוב אלה שרכשו כ־700 חנויות אצל הבעלים הקודמים של התחנה. חתימת ההסכם ואישורו הצפוי על ידי בית המשפט מהווים ציון דרך חשוב לקראת חידוש הבניה בפרויקט.

יצוא ראשון של עגבניות דרך הים לאירופה

מאת דויד מושיוב

חברת „אגרקסקו" יצאה בימים אלה 150 טונות עגבניות באמצעות אנית קירור לארצות אירופה. עגבניות אלה סגדלו משטח פתוח הן באיכות פחות טובה מעגבניות חממה והחברה מקווה לקבל מחירים טובים לעגבניות אלה בשווקי אירופה. מטרת יצוא זה היא לשחרר את עודפי העגבניות המצויים כיום אצל החקלאים. „אגרקסקו" מתכננת משלוחי עגבניות נוספים באניות לארצות אירופה.

במקביל ממשיכה החברה לשווק עגבניות חממה מעולות המוטסות מישראל לנידיורק. עגבניות אלה זכו למחיר של 2,500 דולר הטונה פו"ב. משלוח שני של עגבניות שגדלו משטח פתוח, שהוא באיכות פחותה יותר מעגבניות החממה קבלה בנידיורק מחיר של 1,500 דולר פו"ב הטונה.

סך הכל יצוא העגבניות לארה"ב עד כה הסתכם בכמות של 10 טונות.

ב„אגרקסקו" נמסר, כי מתחילת העונה שיווקה החברה 4,400 טונות אבוקדו במחיר ממוצע של 1,500 דולר פו"ב הטונה. בתקופה המקבילה אשתקד יצאה החברה 14,000 טונות אבוקדו במחיר ממוצע של 1,050 דולר פו"ב הטונה. הירידה הניכרת בייצוא האבוקדו נובעת מהיבול הנמוך השנה. „אגרקסקו" תייצא השנה בכסיכום 50,000 טונות אבוקדו לעומת 87,000 טונות שייצאה בשנה שעברה.

מי המציא את הלייזר?

חברת האם של מפעל "אורם" הישראלי זכתה בתביעת זכות היוצרים על המצאת הלייזר

מאת סופר "דבר"

חברת "פטלקס" האמריקאית, שמניותיה נסחרות מעבר לדלפק בבורסה בארה"ב והיא בעלת מפעל השנאים "אורם" ומפעל "רשף טכנולוגיות צבאיות", שניהם בישראל, זכתה בשבוע שעבר בתביעה שהגישה נגד קונצרן "קונטרול לייזר" האמריקאי, על שימוש בלייזרים ללא רשיון מפטלקס.

קביעת חבר המושבעים במשפט זה, מעניינת במיוחד ומטילה אור חדש על תחום זכויות היוצרים והשימוש המסחרי בפטנט שלא כחוק. המצאת הלייזר מיוחסת לד"ר גולד, אשר פרסם את תגליתו בשנת 1957, וזכה בהכרה משפטית על הבעלות על הפטנט בשנת 1977. חברת פטלקס היא בעלת 64% מהכנסותיו של ד"ר גולד על תמלוגי המצאת הלייזר.

חבר המושבעים במשפט פטלקס נגד קונטרול לייזר מצא, כי בכל מוצר אופטי במיוצר על ידי קונטרול לייזר קיים מרכיב אחד או יותר המבוססים על המצאת הלייזר של ד"ר גולד ויש לתגמלו בהתאם.

התמלוגים על ההמצאה, שהיקפם הכספי 5% מערך המכירות, ישולמו לפטלקס החל מחודש נובמבר הקרוב. כחלק מההסדר קיבלה פטלקס את השליטה על קונטרול לייזר. על פי האומדן יגיע התמלוגים שפטלקס זכאית לתבוע בשנה למיליוני דולר.

ירון איתן, נשיא פטלקס העולמית ויו"ר מועצת המנהלים של אורם מסר, כי עד היום חתמה החברה על הסכמי רישוי לשימוש בהמצאת הלייזר עם 18 חברות ענק בארה"ב.

החברה צופה כי ב־1987 יגיעו הכנסותיה ל־15.5 מיליון דולר לעומת 5.9 מיליון דולר בשנת 1986, הסכמי רישוי נוספים צפויים להחתם בטווח הקרוב.

המכון לפריון עבודה מציע לפטור ממס תמריצים לעובדים תמורת תוספת תפוקה

בהצעה לוועדת ששינסקי קובע דוריאל כי במפעלים רבים ניצולת הציוד היא 0־30 אחוזים

מאת דני גוב

יש לפטור ממס תמריצים שמקבלים העובדים תמורת הגברת התפוקה מעבר לנורמות מרוורות ומעודכנות, אם רוצים להגביר הפיריון במשק ולהגביר כושר התחרות בשוקי העולם, כך אומר מנכ"ל המכון לפריון העבודה והייצור יוסף דוריאל, בהצעה שהגיש לוועדת ששינסקי העוסקת בבחינת הרפורמה במס. לדבריו חישוב תשלומים לעובדים יעשה על פי נוסחה של המכון.

ההצעה הועברה במקביל גם לחברי הכנסת במגמה ליזום את החקיקה הדרושה לצורך זה.

מנתונים שאסף המכון עולה, כי במפעלים רבים מגיעה לעתים ניצולת הציוד לתחום שבין אפס לשלושים אחוז בלבד. לדעת דוריאל רק פטור ממסים על תוספת תפוקה יהווה תמריץ להגדלת הפריון. דבר זה הוכח בעבר לפני הרפורמה של ועדת בן שחר ב־1975, כאשר פטורים כאלה תרמו לעליית הפריון יותר מכל גורם אחר והפריון בישראל עלה אז בקצב דומה לזה של יפן.

רווח נקי של 9.2 מיליון ש"ח למפעלי נייר ב־9 חודשים

מאת מאיר תרמור

הרווח הנקי של מפעלי נייר אמריקאיים־ישראליים (נייר חדרה) בתשעת החודשים הראשונים של השנה היה 9.2 מיליון ש"ח, לעומת 11.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה בשנת 1986 – כך עולה מן הדו"חות הכספיים של החברה שפורסמו אתמול. המכירות של הקבוצה בתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכמו ב־221 מיליון ש"ח לעומת 170 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 30%. הגידול במכירות נובע בעיקרו מניצול מלא של פוטנציאל הייצור ומכניסה לפעילויות חדשות.

ראשי החברה מסבירים את הירידה ברווחיות בהתייקרות תשומות הייצור, חומרי גלם מאירופה והשכר. הפיקוח מנע העלאת מחירים שהתחייבה מייקור התשומות, וכן ההריפה התחרות של יבוא מתחרה, בשל הקפאת שערו של השקל. עוד אומרים מנהלי החברה כי השנה לא היו לחברה הכנסות מימון, כדוגמת אלה שהיו לה בשנה שעברה.

השנה הגדילה החברה את ההון החוזר עם הגדלת פעילויותיה והרצת ארבעה מפעלים חדשים בתחום צבעי הדפוס, אריזות מדף, מיחזור פלסטיק והוטרי ניקוי.

ביטוח / דן שלם

מצפים לחתימת הסכמי ביטוח משנה

בענף הביטוח מצפים לסיום חתימת הסכמי ביטוח המשנה עם מבטחי המשנה שרובם שוהים כיום בארץ. בענף מעריכים שההסכמים החדשים יסוכמו בתנאים דומים לאלו שהיו בשנה שעברה, כאשר מתברר שיותר ויותר מבטחי משנה מגלים עניין בקבלת עסקים בישראל ואף לוחצים על חברות ביטוח שיפנו את עסקיהם אצל יותר מבטחי משנה וזאת כדי לזכות בנתח כלשהו. חברות הביטוח לא תכיר מוכנות לפצל את התיק בחו"ל יתר על המידה, כיוון שפיצול יתר בקפה על השגת כוח מיקוח אצל מבטח המשנה. תופעה זו נראית כחיובית ומראה כי אצל מבטחי המשנה בחו"ל יש דעה חיובית למדי על הענף בארץ.

בענף הרכב ניכרת שמירה קפדנית למדי על תעריפי המפקח על הביטוח. בביטוחי חיים ניכרת מכירה רבה יותר של פוליסות ביטוחי הפרט, אך גם פוליסות מנהלים צמודות מדד, בשל הסיום הקרוב של שנת המס, אך גם בשל השמות משינוי התקנות בעתיד.

תעריף רכב רכוש

הוזר של המפקח על הביטוח לחברות הביטוח מציין בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים, כי ללא כל קשר לדיונים בוועדת הכספים של הכנסת, המתייחסים לקבוצות הבינן ברכב (מדובר על 40 קבוצות רכב לעומת 50 בעבר), נקבע כי אין לסטות מן התעריפים שאושרו על ידו והם היחידים שחברות הביטוח רשאיות לפעול על פיהן. כל סטייה מן התעריפים תטופל בחומרה, ובאוצר יראו בכך גם נטילת אחריות אישית. חברות הביטוח יתבקשו להעביר את נושא בכתבו של המפקח לידיעת סוכני הביטוח.

מיון שונה בפוליסות נוסעים לחו"ל

ועד ענף הביטוח לא החליט על קביעת נוסח פוליסה אחיד למי שרוצה לרכוש ביטוח לנסיעות לחו"ל, אך קבע סייגים שונים, שעיקרם ייקור הפוליסות למי ששוהה בחו"ל תקופות ארוכות והעלאת התעריפים לתיירים מבוגרים.

כיוון שיש זהות רבה בין נוסח הפוליסות לנסיעות הנמכרות בארץ, אין צורך בפוליסה אחידה, אך בגלל ההתהרות בין החברות שקובעות תעריפים לפי קריטריונים שלהם, ממליצה הועדה, כי יקבעו מיונים שונים לקבוצות גיל שונות, כאשר המיונים יהיו גבוהים יותר ככל שהגיל עולה.

לתקופות ביטוח ארוכות מ־45 או 60 ימים, מומלץ לקבוע חיוב בתעריף גבוה יותר מאשר לתקופות ביטוח קצרות, מאחר שסבירות התביעות גדלה ככל שמתארכת תקופת השהות של המבוטח בחו"ל.

הוועדה הציעה לחברות שלא תרחבנה את הכיסוי למחלות כרוניות ולהחמרה של מחלות קיימות אצל המבוטח. מבוטחים אשר גילם גבוה מ־70 שנה יבוטחו לתקופות ביטוח קצרות וסכומי ביטוח האישפוז וההוצאות הרפואיות יוגבלו למחצית סכום הביטוח של גילאים צעירים.

עקב ניסיון העבר הוצע להגביל את הוצאות האישפוז היומיות ואת הוצאות הניתוח והטיפול הנמרץ בסכום מסוים, שלא יעלה על תקרה קבועה.

האיגוד טוען נגד אפלייתו בכנסת

איגוד חברות הביטוח דורש את זימון נציגיו לדיון בכנסת בסוגיית נושא תיקון חוק חוזה הביטוח שנידונה בוועדת חוקה חוק ומשפט. לדברי מר שמואל גולומב, מנכ"ל איגוד חברות הביטוח, הזמנת חברות הביטוח לדיון זה, נפסלה מתוך טענה שכבר שמעו בוועדה את טענות המבטחים. לעומת זאת הוזמנו שוב נציגי הרשות לצרכנות, שכבר הופיעו בעבר בפני ועדת המשנה של הועדה.

נציגי הרשות לצרכנות הם שלוחצים על קביעת תקנות שתחייבנה הטלת פיצויי עונשין על חב' הביטוח, בנוסף לביסוי הנזקים, במקרים מסויימים. האיגוד מוחה על הנסיון להעביר חוק זה במהירות ועל התעלמות מטענות נציגי ענף הביטוח.

נודע כי נציגי חברות הביטוח יוזמנו בקרוב לועדה על פי בקשת חברים בועדת המשנה הדנה בענין.

שערי מטבע חוץ ביום 17.11.87

המטבע	בנקנוטים – לאומי קניה	בנקנוטים – לאומי מכירה	בנקנוטים – הפועלים קניה	בנקנוטים – הפועלים מכירה	בנקנוטים – דיסקונט קניה	בנקנוטים – דיסקונט מכירה	העברות והמחאות – לאומי קניה	העברות והמחאות – לאומי מכירה	העברות והמחאות – הפועלים קניה	העברות והמחאות – הפועלים מכירה	העברות והמחאות – דיסקונט קניה	העברות והמחאות – דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.53	1.60	1.53	1.60	1.53	1.60	1.5667	1.5863	1.5662	1.5858	1.5662	1.5859	1.5761
1 מארק גרמני	0.90	0.94	0.91	0.95	0.90	0.95	0.9221	0.9337	0.9241	0.9357	0.9232	0.9348	0.9290
1 לי"ש	2.68	2.80	2.71	2.84	2.70	2.83	2.7496	2.7840	2.7553	2.7897	2.7542	2.7888	2.7700
1 פרנק צרפתי	0.26	0.28	0.26	0.28	0.26	0.28	0.2734	0.2768	0.2724	0.2758	0.2731	0.2765	0.2747
100 ינים יפאניים	1.12	1.18	1.13	1.18	1.13	1.19	1.1507	1.1651	1.1503	1.1646	1.1533	1.1678	1.1593
1 גולדן הולנדי	0.80	0.84	0.80	0.84	0.80	0.84	0.8190	0.8292	0.8207	0.8309	0.8193	0.8296	0.8250
1 פרנק שוויצרי	1.10	1.15	1.11	1.16	1.10	1.16	1.1271	1.1412	1.1264	1.1404	1.1261	1.1402	1.1429
1 כתר שוודי	0.25	0.26	0.25	0.26	0.25	0.26	0.2572	0.2604	0.2569	0.2601	0.2567	0.2599	0.2584
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.24	0.25	0.24	0.25	0.2437	0.2467	0.2439	0.2470	0.2440	0.2471	0.2455
1 כתר דני	0.23	0.25	0.24	0.25	0.23	0.25	0.2399	0.2429	0.2399	0.2428	0.2395	0.2425	0.2410
1 מארק פיני	0.37	0.38	0.37	0.39	0.37	0.39	0.3766	0.3813	0.3769	0.3817	0.3767	0.3815	0.3793
1 דולר קנדי	1.16	1.21	1.17	1.22	1.16	1.22	1.1878	1.2027	1.1892	1.2040	1.1883	1.2032	1.1967
1 דולר אוסטרלי	1.03	1.13	1.05	1.13	1.06	1.13	1.0882	1.1018	1.0888	1.1024	1.0888	1.1025	1.0955
1 ראנד דרא"פ	0.51	0.61	0.47	0.79	0.50	0.69	0.7802	0.7900	0.7810	0.7907	0.7835	0.7934	0.7859
10 פרנקים בלגיים	0.43	0.45	0.43	0.46	0.43	0.45	0.4395	0.4450	0.4421	0.4476	0.4411	0.4467	0.4441
10 שילינגים אוסטריים	1.28	1.34	1.29	1.35	1.29	1.35	1.3110	1.3274	1.3101	1.3265	1.3117	1.3282	1.3199
1000 לירטות איטלקיות	1.23	1.29	1.23	1.31	1.23	1.32	1.2604	1.2762	1.2587	1.2745	1.2590	1.2748	1.2660
1 „אקו" (ECU)	—	—	—	—	—	—	1.9082	1.9321	1.9062	1.9300	—	—	1.9177
1 דינר ירדני	4.33	4.60	4.44	4.72	4.34	4.64	—	—	—	—	—	—	4.5786
10 לירות לבנוניות	—	—	0.09	0.10	0.02	0.03	—	—	—	—	—	—	0.0279
1 לירה מצרית	0.61	0.64	0.64	0.68	0.63	0.69	—	—	—	—	—	—	0.7329

מחסור־עובדים עלול לעכב השלמת תחנת „רוטנברג" באשקלון

מאת דני צדקוני
סופר „דבר" בדרום

מחסור בעובדים, הנמשך כבר מספר חודשים, בעיקר של מסגרים, רתכים, צנרים ומכונאים, עלול לגרום עיכוב בהשלמת הקמת תחנת הכוח החדשה „רוטנברג" באשקלון. אורי סלבני, מנהל אגף הביצוע של בחברת החשמל, מסר כי כיום חסרים כ־150 עובדים כאלה ואם לא יימצאו, יגדל מספר הפועלים שיחסרו יותר ויותר עם התקדמות העבודה. כיום עובדים באתר 500 איש של החברות הקבלניות העוסקות בהקמתו, ועוד כ־230 עובדי החברה העוסקים בעיקר בפיקוח.

יצויין, כי במגמה להתגבר על המחסור בעובדים מקצועיים, הכשירה החברה עולים מאתיופיה כרתכים. והניסיון הצליח. למרות המחסור הנזכר, לא נדונה האפשרות להביא פועלים זמניים, בעיקר מקצועיים, מחו"ל.

הפעלת התחנה מתוכננת ל־1989 וסלבני אמר כי נעשים מאמצים לעמוד בלוח הזמנים בעיקר בגלל העלייה הלא צפוייה בצריכת החשמל, שהגיעה השנה ל־12 אחוז ולא לשלושה ארבעה כפי שצפו.

הקדמת הפעלת התחנה, שבהקמתה יושקעו 612 מיליון דולר, תוזיל ב־100,000 דולר ביום – בגלל הפקת החשמל בפחם בתחנה זו – את ייצור החשמל הארצי.

סלבני מסר עוד כי דרישת החברה מ„ג'נרל אלקטריק", שחלק מהשנאים שנרכשו אצלה עבור התחנה ייוצרו בישראל (אלקה, „חסכה פנצ'ר" מאחר שבגלל אי־בניית תחנות כוח חדשות בארה"ב חיסל קונצרן זה את אגף ייצור השנאים (טרנספורמטורים) שלו.

הוצת יער אורנים ליד נצרת

(ע). – 20 דונם אורנים עלו אתמול לפנות ערב באש באיזור הכפר משהד ליד נצרת. חקירה העלתה כי היתה הצתה.

בעת האחרונה אירעו באיזור הצתות אחרות, בעיקר של מתבנים.

עוד הצתת רכב בקריית טבעון

מאת יוסי ליברביץ'
סופר „דבר"

סדרת ההצתות של כלי רכב, ממשיכה לפקוד את קריית טבעון. שלשום בלילה הוצתה עוד מכונית, השמינית שהוצתה שם בשבועיים האחרונים.

כל ההצתות ארעו במקבץ קטן מאד של רחובות סמוך לבוסתן „העמק". למשטרת זבולון, העורכת בימים האחרונים פעילות מודיעינית [illegible] לגילוי המציתים, עדיין אין מושג מיהם.

דורשת הפסקת הפקעת מחירי אורז

מאת סופר „דבר"

יו"ר הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות נזהת קצב דרשה שלשום מהממונה על המחירים במשרד התעשייה והמסחר תשובה דחופה על פנייתה להפסיק את הפקעת מחירי האורז.

כבר ביוני השנה פנתה קצב לממונה על המחירים והתריעה כי אותו סוג של אורז נמכר בשבעה שונים במחירים שונים. יצויין, כי האורז הרגיל נמצא בפיקוח ומחירו 68 אגורות הק"ג בעוד שמחירי האורז בשמותיו השונים מגיעים ל־1.80 שקל ואף יותר.

„גם הנבחרים בשר ודם"

„החוק המפלה בין כלל הידועים בציבור לבין הידועים בציבור בקרב נבחרי האומה הוא שערוריה שאין לה מקום במדינה דמוקרטית: גם שופטים, חברי כנסת ושאר נבחרים הינם בשר ודם, ועל כן יש לתקן לאלתר את החוק", אומרת מזכ"ל נעמ"ת מאשה לובלסקי, בפנייתה לח"כ אברהם שפירא, יו"ר ועדת הכספים, בעקבות דחייתו של בג"צ את עתירתה של ד"ר אמיליה לוי, ידועה בציבור של שופט שהלך לעולמו, לקבלת גימלתו.

בפסק הדין שנתן בג"צ נאמר כי כיוון שהמחוקק לא הכיר בידועות בציבור של שופטים כזכאיות לגימלאות, אין מקום להתערבותו.

לובלסקי מבהירה כי [illegible] המבטחים לידועים ולידועות בציבור [illegible] הסוציאליות של בני זוגם [illegible] ראשי [illegible] שופטים, חברי כנסת [illegible] מבקר המדינה ונשיא המדינה. [illegible] זה על דעת חכמים לשנות [illegible] בזמננו על פיה סברה כי [illegible] חברתית של ידועה בציבור [illegible] חוקית, תוכר במפורש באשר לנושא [illegible] השלטון".

ארכת־פינוי עד היום ב־2 לפועלי „שרון טקסטיל"

(ע). – שופט בית משפט השלום בפתח תקווה שלי סימן הוציא אתמול צו מניעה נגד 103 עובדי מפעל „שרון טקסטיל" בפתח תקווה, האוסר על העובדים להימצא במפעל או להפריע לתנועה החופשית ממנו ואליו.

הצו הוצא במעמד שני הצדדים לבקשתו של עו"ד גדעון הולין, המייצג את חברת „שרון טקסטיל" שבבעלות האחים קרסו. את העובדים ייצג מזכיר האיגוד המקצועי במועצת פועלי פתח תקווה גיורא נחום.

השופט סימן דחה את ביצועו של הצו להיום מ־2 בצהריים בתקווה שעד מועד זה יפנו העובדים מרצונם את שטח המפעל. הם מבוצרים בו מ־4 בנובמבר, מועד סגירתו.

בדיון בבית המשפט אמר מזכיר האיגוד המקצועי כי הפועלים צפו להוצאת צו זה, אך הם מבקשים ארכה בת 48 שעות כדי לנסות ולהשלים את המשא ומתן המתנהל בימים אלה בין ועד העובדים להנהלה.

השופט סימן ציין כי בעלי המפעל נהגו באיפוק ולא הזדרזו להגיש צו מניעה לבית המשפט למרות הזמן שעבר. מאז נסגר המפעל ופועליו אומרים היו לקוזז את השעות. לדברי השופט אין זכות לעובדים להחזיק בנכס לא להם בניגוד להסכמת הבעלים.

„ילד טוב ירושלים" פירושו הוא טוב כמו ירושלים

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

ילדי הגן והכיתות הנמוכות מתקשים בהבנת בטויי סלנג השגורים באמצעי התקשורת. רובם נוטים לפרש את הביטויים פירוש מילולי ואינם מבינים שמדובר בביטוי מושאל. כך עולה ממחקר חלוץ שערכו ד"ר עדנה אפק וד"ר ישי טובין, „הבנתם של ניבים בשפת אם ובשפה זרה", המתפרסם בגליון האחרון של „עיונים בחינוך" מטעם בית הספר לחינוך באוניברסיטת חיפה. המחקר נערך בקרב קבוצת מייצגת של תלמידי הגן הממלכתי בירושלים ובבאר שבע שעברית שפת אמם.

ילדי הגן פירשו את הביטוי „כמו שעון" מתקתק כמו שעון וכשהתבקשו לפרש ביטויים, שהם גם שמות משחקי טלוויזיה כמו „שחק אותה" או „צא מזה", תיארו את התמונות או את הפרסים הניתנים בהם בלי יכולת לפרש את הביטויים.

תלמידי כיתות ב' [illegible] „ילד טוב ירושלים" פירש „הוא טוב כמו ירושלים" [illegible] ילדי כיתות ו' שלטו היטב בביטויי הסלנג [illegible] התקשורת והביטויים המקובלים [illegible]

במחקר נבדקה גם מידת השליטה של קבוצת לומדי עברית כשפה זרה בבית מדרש לרבנים ובמדרשות ירושלים [illegible]

סכסוכים: בביטוח הלאומי וב־80 בתי האריזה של תוצרת חקלאית

מאת חיים באואר
סופר „דבר" לענייני עבודה

סכסוך עבודה הוכרז אתמול בביטוח הלאומי שבו מועסקים כ־2,000 עובדים. הסתדרות עובדי המדינה אישרה אותו.

העובדים [illegible] שההנהלה תבצע סיכום דברים מלפני חודשים אחדים לפיו [illegible] ארגוניים במוסד. מדובר בתפקידים חדשים שביצועם קודם בדרגה לחלק מהעובדים.

המטפל בעובדי הביטוח הלאומי מטעם ההסתדרות, עוזיאל אורי, ניסה אתמול לאתר את מנכ"ל המוסד, מרדכי ציפורי, במאמץ להגיע לפתרון זמני, אך לא הצליח ליצור עמו קשר.

[illegible] בבתי האריזה [illegible] 6,000 העובדים העונתיים ב־80 בתי האריזה של התוצרת החקלאית ישבתו עם פתיחת העונה בעוד שבועיים אם לא ייחתם הסכם עבודה בענף החקלאות. ממלא מקום יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, מאיר בק, יזמן בימים הקרובים את נציגי איגוד הפועלים החקלאיים והמעסיקים, לבקשת האחרונים, בניסיון לסיים את הסכסוך.

איאקוקה — בשביל הפרנסה

הכתבים ועורכי תוכניות בקול ישראל (מימין לשמאל) עודד בן עמי, אריה גולן וגדעון זלינגר השובתים מכינים (לא באולפני הרדיו) לשידור את האוטוביוגרפיה של לי איאקוקה מנכ"ל קרייזלר ולשעבר בתפקיד זה בפורד. הקלטות תימכר לקהל הרחב (צילום: יצחק אלהרר)

סכסוך בשל כוונה להדחה פוליטית במשרד הבינוי

מאת יצחק מרידור, סופר „דבר" בעמק

סכסוך עבודה הוכרז שלשום על יד מזכירות מועצת פועלי נצרת עלית במחוז הגליל של משרד הבינוי בשל כוונתה של הנהלת המשרד להדיח מתפקידו את מנהל המחוז הנוכחי ולהחליפו באיש אימונו של השר והמנכ"ל.

יצחק הרשל, המכהן בזה שנה כמנהל מחוז, זכה בתפקיד במכרז עם מינויו של המנהל הקודם ששון שילה כמנכ"ל המשרד. תקופת הניסיון של הרשל הוארכה בתום ששת החודשים הראשונים בחצי שנה נוספת ללא שום הנמקה ועתה נמסר לו כי בינואר לא יוארך ויש כוונה למנות מישהו אחר.

הרשל עובד שנים רבות במשרד הבינוי וכיהן עד לפני שנה כסגן מנהל מחוז הגליל. הוא אינו איש ליכוד וזכייתו במכרז לפני שנה היתה לצנינים בעיני הנהלת המשרד.

„הרשל הוא עובד מסור ומוכשר שהוכיח את עצמו בתפקיד ולא נמסר לו על תלונות כלשהן כלפיו. הנהלת משרד השיכון מנסה להדיחו רק למען מינוי פוליטי לאדם שאיננו איש המשרד, ולזה לא נסכים בשום פנים ואופן," הגיב משה יצחק, מזכיר מועצת פועלי נצרת עלית.

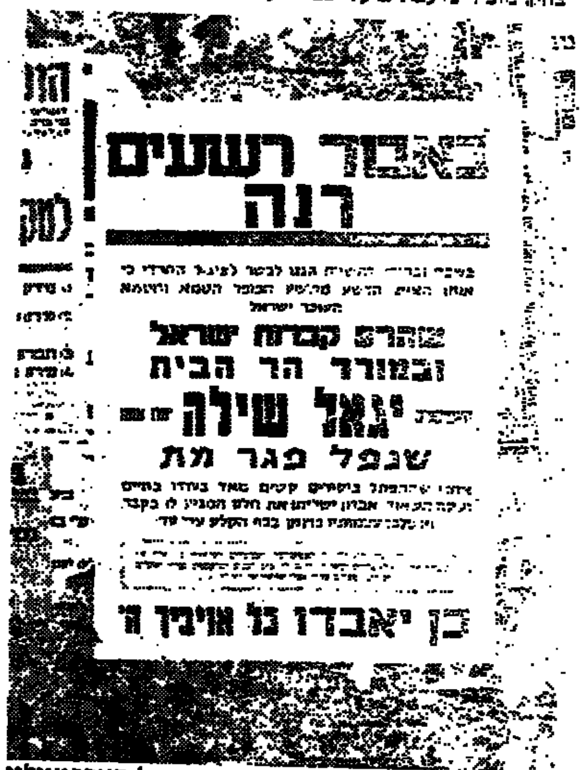

כך „מבכים" במאה שערים את מותו של הארכיאולוג פרופ' יגאל שילה שהיה ממונה בין השאר על חשיפת עיר דוד (צילום: יצחק הררי)

תובע פיטורים בעקבות הידיעה על החולדות

מאת אמיר רוזנבליט, כתבנו „דבר"

חבר מועצת עיריית באר שבע שושן חורי תובע מראש העירייה משה זילברמן לפטר מתפקידו את מנהל מחלקת התברואה, ד"ר רובינס. הדרישה לפיטורים באה בעקבות הידיעה שפורסמה אתמול ב„דבר" על מכת חולדות בשוק העירוני.

חורי כותב לזילברמן בין השאר: „מסתבר כי קולה של מחלקת המחוז במשרד הבריאות, הנשמע בענין זה מספר שנים, הוא כקול קורא במדבר והחולדות העליזות עושות חיים על חשבוננו [illegible] עם כל הכאב שבדבר עליך לפטר מיד את ד"ר רובינס מתפקידו, שכן המחלות הקשות שנגרמו לילדינו במשך שנים היו בשל רשלנות פושעת, שהרי ענין זה הוא באחריותו הישירה...הגיע הזמן שאנשי ציבור ישלמו על מחדלים מיוצעים בתחום אחריותם".

דובר העירייה שלמה לוי מסר אתמול כי בעקבות הפרסום על החולדות יזם מנהל האגף לשיפור פני העיר, ששון בר־צבי, ישיבה של צוות משרדו שבה הוחלט לנקוט צעדים מעשיים לסילוק המטרד. בשלב ראשון ייחפרו בשוק תעלות ניקוז ויוחדרו לתוכן רעלים נגד חולדות. כן יוצבו מלכודות וייעשה ריסוס יסודי.

אוטמים פתח מערת נטיפים שנתגלתה בירושלים

מאת צבי אילן, סופר „דבר"

מערת נטיפים יפה נתגלתה בשכונת הר־נוף שבמערב ירושלים. גודלה כגודל חדר, במידות 6X5 מטרים. היא פעילה (כלומר, נמשכת בה הפעילות הקארסטית) ויש בה זקיפים, נטיפים, „מקארונים" ו„מסכים".

גילו אותה פועלים שהכשירו שטח לבנייה בעת פיצוץ שגרתי. למקום הוזעקו פקחי רשות שמורות הטבע, שמצאו כי הגיעו אליו גם סקרנים רבים. כדי למנוע פגיעה אפשרית בתכולת המערה החליטה הרשות לסתום את פתח המערה בביטון. דוברת הרשות פנתה אתמול לציבור לא להתקרב למקום ולא להפריע לעבודות בו.

סכין בסילואן

[illegible] הסתתר בבית נטוש בכפר הערבי סילואן ליד ירושלים לאחר שהוצא נגדו [illegible] על ידי צוות „במחנה" שעסק בהכנת כתבה על הכפר בסוף השבוע. גל [illegible] בשירות מילואים ונתן אלפרט, צלם בשירות חובה, התקרבו אל הבית [illegible] כדי לצלמו, כשלפתע הגיח לעברם אדם ויקה בכיסו באורח חשוד [illegible] השניים, שחשדו כי הוא מחבל חמוש, מיהרו להזעיק את כוחות [illegible] ולכדו את האיש שהיה אכן חמוש — בסכין. בתמונה: [illegible]

[illegible] ציונית חדשה מותחת [illegible] על הקונגרס הציוני

— ביקורת חריפה נגד [illegible] ירידת הערכים [illegible] של ההגירה היהודית בארץ [illegible] תנועה ציונית [illegible] במסיבת [illegible] „תמורה – [illegible] ציונית ביקורתית". [illegible] בבית אגרון בירושלים.

במסיבת העיתונאים השתתפו [illegible] פרופ' [illegible] הסתדרות הסטודנטים אורי בן חור ונציגים מתנועת התק"ם וארגון הסטודנטים היהודיים העולמי.

חברי התנועה מסרו שהם באים מקשת רחבה של אנשים בעלי דעות פוליטיות שונות ומחתך מגוון של אזורים כמו עיירות פיתוח, מושבים, קיבוצים, עולים חדשים, סטודנטים ואקדמאים. מטרתם המשותפת של חברי העמותה היא לבלום ירידת ערכים: להיאבק למען בחירות חופשיות לקונגרס הציוני, להדגיש את נושא העליה בדיוני הקונגרס הציוני; להפריד בין התנועה הציונית לסוכנות היהודית וכן להפסיק את השימוש הנעשה כיום בכספי הסוכנות היהודית בתקציב המפלגות. בכוונת העמותה לקיים קונגרס ביני ב־29 בנובמבר, יום קבלת ההחלטה באו"ם על הקמת המדינה.

חברי העמותה ביקרו בחריפות את תפקודו של הקונגרס הציוני שלדבריהם אינו מייצג את הזרם הציוני של יהודי העולם וישראל.

„[illegible]" ללהט — 500 שקל

(ע). – בית משפט השלום בתל אביב הרשיע [illegible] בהעלבת ראש עיריית תל אביב בהתבטאות „חרה" וגזר עליו 500 שקל קנס.

בהכרעת הדין קבל השופט אהרן כהן [illegible] של שלמה להט [illegible] כי הוא [illegible] לראש העיר שהוא „חרה" [illegible] של הנאשם לפיה התכוון [illegible]

[illegible] בראש העירייה אחר שרכבו [illegible] את כלת העלבה. [illegible] גם להעידו של הנאשם לשופט [illegible] אותו, כי הוא אינו בשכונת התקווה.

„בקשר לכך אוכל רק לומר שלאושרי אינני מכיר אנשים משכונת התקווה הנוהגים להתבטא בביטוי חרה בשיחה עם ראש העיר בהקשר כלשהו, מה עוד שבאמור שוכנעתי שהביטוי לא נאמר באקראי ביחס למישהו אחר אלא כביטוי לשר להט עצמו".

בגזר הדין אמר השופט שאינו מסכים עם הסניגור שענין זה הוצא מהפרופורציה הנכונה שלו. „אדם במעמדו ובתפקידו של ראש העיר רשאי למחול על כבודו כאדם פרטי, אבל כאשר מדובר בפגיעה בכבודו כעובד ציבור, אין הוא אלא ממלא חובה ציבורית בהגישו תלונה למשטרה על עלבונו".

למרות העובדה שלנאשם עבירת תקיפה קודמת, החליט השופט לא להטיל עליו [illegible] אלא את הקנס הנזכר.

[illegible] שקלים הוטל על „גדות" [illegible] גרימת מות ברשלנות

— [illegible] שהרשיע מפעל [illegible] גרימת מות ברשלנות [illegible] קנס [illegible] גבוה יותר.

שופט השלום בחיפה רפאל חרכונסקי אמר אתמול כי „חבל שהמחוקק לא יצר מכשיר לעדכון גובה הקנס המקסימלי" וכך אירע שהקנס שניתן היה להטיל ב־1981 לא שונה עד היום".

חברת גדות ושניים מעובדיה הבכירים: מפקח הבטיחות הנו פרפר (58) והמהנדס האחראי לתהליכי הייצור ברוך בורנבכר (32) הובאו למשפט בעקבות תאונת עבודה בשטח המפעל ביולי 1981 שבה נכווה למוות הרתך נאיל מוארבי שהיה אז בן 28.

גדות הורשעה בגרימת מוות ברשלנות בכך שלא הנהיגה שיטת עבודה בטוחה, ואילו התביעה חזרה בה, על פי עסקת טיעון, מהאשמות שיוחסו למפקח הבטיחות ולמהנדס.

בא כוח גדות אמר בבית המשפט שהואיל והעונש המקסימלי הוא חמישה שקלים, בכוונת המפעל לתרום סכום כסף נוסף לקרן לבטחון ישראל על פי שיקול בית המשפט.

השופט החליט כי החברה תתרום 1000 שקל.

[illegible] ניידות וכבאיות [illegible] לשווא לצומת עמיעד

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

[illegible] המשטרה בראש פינה נתקבל שלשום בערב [illegible] כי אירעה תאונה גדולה בצומת עמיעד בה נפגעו [illegible] כלי רכב. למקום הגיעו עשרות [illegible] ניידות משטרה וכבאיות, אולם התברר כי [illegible] התנועה כסדרה ואין כל סימנים לתאונה. [illegible] הוברר כי ככל הנראה חמד לו אורח לצון [illegible] על תאונה שלא ארעה.

[illegible] לחודש חינם למשתמש בשרותי תחנה „פז העשור" ביציאה מירושלים

יקירנו
ישראל קרגמן
איננו
ההלוויה תיערך היום יום רביעי 18.11.87 בבית העלמין בחולון בשעה 14.30 אחה"צ (בשער החדש).
אוטובוס יעמיד לרשות המלווים בתל־אביב ברחוב [illegible] פינת רחוב צפת בשעה 13.30.
רבקה, עדית, גורי, נטע
זיוית, מרב, דנה

מפלגת העבודה הישראלית
אבלה על מותו של
ישראל קרגמן
מבחירי חברי הכנסת של התנועה בעבר ומראשי פעיליה
ומשתתפת בצער המשפחה.
עוזי ברעם
מזכ"ל

הנהלת „קרן אדיס דה־פיליפ"
אבלה על מותו של הידיד הנאמן
ישראל קרגמן ז"ל
ומשתתפת בצערם של רעייתו והמשפחה

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר
מזג האוויר בעולם

אוסלו	3	4	מעונן
אמסטרדם	8	11	מעונן
בואנוס איירס	12	26	בהיר
הלסינקי	0	3	מעונן
הונג קונג	22	25	מעונן
וינה	2	7	מעונן
לונדון	5	11	גשום
טוקיו	12	17	בהיר
טורונטו	1	12	מעונן
יוהנסבורג	17	28	בהיר
לוגנו	8	13	מעונן
ליסבון	13	18	בהיר
מדריד	8	16	בהיר
מונטריאול	2	7	מעונן
ניו יורק	6	14	גשום
סאו פאולו	19		גשום
פריס	8	12	בהיר
פרנקפורט	7	15	מעונן
ציריך	7	11	מעונן
ריו דה ז'נרו	19	30	מעונן
שטוקהולם	1	4	גשום
שיקגו	10	16	מעונן

swissair

מפלגת העבודה הישראלית
למשתתפי פורום הנגב
הפגישה שאמורה היתה להתקיים ב־21 לנובמבר 87 באשקלון נדחית
הוועדה היוזמת

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו הוותיק
אשר סידי ז"ל
ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
[illegible]

בצער רב אנו מודיעים על פטירת חברתנו
רחל שריג
ההלוויה תתקיים בקיבוץ אפק היום יום רביעי כ"ז בחשון תשמ"ח 18.11.87 בשעה 15.30 אחה"צ
המשפחה
ובית אפק

אנו משתתפים בצערן של
משפחות אביגדורי ואבן עזרא
במות
יהודה אבן עזרא
איש העליה השניה
ואביה של שושנה ז"ל
בית אלונים

לחברתנו שושנה פוניה
איתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף באר־שבע
ההנהלה והעובדים

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו
איסר פרדמן ז"ל
מפינסק
ההלויה התקיימה אתמול יום שלישי כ"ו חשון תשמ"ח 17.11.87 בבית העלמין הדרום גבול חולון בת־ים
אבלים:
אשתו: [illegible] פרדמן
בתו וחתנו: [illegible] פרנקל
[illegible]
[illegible]
[illegible]

מפלגת העבודה גבעתיים
[illegible] המשפחה
משתתפים באבלכם הכבד בהילקח מכם
ירחם דרטלר ז"ל
יו"ר ועד עובדי עיריית גבעתיים
חבר מזכירות מפלגת העבודה בגבעתיים
פעילי וחברי הסניף
ועובדי בית מנדלבלט
[illegible]

صدر من الأصل

דבר היום

קטיף החוצפה

[illegible] קטיף חוצפה. המתנחלים בשטחים פונקו שנים רבות – רבות מדי – בהגנת צה"ל גם כאשר בעיותיהם הבטחוניות לא נבעו מהמרדנות הפלסטינאי, אלא מהתגרויות יהודים. המתנחלים אינם רואים חובה לעצמם לכבד את החוק, כאשר הוא מתנגש עם עקרונותיהם ואופיינית לכך העדות של ח"כ יואל [illegible] בהקשר הקודם של הסכסוך הפנימי במפלגתו, כי „ארץ־ישראל השלמה מהדמוקרטיה". מה לעשות, וישראל מחוייבת בכיבוד החוק הבין־לאומי, הקובע בין השאר כי במוחזק־כיבוש בשטחים ושהרי כל עוד לא סופחו לישראל ולא הוחלה לגביהן אחריות בחוקת שטחים כבושים, בלי קשר למעמד הערבי התלוי לטובת זה, אחראי צה"ל על בטחון תושביהם ושלומם. התושבים אינם רק היהודים שזה מקרוב באו, אלא גם הפלסטינאים המקומיים. די בתקריות כבין כוחות הבטחון לבין מתפרעים ומבצעי־פיגועים מקומיים – ובאזור עזה, אולי אף יותר מאשר ביו"ש, נישט מאבק עז בין צה"ל ושירותי־הבטחון לבין אירגוני הטרור – בלא שהתנהגות מופקרת של מתנחלים תחריף את העימות עם האוכלוסיה ותגביר את התסיסה.

יש, כמובן, אירוניה מסויימת בכך שהוצפתם של מתנחלי גוש קטיף מכוונת דווקא נגד אלוף פיקוד הדרום יצחק מרדכי, שהביע בעבר הבנה להתנהגותם בעת התקלות עם מתפרעים. אבל יש גם שיטה בחוצפה זו: היא מהווה נוספת של נסיון המתנחלים בגדה להבהיל את אלוף פיקוד המרכז עמרם מיצנע. אסור להניח למתנחלים לנהוג במפקדי צה"ל כאילו אינם אלא כלבי־השמירה של ההתנחלות, שברצות המתנחלים ילטפו אותם בבעלתנות וישליכו להם עצמות, וברצותם יעניסום. שר־הבטחון יצחק רבין העניק לאלוף מרדכי את התמיכה המתבקשת, במקרה זה, בהגיבו על הרב־החוצפה של המתנחלים בחרב־נגרי. גם כאשר יתעשתו ויהדו בהם, ראוי ללמדם בינה ולהזכיר כי קיומם בהתנחלויות תלוי בצה"ל, ולא להיפך.

משביתה להשבתה

היום בתחיל השבוע השביעי של האפלת מסך הטלוויזיה הישראלית ושל הדממת רשתות „קול ישראל". אכן, העתונאים הם שפתחו בשביתה, בדרישה שגם אם קשה להיענות לה עכשיו, היא איננה מופרכת. אדרבא היא מעוגנת בהבטחות של גורמי ממשלה מוסמכים. העתונאים אכנם פתחו בשביתה, אך היא כבר מזמן איננה שביתה: היא הפכה להשבתה. כאשר נוקפים יותר מ־40 יום. ואין מו"מ של ממש, ואין טיפול ראוי לסכסוך, אלא יש הפגנה של שאננות הארכיות, כדרך האחריות עבר להנהלה ולאוצר.

אין זה נכון ששידורי הטלוויזיה הישראלית אינם חסרים. ההגות השידור של המדינות השכנות, הערוץ השני, קלטות הטלוויזיה, שידורי הכבל הפיראטיים – כל אלה גם יחד יכולים לספק, אולי, בידור כלשהו. אך אין השתקפות של אירועים ושל תהליכים ושל התפתחויות, אין הרשות ואין יומנים ואין תוכניות דוקומנטאריות – ואולי דווקא זה הדבר הנוח לממשלה: אילו שידרה הטלוויזיה, למשל, על הטיולים המכוניים של השרים בחו"ל, תגובת הציבור היתה חריפה הרבה יותר מאשר למקרא הדבר בעתונים. אז למה להם?

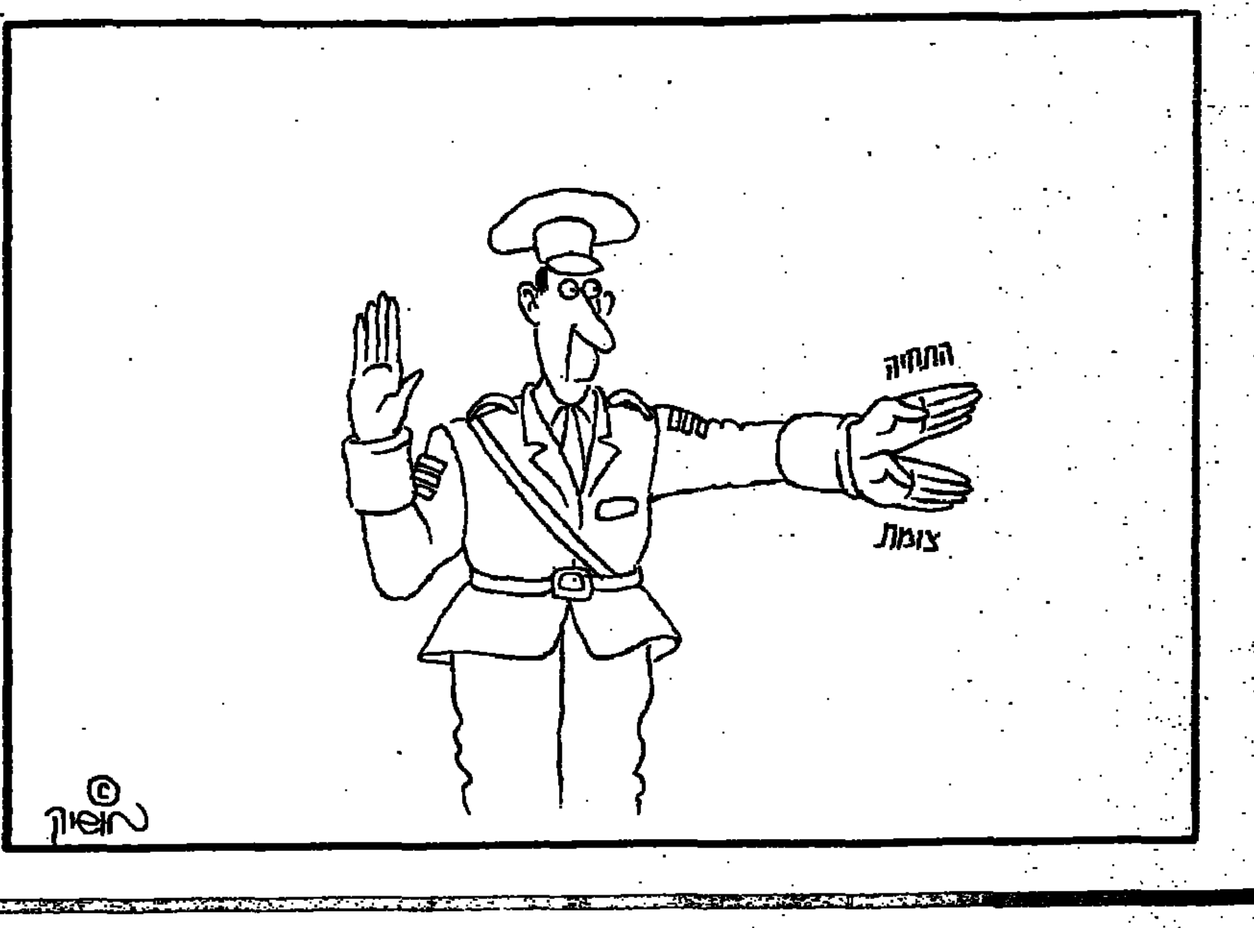

בזווית חדה / חגי אשד

הפירוש – גם בידינו

ברכת־עמון חיזקו הערבים גם את אופציית השלום, גם את אופציית המלחמה. אנחנו נישפט לפי תגובתנו על הברירה הזאת

האם חידוש היחסים בין רוב מדינות ערב למצרים הוא טוב לישראל ולקידום השלום איתה? האם פירושו שגם מדינות ערביות אחרות, וקודם כל ירדן, עתידות ללכת בעקבות מצרים ולעשות שלום עם ישראל? או האם הידוש היחסים עם מצרים מגדיל את האיום הצבאי הערבי הכולל על ישראל בכל מלחמה בעתיד? האפשרות השניה מתחזקת על ידי ההכרזות הערביות המצריות על מחוייבותה של מצרים להסכם ההגנה הערבי. כלומר, להצטרפותה לצד מדינות ערביות אחרות במלחמה נגד אויב משותף – אם יתעורר צורך בכך – יהיה זה נגד איראן עכשיו, או נגד ישראל בעתיד. שתי האפשרויות הללו טמונות בחיק העתיד. גם האפשרות של השלמת מדינות ערב עם הסכם השלום המצרי־ישראלי וגם האפשרות של חידוש מחוייבותה של מצרים לחוזה ההגנה (המלחמה) הערבי נגד ישראל. ובכל מקרה, כל מדינות ערב ומצרים בתוכן, שוקדות בלי הרף על טיפוח הכושר הצבאי שלהן, ברכש חדיש ובאימונים מוגברים, והאופציה הזאת עלולה להיות מכוונת בעתיד גם נגד ישראל.

דווקא מי שמעוניין בקידום תהליך השלום, אל לו להתעלם מן האפשרות המלחמתית. להיפך. האמת היא שהפירוש הנכון של החלטות ועידת הפיסגה הערבית תלוי גם בנו. וכמוהו מימוש האופציה הערבית לשלום או למלחמה. שתי האופציות יצאו מחוזקות מוועידת הפיסגה ומחידוש היחסים של מדינות ערב עם מצרים. מהסיבה הזאת גברה החשיבות והדחיפות של התגובה הישראלית על ההתפתחות בעולם הערבי. עכשיו ברור יותר כי מי שרוגל בקיפאון מדיני ובהמשך הסטאטוס קוו בשטחים וביחסי ישראל־ירדן, מחזק ממילא את האופציה הערבית המלחמתית ואת המוטיבציה העתידית לממש אותה. דווקא לכן גבר הצורך לפעול נגדה בדרכים חיוביות. להחליש את המוטיבציה הערבית למימוש האופציה המלחמתית. לשכנע קודם כל את עצמנו – את העם והנוער ואת ידידינו הטובים במערב – שאנחנו עושים הכל לשם כך.

אי אפשר להתעלם מהעובדה שוועידת הפיסגה הערבית חוללה דינאמיקה מחודשת של התפתחות המאורעות במזרח התיכון, תנופה של תיאום בין־ערבי בהנהגת מצרים במישור המדיני ובזה הצבאי. קודם כל מול איראן. זו היתה הסיבה העיקרית וזו המטרה החשובה והדחופה ביותר לחידוש האיחוד הערבי בהנהגת מצרים. זו תהיה התחלה. אבל טבעי הדבר שיהיה לה המשך. אמנם, הסכסוך הישראלי־ערבי ירד עכשיו למקום שני ומשני בסדר היום הערבי, אבל לא נמחק. ואין שום צורך ערבי להידרש אליו עכשיו. קודם כל מפני שהאיום האיראני הוא באמת מסוכן הרבה יותר מהאיום הישראלי, בלי שום השוואה. ושנית, עדיין לא נואשו המצרים והירדנים מתזוזה כל שהיא בקיפאון הישראלי הסרבני.

מוקדם לצחצח חרבות נגד ישראל. אין בכך צורך ואין זה נאה. אבל אם יימשך הקיפאון הסרבני הישראלי, וככל שדעת הקהל העולמית תיטה יותר ויותר להטיל על ישראל של הליכוד בהנהגת יצחק שמיר את אשמת הקיפאון הזה, כן יתחזקו הצורך והצידוק להתחיל להניע את גלגלי המלחמה נגד ישראל. אגב, זה יכול להתחיל בהגברת מסע הטרור נגד ישראל בתמיכת מדינות ערב ובהידרדרות מבוקרת על ידן להגברת המתיחות והאיבה המלחמתית נגד ישראל. בשלב זה מוקדם להידרש למיתארים אפשריים כאלה או אחרים. די לקבוע כי הפוטנציאל למימוש מיתארים כאלה התחזק עתה מאד. נוסף לכך גברה עתה היוקרה הערבית בעולם כולו וזה גורם חשוב מאד. כשהעולם הערבי היה מפוצל ומסוכסך בלי תקנה במריבות חמורות ומכוערות, נראתה מדינת ישראל כאי של יציבות ואמינות באוקינוס המזרח תיכוני הסוער. עכשיו השתנתה התמונה וכמעט התחלפו התפקידים. כשמסתכלים על הערבים בהנהגת הציר מצרים־ירדן, אומרים: יש עם מי לדבר. ולעומת זאת כשמסתכלים על הליכוד בראשות יצחק שמיר שואלים: האם הוא עצמו מסוגל להידבר עם מפלגת העבודה ועם שמעון פרס? ואם לא – איך הם יידברו עם אחרים? ועם מי משניהם נידבר אנחנו?

גם מבחינה זאת היתה חשיבות רבה לוועידת הפיסגה ברכת־עמון. הערבים בראשות המלך חוסיין נתנו שיעור לעולם כולו, וגם לנו, איך להתנהג: איך לריב ואיך להתפייס, איך ללכת יחד גם כשהדרכים נפרדות, איך לקבל החלטות המודדות בדיוק את מידת האפשרי והכדאי ביחסים בין כל "האחים" הערביים, כך שכולם יקבלו משהו ויוכלו לחיות עם ההחלטה שהתקבלה. למה נכחד? הם עשו הפעם צעד גדול קדימה. קודם כל מבחינתם הם ולטובתם הם. בוועידת הפיסגה הערבית אדם לאדם היה "אח". לפחות בדיבור, בסיגנון ובתרבות של התנהגות. ואילו אצלנו? בוועדת הכספים של הכנסת אדם לאדם "משוגע" ו"ליך", וכולם יחד "מושב לצים" ו"בית משוגעים". כך קבע יו"ר הוועדה ח"כ אברהם שפירא והוא צריך לדעת. וגם המריבה ב"התחיה" סיפקה דוגמה להבדל בינינו הישראלים, לבין הערבים. ולא לטובתנו. בעבר זה היה להיפך. הערבים נתנו לעולם שיעור במריבות מכוערות ומסוכנות – במלחמות אחים בלתי פוסקות, בחרפות וגידופים וגם במעשי רצח הדדיים. פרק זה ביחסים הערביים לא נגמר ולא חלף מן העולם. אבל נפתח גם פרק חדש של סיגנון יחסים חדש ושל איחוד ערבי מחודש. אסור לנו לפגר אחרי הערבים לא בזה ולא בזה. הם חיזקו עכשיו גם את האופציה לשלום וגם את האופציה למלחמה. הברירה בין שתיהן תלויה גם בנו. העולם כולו יודע זאת וישפוט אותנו לפי תגובתנו על הברירה הזאת.

קריסת מניות או מפולת כלכלית

מאת טדי פרויס

בעיותיהן הפנימיות של המדינות הקומוניסטיות חמורות לאין שיעור מהאיום הנשקף לכלכלת המערב; אלא שעל חולה מוכה סרטן זה שנים מדברים פחות מאשר על מי שנחשב בריא ולפתע לקה בהרעלת קיבה

אף כי מניין עובדי האלילים התמעט עד מאד ואף כי אמונות הבל שוב אינן באופנה כמעט – או כך אנו משלים את עצמנו – עודנו אוהבים „תאריכים קובעים", „קווים אדומים", „פריצות דרך" ו„ימי דין". למשל 1984, שנת „תשמ"ד". כזו תהיה שנת 2000, שכבר ילדה תנועות מיליניות של מיואשים ורואי סוף העולם, בדומה לאלה שחזו את סופו בשנת 1,000 לספירה. במחזוריות קבועה, פחות או יותר, מתנבאים לרעידת אדמה שתהרוס את עדי החוף המערבי של אמריקה וכל אימת שמתקרב כוכב שביט לכדור הארץ, יודעים שמשהו איום ונורא עומד לקרות. אולם קוהוטק מוסיף לנוע במסלול וכמוהו כדור הארץ. המלחמה הנוראה ביותר שהתחוללה עם התגלותו היתה מלחמת יום הכיפורים – אסון לעם ישראל, אך לא סוף העולם. 1984 חלפה הלכה לה, האח הגדול לא השתלט, וברה"מ (ראה אנדריי אמלריק) – קצת מרופטת ומתפוררת לעומת עידן האח הגדול של ג'ורג' אורוול – עדיין על תלה עומדת. המאורעות המרעישים ביותר של אותה שנה היו האולימפיאדה בלוס־אנג'לס – העיר שאמורה היתה ליהרס באחת מרעידות האדמה שחזו סייסמולוגים וידעונים – והחוקת המעמד של הליכוד בבחירות באותה שנה. מאורע עצוב כשלעצמו, אך לאחר 1977 ו־1981 היה זה אסון לאוהדי־תקוה. כל הנ"ל היה נכון עד 19 באוקטובר 1987.

באותו יום התמוטטו שערי המניות בבורסה הניו־יורקית. למחפשי „תאריכי יעד" ו„קווים אדומים" שוב נקרע פתח תקוה. מקבריהם ומתחתיות הרדי ספרים הוצאו כתבים של כלכלן רוסי, שחישב כי כל 60 שנה חייב משבר כלכלי לפקוד את העולם. מישהו גילה סמיכות אצל נוסטראדאמוס ואחר מצא התבטאות של הנשיא רייגן בדבר עוצמתה של ארה"ב, שהיתה דומה להודעה דומה מפי הנשיא הובר ב־1929, אחרי שהמניות קרסו באוקטובר (!) אותה שנה. גם אז בסימן 9: ב־29 בחודש.

היסטוריונים מצאו שיש דמיון בין ההתרחשויות הגלובאליות ב־1987 וב־1929: במשבר הגדול שהתחולל בסוף שנות ה־20 עמדה בריטניה על סף ירידתה מגדולתה האימפריאלית־כלכלית, וארה"ב, המעצמה העולה, עוד לא בשלה ליטול את הנהגת העולם. באותה תקופה גדל הפריון של ארה"ב ב־1.8 אחוזים לשנה וזה של מדינות אירופה ב־1.2 אחוזים בממוצע בלבד. הפרש זה, של כחצי אחוז, הוא שהמליך את ארה"ב על המשק העולמי. זה מבחינה כלכלית. מבחינה פוליטית היא עוד לא היתה מוכנה לתפוס את מקומה של בריטניה ולהנהיג את העולם. בוושינגטון שלטו הבדלנים שרצו כי ארצם תמשיך להתבודד מעבר לאוקינוס האטלנטי ותניח את אירופה לנפשה, וכי אירופה תתחזב את אפה לעניניה שלה – דוקטרינת מונרו. עוד 20 שנה ועוד מלחמת עולם חלפו עד שתפסה ארה"ב את הרסן. כיום המירוץ מתנהל במסלול דומה, עם מובילים אחרים. קצב גידול הפריון בארה"ב מפגר אחרי גידול הפריון באירופה המתנענעת ועוד יותר אחרי יפאן. עתידנים חישבו שבראשית המאה הבאה ישיג התוצר היפאני את זה של ארה"ב וארץ השמש העולה תהיה למנהיגה הכלכלית של העולם.

יפאן מתקרבת לבכורה אך היא, כמו אמריקה של 1929, נטולת אמביציה ונסיון פוליטי להוביל את העולם המערבי („מערבי"?) מבחינה מדינית, בטחונית, כלכלית ותרבותית. היא כמו ילד־פלא, שאומנם הוא ראשון לתלמידים בפאקולטה, אך נסיונו ובגרותו הרגשיים אינם מספיקים כדי שייעשה ראש הסתדרות הסטודנטים. יתכן אפוא, סבורים אותם היסטוריונים, שמשבר בנוסח 1929 יחזור, משום שכמו אז כן עתה לא תימצא ממשלה שתראה את המצב בפרספקטיבה אוניברסאלית ולא מבעד לפריזמה של תקציבה הלאומי. יפאן אינה מסוגלת לכך, בגלל פיגורה הפוליטי וגישתם הקרתנית של מנהיגיה. ראש ממשלתה הבין־לאומי ביותר יסוהירו נקסונה התפטר זה עתה מתפקידו, ויורשו נובורו טאקשיטה מתואר כעין יצחק שמיר יפאני, שאפילו אינו דובר אנגלית.

המעצמה הכלכלית השלישית, גרמניה, נתונה עדיין בחיתוליה הפוליטיים וגם מבחינה כלכלית לא תוכל להנהיג את העולם. אומנם התוצר לנפש אצלה אינו שונה הרבה מזה של יפאן, אך אוכלוסייתה היא בדיוק החצי (60 מיליון) ממספרם של תושבי ארץ השמש העולה (120 מיליון). אף שבתפוקה לנפש היא משתווה ליפאן, הסך הכל שמייצר משקה היעיל רחוק מאוד מהיקף התוצר הכולל של יפאן. לבד מזאת, ארצות הגוש הקומוניסטי, ומדינות רבות במערב, יהרהרו 77 פעם לפני שיסכימו לראות בגרמניה את מנהיגתם. נוסף על זכרונות מרים לוקה גרמניה בפצע היחיד שנותר פתוח מאז 1945: חלוקתה לשתי מדינות. אם ההגמוניה האמריקאית־סובייטית תתפרק, תעשה אלופת העולם החדשה הכל כדי להתאחד עם האחות העניה שבין האלבה לאודר. רעיון זה מעורר חלחלה לא רק בוורשה, בפראג ובבלגרד, אלא מאוסלו בצפון ועד וולינגטון בדרום וממוסקווה במזרח ועד לוושינגטון במערב. בון לא תתאים אפוא להנהיג את העולם יותר מטוקיו.

כדי להוסיף על התסבוכת, וגם זו מזכירה את 1929, נמצא חוג גדול של מדינות, יותר משליש מאוכלוסיית תבל, מחוץ לכלים השלובים של הכלכלה העולמית. סין ומדינות הקומקו"ן (הגוש הכלכלי המאגד את רוב המדינות הקומוניסטיות) אינן חלק אינטגרלי של הסחר הבין־לאומי. הקומקו"ן הוא גוש כמעט אוטרקי, שקשריו עם העולם המתועש במערב רופפים והסחר ביניהם פחות משולי. לפני 60 שנה היתה ברה"מ הצעירה מנותקת, אך ארצות מזרח אירופה וסין היו פתוחות למערב; כיום נתנה רק סין בתהליך השתלבות (של מה־בכך, בממדים גלובאליים) בעולם הגדול ואילו האחרות נעולות. כולן עסוקות בבעיותיהן הפנימיות, החמורות לאין שיעור מהאיום הנשקף לכלכלת המערב, אם־כי פחות ראוותניות: העולם הקומוניסטי נתון זה כבר במשבר סטרוקטוראלי, ועל מוכה סרטן זה עשרות שנים מדברים פחות מאשר על אחר שנחשב לבריא ולפתע לקה בהרעלת קיבה.

לפי שעה לא ברור אם צניחת הדולר והתמוטטות הבורסות במערב הן המחלה כולה או אם מבשרות הן משהו חמור יותר. זהו ויכוח שבו לכל כלכלן, לכל סוכן בורסה ולכל חברת ייעוץ, דעה משלו. הדעה הרווחת עד כה היא, שמשבר כלכלי עלול אמנם להתחולל, אך במעט תבונה, הרבה כושר מנהיגות וסולידאריות קאפיטאליסטית מקיפה אפשר למנוע אותו.

(מאמר ראשון בסדרה)

גלוי ומכוסה / יצחק רועה

מזוזת השוטר

[illegible] ... הערב העובר ... הטיסמים ... הלשוני המצבי על שולחנו, העיתונות, רבנים, המזוזה. מנקר הרעש הראשון בכפר־עציון: 64% מן הרבנים של יו"ש נשבעו שם אומרים: „מותר להטיל שנים מזוזות על מחבלים ומרצחים אכזריים": 21% אמרו: „הדבר הוא בגדר חובה"; 15% הסתייגו: „עקרונית מותר, אבל לא כדאי"; 0% (אפס אחוזים) בחרו בניסוח השאלון האומר: „אין בידינו מבחינה עקרונית הלכתית להוציא אדם להורג".

ככה שאין קושי מצד הלכה שבפי הרבנים שמעבר לקו הירוק, וזה שאמרו במסכת תענית „לעולם יהא אדם רך כקנה ואל יהא קשה כארז", בגלות בבל אמרו ולא בארץ־ישראל שהובטחה לה יהיו. והרי על הגולה כבר אמרו בידינו: „ארבעה מתורים עליהם הקדוש־ברוך־הוא שבראם, ואחד מהם גלות".

בפתח־תקווה נרשם מוקד הרעש הלשוני השני. שוטרים נהרגו שם באחרונה בשלוש תאונות־דרכים, ושוטרים אחרים לקו בבהלות משונות סמוך למקרי התאונה. ואמנם כן, בתחנת המשטרה נמצאו מזוזות פסולות. מיהרו והחליפו אותן בשלמות וכשרות. אומר שוטר בפתח־תקווה, בתשובה על שאלת כתבנו „אף אחד לא יכול להוכיח שהתאונות לא קרו בגלל המזוזות הפגומות". מה שנכון, כמובן, ואת חידוש הלשון המרעיש הזה יש למהר ולרשום על הקיר. וגם את היפוכו, המכוסה, הן לא יעלה על הדעת שלא להוקיר. ושיעורו: „כל אחד יכול להוכיח שהתאונות לא היו קורות לו היו המזוזות מתוקנות". וראויים גם המכוסה וגם הגלוי שיחקקו על עורות תחשים, ונמתח לנו מהם אוהל לתרבות ישראל המתהוות.

עניין מדיני / יוסי מלמן

בין שתי ערים

השבוע, בישיבת הממשלה שעסקה בניתוח תוצאות ועידת הפיסגה הערבית בעמאן, אמר שר הבטחון: „מלחמת איראן־עיראק משפיעה לחיוב על מעמדה של ישראל ומאפשרת לה להקטין את תקציב הבטחון". אמנם כל השרים מסכימים לדעתו, אך הפיאסקו של „איראנגייט" דיעזע את מקבלי ההחלטות בישראל. זה חודשים ארוכים מתנהל בחוגי החדרים ויכוח חדש, אקדמי באופיו, בשאלה מה טוב יותר לישראל – נצחון עיראקי או נצחון איראני במלחמה?

השאלה הזו מפלגת את נתחני עולם האקדמיה והיא חודרת גם לחשיבת חלק מהשרים. עיראק נחשבת מאז 1948, עת סירבה לחתום על הסכם שביתת־הנשק, למדינה קיצונית ביותר ביחסה לישראל. רשמית, היא אחת המדינות היחידות בעולם הערבי הנמצאות במצב מלחמה עם ישראל. חילות משלוח מטעמה השתתפו במלחמות 1948 ו־1967. היא תמיד הנהיגה את קבוצת המדינות הרדיקאליות והעניקה חסות לקיצוניים שבארגוני הטירור, מוודיע חדאד ועד אבו נידאל. מסטרה הוא אכזר ביותר ולא בכדי זכה נשיאה לכינוי „הקצב מבגדד". בזכות הנסיון הרב שצובר צבאה בקרבות עם איראן הוא נהיה לאחד היעילים ביותר בעולם הערבי וחיל־האויר שלו מקצועי ובעל ביצועים מרשימים. ישראל בהחלט מודאגת מהאפשרות, שיום אחד תופנה מכונת המלחמה העיראקית נגד ישראל.

אך גם איראן מסוכנת לישראל. משטרה החומייניסטי מייצא את האידיאולוגיה של הפונדאמנטליזם השיעי־איסלמי לכל אזורי המזרח־התיכון, בתוך זה ללבנון, לשטחים ולישראל. הסיוט הגדול ביותר שיכולה ישראל להעלות בדמיונה הוא, שאיראן תחליט לשגר שנים או שלושה מיליון מאמינים פאנאטיים, שיצעדו לעבר גבולה, כדי לכבוש את „אל קודס" מידי „הכופרים הציוניים ובעלי בריתו של השטן הגדול". אין כל הדאות שלאחר מות אייאטוללה חומייני ישתנה יחס ההנהגה האירנית לישראל.

אם כן, במי לבחור? אין לאיש תשובה ברורה וחותכת. אפשר רק להבחין בסימנים ראשונים של התגבשות קבוצות בממשלה: שדולה פרו־עיראקית, בראשותם הקולנית של השרים שחל ווייצמן, ועוד כמה תומכים בסתר כמו פרס ונבון וכנגדם הלובי הפרו־איראני בראשות אריאל שרון, דוד לוי ויצחק רבין. בתוך מצויות שתי קבוצות שרים: אלה שאינם מתעניינים בנושא, ואולי גם לא כליכך מתמצאים בו, והם כנראה הרוב המכריע בממשלה, וגוש של כמה שרים הסבורים כי מוטב לישראל לנקוט עמדה נייטראלית לחלוטין. עם אלה נמנים גד יעקבי וראש הממשלה יצחק שמיר. בישיבה האחרונה לא נתבקשו השרים להכריע בבירור על העדפותיהם, אך מהלך־הרוח בדיון אפשר היה להתרשם, כי בממשלה נוטים לגבש קו נייטראלי כלפי המלחמה במפרץ.

דבר אחד ברור: זו הכרעה קשה בין רע לגרוע.

לשולחנו של שר האנרגיה משה שחל בירושלים הגיע השבוע מכתב מארה"ב, המחזק עוד יותר את דעתו. הכותבת היא פרופסורית אמריקאית, שחזרה לאחרונה מביקור בבגדד, בירת עיראק. בין השר לפרופסורית מתנהלת זה חודשים ארוכים חליפת מכתבים. עניינה: הסיכויים שמשטרו של נשיא עיראק סדאם חוסיין ישנה את גישתו לישראל וימתן את עמדותיו כלפי הסכסוך הישראלי־ערבי. הפרופסורית, שיש לה מהלכים בצמרת השלטון בבגדד, סבורה כי באמתחתה יותר מרמז לנכונות עקרונית כזו. גם שר הכלכלה והתקשורת גד יעקבי שמע מפי פרופסור אמריקאי ממוצא לבנוני, פואד ג'עבר, הערכה דומה. הפרופסור ג'עבר שוחח עם מנהיגים עיראקים והתרשם, כי יש אצלם נכונות לכונן קשרים כאלה או אחרים עם ישראל.

לדברי השר משה שחל בשלו התנאים, במיוחד לאחר ועידת רבת־עמון, לכינון ערוצי הידברות בין בגדד לירושלים. השר שחל שמע הערכות דומות, בשיחותיו עם נשיא מצרים חוסני מובארק, בשנתיים האחרונות בקאהיר. שר האנרגיה סבור כי הידברות כזו היא אינטרס ישראלי. „ישראל אינה צריכה להיתפס בעיני העולם הערבי", הוא אמר לממשלה וגם בשיחה למדור זה, „כעוינת נצחית שלו. כאילו אנו, אסטראטגית, מתנגדים לעולם הערבי. בתמורה אפשר יהיה לדרוש מעיראק שתשנה את עמדתה כלפינו ותאמץ את גישות מצרים וירדן, שלפיהן יש לפתור את הסכסוך הישראלי־ערבי בדרכי שלום".

שר האנרגיה חותר לגיבושו של ציר מדיני, שיעבור בירושלים־קאהיר־עמאן־בגדד ואולי בריאד. אולם, כדי שתשתנה התפיסה, חייבים מוקדי הכוח בישראל לעבור ניעור וזעזוע של ממש. אחד מיסודותיה המובהקים של מדיניות החוץ הציונית והישראלית היתה „הברית הפריפרית". ישראל ראתה את המזרח־התיכון כאיזור של מעגלים, במבנים פנימיים וחיצוניים. היא כוננה קשרים עם מדינות לא־ערביות, כמו איראן, תורכיה ואתיופיה, השוכנות בשולי המערכת המזרח־תיכונית ומקיפות את הליבה של המדינות הערביות. במעגל הפנימי חתרה ישראל ליצור בריתות עם מיעוטים אתניים לא־ערביים, כמו הכורדים בעיראק או הנוצרים המארונים בלבנון. ביסוד התפיסה הזו עמדה האמונה כי „אויבי אויבי הם ידידי".

משרד־החוץ הישראלי וגופים אחרים היו חסידים מובהקים של התפיסה הזו ומוציאים לפועל שלה. גם הנסיבות המשתנות לא יכלו לתפיסה הזו. לא בכדי העיר השבוע, בישיבת הממשלה, השר לקליטת עליה יעקב צור, כי לעיתים נדמה לו שישיבות הממשלה מתנהלות באיטליה של תקופת גליליאו גליליי. „הכל מסביבנו משתנה ורק ממשלת ישראל ממשיכה לטעון כי הכל עומד על מכונו", אמר. גם לאחר הסכם השלום עם מצרים ממשיכה ישראל להתיירא מהדוב הסוני שבעולם הערבי ולראות בו אויב, אם לא בפועל, לפחות בכוח. זו גם הסיבה לנכונות למכור נשק לאיראן.

המאבק בפשע המאורגן (ב)

הטוב, הרע והמשטרה

מאת נתן רועי

שיתוף ה[illegible] [illegible] בתחום המודיעין [illegible] [illegible]

דו"ח ועדת שמרון המליץ בזמנו כי המכס, מס ההכנסה ומשטרת ישראל יעשו יד אחת כדי להיאבק בפשע המאורגן, והם אכן עושים זאת – לפעמים, במידה רבה בהתאם לאישיותם של העומדים בראש שלושת הגופים. בלשון מחברי דו"ח השלושה: אם מנהל המכס „אוהב משטרה", הוא משתף פעולה עם שני הגופים החוקרים האחרים. או „אם מנהל מס ההכנסה רוצה שיתוף פעולה, זה קורה". נהלי עבודה ברורים אין.

המחברים־החוקרים מצביעים על הסיבות שעומדות מאחורי הצורך לשתף פעולה:

- תקיפה משולבת של יעדי הפשע החמור (המונח המבטא את הפשע המאורגן) שאין גוף אחד יכול להתמודד עמו בהצלחה.
- תקיפה בו־זמנית של מוקדי עבריינות בכל המישורים המטופלים על־ידי שלושת הגופים.
- החלפת מידע וחומר חקירה בין הגופים.
- הסתייעות הדדית בידע מקצועי של כל גוף.
- הפריה מחשבתית הדדית.
- הסתייעות הדדית במומחיות הבלעדית המוקנות לכל גוף.

חלק מעניין ביותר בדו"ח השלושה הוא זה המוכתר „סקירת המצב הקיים" והחושף כמה משיטות העבודה של משטרת ישראל מאופני שיתוף הפעולה עם הגופים החוקרים־הפיסקליים – שיטות שמעטה סודיות מחפה עליהן בדרך כלל.

- פורום של שלושת הגופים מתכנס אחת לחודש – מגלה הדו"ח.

בעת מבצעים או פעולות משותפות – כותבים מחברי הדו"ח – אפשר שהפורום יתקיים אף אחת לשבוע, או בתדירות גבוהה. הכל לפי הנסיבות. במהלך הישיבות המשותפות מועלה מידע שנתקבל ושמתכוננים לפתח למבצעים. דנים יחדיו ומחליטים איזה מידע יטופל ומה תהיה הדרך הטיפול בו.

כיצד מסייעת המשטרה לשתי הרשויות החוקרות האחרות?

- במעקב סמוי (בילוש ועיקוב).
- באמצעות נציגי המשטרה בחו"ל.
- בקבלת עזרת האינטרפול להסגיר עבריינים.
- בקבלת חומר למחלקת המודיעין ואם נמצא כי הוא מכיל גם חומר אשר לו נגיעה לשני הגופים האחרים או אחד מהם – העברתו לידיעת הגופים ולטיפולם.
- בליווי חקירות משותפות למכס ולמס ההכנסה באמצעות קצין המודיעין של היחידה הארצית לחקירות הונאה.
- בהעברת כל מידע שנאסף במשטרה, ויש לו נגיעה לתחום המכס או מס ההכנסה – לבעלי סיווג מתאים.
- בהעברת מידע בתחום טוהר המידות של אנשי מכס ואנשי מס הכנסה – לקצין הבטחון של הגוף הרלוואנטי.
- בהכללת „דרושים" (מבוקשים) של מס ההכנסה והמכס ברשימת ה„דרושים" של ביקורת הגבולות, כיוון שאין לגופים אלה מערכת נפרדת של „דרושים".

המחברים־החוקרים מציינים בדו"ח, כי „בכוונת מה"ק המודיעין של משטרת ישראל לבצע מאמץ משולב לטיפול ביעדים משותפים על פי רשימה שתוכן ועל פי המודל המקובל בארה"ב, שם הגיעה השיטה למיצוי ברמה גבוהה ביותר".

הדו"ח מספל גם בהסתייעות הפורום המשולש במודיעים של המשטרה. בקטע זה יש גילוי מעניין: „גורמי משטרה הגיעו להסדר עם האוצר שלפיו מקור משטרתי (מודיע), שימסור מידע חיוני בנושא הנוגע למכס או למס ההכנסה, יקבל גמול כספי כפי שמקבל מקור של שני הגופים האלה. אין ספק שהסדר זה יעודד שיתוף פעולה בין הגופים".

על שיתוף הפעולה המודיעיני בין שלושת הגופים מציין הדו"ח כי הוא פורה. מה בתחום החקירות? על זה כותבים מחברי הדו"ח: „– – – המטרה העיקרית בשילוב זרועות החקירה של שלושת הגופים היא מלחמה בפשע חמור וברובד העליון של אנשי העולם התחתון שקשה להגיע אליהם בחקירות רגילות. הכוונה לאנשים נוסח הדמויות שצוינו ב„מסמך האחד עשר" המפודסם. נראה לנו כי מטרה זו טרם הושגה במלואה. אמנם, חלק מהדמויות הללו (מ„מסמך האחד עשר" – נ. ר.) נעולות עתה מאחורי סורג ובריח ונושאות עונש מאסר עולם, אולם דבר זה לא הושג כתוצאה מפעילויות יזומות ומשולבות של שלושת הגופים אלא כתוצאה מחקירה משטרתית בלתי יזומה שבאה בתגובה על פשעים המורים ומגילויים שבוצעו על ידי חלק מהדמויות הנ"ל".

על הליקויים בתחום זה מציין הדו"ח כי אין פורומים קבועים לתיאום עבודת שלושת הגופים. מידע מועבר בין הגופים כמחווה של רצון טוב כששיקולי יוקרה תופסים מקום נכבד. „לא אחת מושפע עיתוי העברת מידע או חומר חקירה מגוף חקירה אחד לאחר בשאלה כי יתפרסם יותר באמצעי התקשורת", כותבים מחברי הדו"ח ומוסיפים: „למס ההכנסה, למשל, אין נוהלי שיתוף פעולה כתובים. למכס ולמשטרת ישראל יש נוהלי שיתוף פעולה בודדים. אין תימה אפוא ששיתוף פעולה בין הגופים הוא פרטיזני לעיתים ולפי צורכי גילויים מקריים".

בנושא הזה אין המשטרה נמנעת מלטפוח על שכם עצמה. „בחקירות משולבות מוזכר בדרך כלל הפער ברמת החוקרים של שלושת הגופים שבהם אנו עוסקים כשהפער הוא לטובת המשטרה – עובדה שאושרה על ידי הפרקליטות". מחברי הדו"ח אף באים חשבון עם שני הגופים האחרים: „לא אחת מתגלה – תוך כדי שיתוף הפעולה – שיש העדפת אינטרסים של גוף זה או אחר על פני טובת העניין הכולל. דבר זה יש בו לעיתים כדי לפגוע בצורה חמורה בשיתוף הפעולה ובהשגת יעדים כוללים – – – אירעו מקרים שבהם לא דיווחו גופים על גילויים בתחום העניינותם של גופים אחרים, מתוך רצון להגיע להסדרים עם החשודים בתחומים המסופלים על ידם. במקרים אחרים התגלו קשיים במו"מ על חתימת הסכמים של „עד מדינה" עקב התנגדותם של נציגי אחד הגופים, מתוך העדפת אינטרסים מוגבלים על פני טובת החקירה כולה, תוך התעלמות מעמדת הפרקליטות ונציגי שאר הגופים".

המצב הזה מוביל למסקנה אחת: „ישנה נטיה לראות את המודל האמריקאי כראוי לחיקוי. לפי מודל זה חברו יחדיו כל הרשויות על מנת להפיל את ראשי הפשע והמאפיה. לדעתנו, מבחינת הרעיון הכללי של שיתוף פעולה בין שלושת הגופים יש בההלט מקום לאימוץ המודל האמריקני. יחד עם זאת השיטה ואופי העבודה בארה"ב לא בהכרח מתאימים לישראל. מדינת ישראל היא קטנה וקומפקטית, ועקרון שיתוף הפעולה צריך להיות קל לביצוע, פשטני יותר ומתאים לאופי הפשיעה בארץ".

(רשימה שניה ואחרונה)

מכתבים למערכת דבר

המחסום הדרוש – מפני הצביעות

נגד מכתבו של מר אורי („דבר" 3.11.87) ביתו חז"ל דבריהם: „מאן דעלך סניא – לחברך לא תעביד" (מה ששנוא עליך אל תעשה לחברך). מזכ"ל זה של התנועה ליהדות מתקדמת שואף „להקים מחסום" לא בפני ההקצנה החרדית לבדה, אלא, רחמנא־ליצלן, בפני ה„חילוניות", ודווקא לא בפני „ירידה", או „התבוללות" או „נישואי־תערובת", אלא בפירוש כך: „חילוניות".

מר אורי אינו מכיר, מן הסתם, את הגדרתו של עמיתו הרב אלכסנדר שינדלר, בעת היותו נשיא האיחוד ליהדות מתקדמת בארה"ב, במהלכו של רב־שיח בנושא הפלורליזם בעם היהודי בין תנועת העבודה, התנועה הרפורמית התנועה הקונסרבטיבית בבית ברל, 1985, כי „יהודי הוא בן להורה יהודי אשר מבטא בחייו את החלטתו להיות יהודי".

מר אורי אינו מכיר גם ברב זולף קלמן, שבהיותו סגן נשיא בפועל של כנסת הרבנים העולמית של התנועה ליהדות מסורתית אמר, כי „מוקד המחוייבות של היהדות המתקדמת היא הגישה לפיה נאמנותנו נתונה לצורת החיים היהודיים בה בחרנו... כתוך התייחסות ביקורתית למסורת היהודית הכתובה, המחוייבות לכלל התורה היהודית ולכלל ישראל... קריאה לכיבוד ולמתן לגיטימציה לכל הגוונים הרבים של היהדות".

דוד מויאל, יו"ר ברית יוצאי מרוקו בישראל אמר באותו רב־שיח: כה זה שומר מצוות? האם שומר מצוות בלשון המקובלת זה להיות איש מוסר? או שניתן להיות רחוק מהמוסר ובלבד שתניח תפילין יום־יום, ויש רבים כאלה בעולם זאת בהגדרה הזאת של דתי. אינני דתי, אבל אני יודע שאני יהודי טוב ואותי זה מספק".

לא בפני החילוניות דרוש לנו מחסום, מר אורי, כי החילוניות גם היא זרם ביהדות, ובבחינת שמירה על המוסר היהודי, על נאמנות ללאום ולקיום היהודי – איננה נופלת מן הזרמים הדתיים לסוגיהם, ואף עולה עליהם. המחסום הדרוש לנו הוא מפני הצביעות, זו המביאה בבית של זרם יהודי אחד להזיל דמעות תנין על דחייתו מן היהדות בידי הזרם האחר, בה בשעה שעושה הוא לזולתו אותו מעשה עצמו.

יהודה ברזילי
גבעתיים

בין התבוללות לבין חילוניות

מאיר אורי, מזכ"ל התנועה ליהדות מתקדמת בישראל, בזעמו המוצדק נגד הוגים חרדיים ואורתודוכסים התוקפים בעלי דעות ואמונות שונות משלהם, נסחף ונתפס לאותו חוסר סובלנות עליו הוא קובל, בשללו את החילוניות בנשימה אחת עם ההתבוללות („דבר" 13.11.87).

אורי אינו מבחין, מן הסתם, בין התבוללות – שפירושה פרישה (מהירה או הדרגתית) מן היהדות, לבין חילוניות, שפירושה זרם יהודי לגיטימי לא פחות מן הזרם הקונסרבטיבי – אליו הוא משתייך, או האורתודוכסי – אותו הוא תוקף, או הרפורמי – ממנו הוא מתעלם. מי שבשם הפלורליזם תובע מקום לעצמו מוטב שיתן את הדעת על כך, שזכות זו שמורה גם לזולתו, שאלמלא כן הוא שומט את הקרקע מתחת לטיעוניו שלו.

זאת ועוד: גישתו של מ. אורי ליהדות אינה שונה במאום מן הגישה האורתודוכסית, המפרשת אותה בעיקר כדת, ומתעלמת מכך שהדת היא רק חלק מתרבותו של עם בעל היסטוריה משותפת, שפה משותפת, טריטוריה משותפת, תיירות ואחריות כלכלית וקיומית פעילה משותפת. כל אלה חלים על הציבור החילוני בארץ דווקא יותר מאשר על החרדים (שאידיש שפתם, שהשתמטות מעבודה ומשירות צבאי – אורחות־חייהם, וש„אחריותם" כלפי אחיהם היהודים מתבטאת בכפייה ואלימות). כל אלה חלים על הציבור החילוני בארץ אפילו יותר מאשר על הקונסרבטיבים היושבים על סיר הבשר שלהם בגולה, ושכל קשריהם עם הלאום היהודי הם בבית־הכנסת או – במקרה הטוב – בתרומות. ואם דת לבדה היא היהדות – או באמת מדוע בתמכונת הקונסרבטיבית („המתקדמת") דווקא? מדוע לא החרדית? על פי גישתו של מר אורי ליהודי החילוני אין מקום בעם היהודי. אם כך – אין בו מקום גם ליהודי הקונסרבטיבי או הרפורמי.

מרים בן־יעקב
ראשון לציון

נאה דורשים...

בעיתונכם מיום 27.10.87 קראתי התבטאות מפי עו"ד אמוראי, סגן שר האוצר, הקובעת, כי השכר עלה השנה למעלה מיכולתו הכלכלית של המשק. שאלתי לידידי אמוראי היא: האם דעתך מלומדת זו, המבוססת, ללא ספק, על ניתוחים כלכליים מקיפים ומעמיקים יניעו אותך להחזיר לאוצר המדינה את הצ'קים בגובה של כ־750 שקל לחודש שאתה עתיד לקבל כתוספת שכר. כמי שבקי בעובדות כלכליות בוודאי לא נעלם ממך, שהמדובר הוא בהעלאת שכר, המהווה סיא – ללא תקדים – בשירות הציבורי. עד עתה טרם קראתי על החלטה כזאת מצידך בעיתונות ולא שמעתי בגלי צה"ל. לא יכולתי כמובן לשמוע על כך ב„שידורי ישראל" או בטלוויזיה, המשותקים לרגל תביעות שכר, שאינן מגיעות לקרסולי התוספת שאתה וחבריך בכנסת ובממשלה עומדים לקבל.

בינתיים נודע ברבים, שחברי ועדת הכספים של הכנסת דחו בתוקף „ובאומץ" את פנייתו ההגיונית המוצדקת של שר האוצר למנוע את החרפה והשערוריה של נטילת תוספת זו על־ידי „נותני הדוגמה" המטיפים במדינתנו. ציבור הבוחרים יזכור לא רק את ח"כ אריאל ויינשטיין, ראש „האיגוד המקצועי" של חברי הכנסת, אלא גם את „הטובלים ושרץ בידם", המטיפים לשתיית מים ובעצמם שותים יין.

שלמה דיאון
יו"ר גימלאי משרד התקשורת

כדאי לשלם חובות

הריבית הגבוהה על ההלוואות שלוקחים בבנקים מביאה למצב, שההשקעות המביאות את התשואה הגבוהה ביותר הן – תשלום החובות והחיסכון בריבית. זה יותר כדאי מכל השקעה אחרת במניות, אגרות ותוכניות חיסכון, ואפילו מהשקעות במפעלים עסקיים.

מי שאין לו חובות היום הוא אדם מאושר. והיו כאלה שהקפידו על תשלום החובות אפילו לפני זמן הפרעון הדרוש, והיום אינם מצטערים על כך. לעומתם, כל אלה שלקחו הלוואות והתרשלו בתשלום החובות קרן+ריבית+הצמדה – נמצאים בצרות צרורות, ונאלצים להשפיל כבודם כדי לבקש טובות מכל מי שרק אפשר.

גם לאוצר המדינה כדאי לגבש תוכנית חומש לחיסול חובות החוץ והפנים של המדינה. כל שנה לשלם 2 מיליארד דולר שיילקחו מהוזלת רמת החיים ומהייבוא הנוצא. תוך 5 שנים×2 יקטן החוב ב־10 מיליארדי דולרים ותשפר כליל את מצבה הפיננסי של המדינה. אפילו יצטרכו האזרחים להדק החגורה ב־20%. בסופו של חשבון זה יהיה כדאי לכולם. לקופת המדינה ולקופת האזרח. מדינת ישראל תהיה תוך 5 שנים מדינה אחרת לגמרי כלפי חוץ וכלפי פנים. יהיו לה משאבים ניכרים בשלה כדי להשקיע בתעשיה, בחקלאות, בתיירות, במחקר, באנרגיה, במים. ומצד שני לשפר את הבריאות, החינוך, איכות הסביבה, הביטחון הסוציאלי היסודי, ולהבטיח תעסוקה לכל משוחרר הצבא.

כדאי להטיל על צוות ביזור להכין את תוכנית החומש הזאת.

עמי ליבנה
עין־חרוד, מאוחד

בקשת סליחה

בזה אני מבקש לבטל את תלונתי כפי שפירסמתי ב„דבר" מיום 2.11.87 תחת הכותרת „סוד רפואי של רופאת עיניים". יתכן, והיתה פזיזות מצידי עם עצם המכתב, כי כמו שהדגשתי במכתב כל זמן הטיפול הייתי מרוצה מאוד ואפילו השתבחתי בו. יתכן, כי אי־זהירות עצמית השפיעה על הרעת מצב העין.

על כן אני מבקש להסיר כל חשד לטיב הטיפול מד"ר ברכה ומצטער על המכתב ועל עוגמת הנפש שנגרמה לה, ומבקש את סליחתה וסליחת מערכת „דבר".

צבי אומן
בית אבות רמת אפעל

אל תהיה „חכם", היה צודק!

„ההבדל שבין הנשמה הישראלית, עצמיותה, מאווייה הפנימיים, שאיפתה, תבונתה ועמדתה, ובין נשמת הגויים כולם, לכל דרגותיהם, הוא יותר גדול ויותר עמוק מההבדל שבין נפש האדם ונפש הבהמה, שבין האחרונים רק הבדל כמותי נמצא, אבל בין הראשונים שורר הבדל עצמי איכותי".

פנינה „מוסרית" ו„ערכית" זו נכתבה בידי לא אחר מאשר הרב ראי"ה קוק זצוק"ל, בספרו „אורות", עמ' קנ"ו פסקה י'. צר לי כבך להפריך מעיקרם את דבריו של הרב שמחה ראם, שניסה להוכיח לי „בעליל" („דבר" 18.10.87) ש„טועה אני טעות מרה" כשטענתי כעבר, שרב גאון קבע שערכו של גוי פחות הוא מערכה של בהמה.

תיתי לו לרב שמחה ראם על כבוד שכיבדני בכך, שזכר מכתבי מאוגוסט ועד היום לא משך כלימו, ולא נח ולא שקט עד שהביע רחשי ליבו כלפי, אך מצירה אני על שכעסה והיסטה את הרבים. על כגון זה אמרו חז"ל: נה וכל המוסיף – גורע.

יהודית גלזר
רמת גן

תודה לשדרני קול ישראל

כבר בשעה 09.00 בבוקר נהרנו גימלאי „משען" תל־אביב אל המועדון המואר שסודר במיוחד לקראת האירוע המרגש שקיימו בהתנדבות שדרני קול ישראל „הערוץ החם" ובמיוחד מועדון „שעת הזהב" ברשת א'.

זכינו לבוקר נעים, ממש נהדר, שלוב בהנאה מרובה. רוזיל עבית הולה בהנחיה ושירה בציבור לצלילי נגינת אמיתי נאמן בפסנתר: דנה הדרי והיה יוסף הסיפו הסברים על מהות הבעיה בקול ישראל, השחקן שמוליק סגל מ„הבימה" הנעים לנו בקטעי קריאה, שהביאו את כולנו לצחוק, שמחה, ממש התרוממות רוח.

ברצוננו להודות לאנשים נחמדים אלה שניסו בצורה חיובית ועל־ידי הפגנת נוכחות בהתנדבות, להפיג את המתח המצטבר על העדר השידורים ברשות השידור, שידורים שאנו הקשישים כה כמהים וזקוקים להם.

תודה על בוקר אחד יפה וגדוש ואנו תקוה, שהשידורים יחזרו בהקדם והקשר המבורך בינינו הקשישים במועדון „משען" לבין רשות השידור „מועדון שעת הזהב" יימשך גם בעתיד ושני הצדדים יפיקו רוב ברכה.

ארנסט ברנשטיין
יו"ר ועד מועדון „ביתנו"

לפני 60 שנה — דבר — לפני 40 שנה

לפני 60 שנה

דרישה לעליית 250 חלוצים

נתקיימה ישיבה משותפת של כל חברי הוועדים המרכזיים לשם בירור דרישות החלוצים, שבאו ברגל לורשה על מנת לעלות לארץ ישראל.

בין מצרים ואנגליה

„אל אהרם" מודיע: המו"מ שהתנהל בין שתי המדינות בדבר חוזה מצרי־בריטי, הצליח בכל השאלות, חוץ משאלה אחת – הצבא הבריטי.

לפני 40 שנה

ירושלים – איזור בינלאומי

מתוך שלוש נקודות שעוד היו טעונות בירור סופי – ירושלים, דרום הנגב והעליה בתקופת המעבר – כבר נתלבנה אחת: ירושלים תמסר לשלטון בינלאומי.

רכושו של ב. הוברמן הולך בין הפליטים

כל רכושו של ברוניסלאב הוברמן ז"ל חולק בין הפליטים היהודים. עדיין אין יודעים מה יהיה גורל שני הכינורות, שאחד מהם סטראדיואריוס והשני גוארנריוס, וערכם 150 אלף לירות.

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

אגודת הסופרים ערכה השבוע מסיבה ספרותית לאריה דולצ'ין יו"ר הסוכנות היהודית לרגל צאת ספרו „בשרות האומה" המסכם את פעלו האישי בתנועה הציונית, בחצי יובל שנים. בחגיגה השתתפו חתן פרס ישראל לשירה **אברהם סוצקובר**, **יצחק ברמן**, **מרדכי דיין** – יו"ר הקרן הקיימת, **פרופ' יוסף גורני**, **ד"ר מנחם גלבוע**, **שלום רוזנפלד** ואחרים. יו"ר אגודת הסופרים המשורר **יעקב אורלנד** סיים בדברים: „יהי רצון שהמוזה של השירה העברית תמשיך ללוותך בכל אשר תלך, ומלאכיה יראו לך הדרך". בתמונה: **אריה דולצ'ין** עם חתן פרס ישראל לשירה **אברהם סוצקובר**.

רוטאציה

רוטאציה בקרב ראשי המוסדות של ההסתדרות – הדרישה עצמה שאירגנה הוועדה ההסתדרותית של המשמרת הצעירה במפלגת העבודה, לנוכח דו"ח הביקורת של מבקר ההסתדרות, נפתלי בלומנטל. יו"ר הוועדה ההסתדרותית, אבי יחזקאל, טוען שהמצב בקופת חולים, ב„הפועל" ובגופים אחרים מחייב שיו"ר, ראש, מנכ"ל או מזכ"ל יכהנו בתפקידם עד שתי קדנציות ורק במקרים מיוחדים – קדנציה שלישית.

חיים ביאור

חזרו בהם

ראשי אירגון העובדים של התעשייה האווירית, יעקב שפי וישראל צפריר, התנצלו אתמול בפני מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר (בתמונה) על ההפגנה הסוערת שקיימו מאות מעובדי התעשייה האווירית ליד בית הוועד הפועל של ההסתדרות, לפני חודשים אחדים. ההפגנה, שלוותה בביטויי אלימות, נועדה להחריף על ההסתדרות לתמוך הדרמטית בהמשך יצור ה„לביא". קיסר, שהיה אורח התעשיה האווירית, הבטיח לנציגי העובדים כי ייפגש בקרוב עם שר הבטחון יצחק רבין ושר האוצר משה נסים כדי לדון עמם בדרכים לקדם את הפרישה מרצון בהתעשיה האווירית בעקבות קרקוע ה„לביא" וצמצום כוח האדם במפעל.

חיים ביאור

חוגגים

מאות יהודים וערבים התכנסו השבוע בתיאטרון ירושלים לחגוג יחד עם אנשי מרכז מרטין בובר לחינוך מבוגרים של האוניברסיטה העברית במלאות 20 שנה להקמתו של האולפן העברי־ערבי. האולפן, שהוקם על־ידי קלמן יהן, מנהל מרכז בובר, והנזירות ממסדר אחיות ציון שבעיר העתיקה, היה בין הפעולות הראשונות של שיתוף הפעולה בין יהודים לערבים מיד לאחר מלחמת ששת הימים. למפגש הגיעו בוגרי המחזורים השונים ובין המברכים היו אריה לובה אליאב (בתמונה), האחות רגינה סנט, שהיתה בין מייסדי האולפן ופעילה בו גם כיום, והסופר ד"ר מחמוד עבאסי. בשנים הראשונות פעל האולפן במנזר „אקו הומו" שבעיר העתיקה ובשנת 1972 הועבר לקריית האוניברסיטה העברית בהר הצופים. במשך עשרים השנים שעברו מאז הקמתו למדו באולפן העברי ערבי למעלה מ־8,000 תלמידים יהודים וערבים.

אבן פינה

במעמד מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס, שר האנרגיה והתשתית משה שחל, אנשי העשיה וגורמים בינלאומיים נערך טקס הנחת אבן הפינה למתקן שריפת פצלי שמן לייצור והפקת קיטור במתקן פמא מישור־רותם בנגב בהשקעה כוללת של עשרים וארבעה מיליון דולאר. המתקן ישמש כתחנת כוח עצמאית שתספק קיטור לחברת הפוספטים ותספק חשמל לרשת המקומית. בתמונה: מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס ושר האנרגיה והתשתית משה שחל חותמים על מגילת הנחת אבן הפינה.

ברית ידידות

ברית ידידות נחתמה בימים אלה באוסטריה על־ידי משלחת של איגוד עובדי המתכת בארץ, לבין איגוד פועלי המתכת באוסטריה, שהוא האיגוד השני בגודלו במדינה זו. על־פי ההסכם יתקיימו חילופי ביקורים ותוכניות משותפות בין שני האיגודים. המשלחת הישראלית בראשותו של מזכ"ל האיגוד יצחק גלעדי ובהשתתפותו של ד"ר אמנון נוי מהמחלקה לקשרים בינלאומיים של ההסתדרות ביקרה גם בהונגריה, שם היא נתקבלה בידידות על־ידי ראשי איגוד עובדי המתכת ההונגריים. משלחת של הדור הצעיר של איגוד עובדי המתכת המערב־גרמני, גדול האיגודים המקצועיים בעולם הלא־קומוניסטי הגיעה בינתיים לישראל והשתתפה כאן בסמינר מיוחד.

ש"י

כיבושי מורשת

רוב הידיעות הטובות המגיעות לאבא אבן בשבועות האחרונים קשורות או למשאלי דעת הקהל (המגלים שהוא המדינאי היחיד שאיננו חבר ממשלה שרבים בציבור מתגעגעים אליו) או לסידרה „מורשת". אחרי הסיבוב השלישי מחוף אל חוף, שהעלה את מספרם של אלה שצפו בתוכנית בארצות־הברית ל־50 מיליון נפש, נופלים כל מבצרי ההסתייגות במדינות הקתוליות, שמקום הסיפור „הבלתי נוצרי" של אבן על ישוע הנוצרי עורר כמה בעיות. השבוע מוצגת הסידרה במדריד בטלוויזיה הממלכתית, והיום נודע כי הטלוויזיה האיטלקית רכשה את הסידרה ... בחודש יולי ומתוכנן שידורה בצרפת לאביב הבא. ערוץ ארבע בבריטניה מציג את הסידרה בפעם השניה בימים אלה. החברה המפיקה (P.B.S) טוענת במסע הפירסום שלה ש„יותר אנשים הכירו את הסיפור היהודי באמצעות הסידרה שיוזם אבא אבן מאשר בכל שאר אמצעי הלימוד, הקריאה וההסברה בעולם כולו..."

יורדים לעם

שר החקלאות אריק נחמקין (בתמונה) חזר ביום ששי האחרון ממפגשים ברומא בטיסת אל־על. השר הסתפק במחלקת תיירים. בכך ניסתו למסוס עבר נחמקין על פני היושבים במחלקת עסקים, אך לא זיהה איש מהם. לעומת זאת, בעוברו במחלקת תיירים נעצר השר כמה פעמים להחליף מלים עם מכרים, למשל עם ד"ר מאיר חת, יו"ר בנק לאומי, שאף הוא הסתפק במחלקת תיירים. כששר ויו"ר קונצרן בנקאי נוסעים במחלקת תיירים, מעניין מי ימלא את מחלקת העסקים של אל־על.

מוריה אבנימלך

מקום ראשון

אפרים ליניאל (בתמונה) מנכ"ל פרסום „בינג לי־ניאל", הוא איש שמח בימים אלה: המודעה שפרסם בעברית בשוויץ נבחרה על־ידי 86 פרסומאים בשוויץ כמודעה הטובה ביותר במסגרת מבצע פרסום מיוחד במינו: פרסום „בינג ליניאל" מישראל היה אחד משמונה משרדי פרסום בעולם, שהשתתפו, כל אחד בשפתו, במסע פרסום עצמי של המגזין השווייצרי TAGES ANZEIGER MAGAZIN (או בקיצור TAM), אשר היה מכוון להגדלת מכירותיו ולהגדלת שטח הפרסום בו. משרד הפרסום „בינג ליניאל" שלח שלוש הצעות. זו שנבחרה היתה מורכבת מתצלום דג שבת עטוף בעיתון ישראלי ומעליו הסיסמה: „מה יש בעיתון השבת שלך? ב־TA תוכל למצוא גם מזון רוחני לסוף השבוע, ה־TAM".

המדור נערך ע"י אורה ארניקי

אורי לסר ב־40,000 דולר

אוסף מדליות ב־26 אלף דולר

מטבעות

מאת אריה לינדנבאום

בהשוואה לתמונות של ואן גוך, שנמכרו בשבוע שעבר במכירת „כריסטי" בניו־יורק בסכום הלא מבוטל של כ־54 מיליון דולר, אין אולי במה להתפעל במכירה הפומבית של „מצא" בתל־אביב, שבה נמכרה יצירת שמן של אורי לסר ב־40 אלף דולר, ואף על־פי־כן... במכירה הפומבית של חברת „מצא" התל־אביבית הוצגו למכירה בשבוע שעבר מאות פריטי אמנות, „יודאיקה" ומטבעות ואם כי לא הכל נמכר, זכתה דווקא יצירתו של אורי לסר להימכר בסכום המכובד ואף להישאר בארץ. בין הקונים במכירת „מצא" היו גם נציגי קונים מחו"ל, אולם כפי שנודע לנו התמונה של אורי לסר נמכרה לאספן מקומי והיא אכן תישאר בארץ.

המדובר בתמונת שמן בגודל של 1.90×1.80 מ' בשם „יעקב מברך את בנימין" משנת 1926. מחיר ההתחלה של התמונה היה 30 אלף דולר ואולם תוך כ־3 דקות הוקפצו המחירים בצורת „פינג־פונג" ונעצרו ב־40 אלף דולר!

אורי לסר הוא מן האימפרסיוניסטים החשובים בגרמניה, יהודי. הוא הרבה לצייר נופים ותיאורים מן התנ"ך. בפרק של תמונות אמנות היו הרבה מציאות שלא נמכרו והיו גם כאלה שנמכרו במחירים שמתחת למחירי ההערכה של מומחי החברה.

היו תמונות שלא נקבע להן מחיר הערכה והכרוז קבע להן מחיר התחלה כלהיב בלא יותר מעשרה דולר. מחירים אלה נעצרו רק בהתקרבם למאתיים דולר.

מספר „יצירות" של כמר־שכנה, אגם, ברגנר, קוסונוגי ואחרים לא נמכרו זאת, לדעת משקיפים, משום שמחירי ההתחלה היו גבוהים מדי ולא נתנו תחושה של „מציאה".

בפריטי „יודאיקה" לא נמכר ספר התורה הקטן ממזרח אירופה שמחיר ההתחלה שלו היה אלפיים דולר וכן מספר פריטי כסף ותשמישי קדושה.

בפרק המדליות נמכר אוסף שלם בסכום של 26 אלף דולר. מכירתו של אוסף זה יצרה מתח רב באולם, שכן למכירתו היה תנאי מוקדם של בעל האוסף. הסכום שנקבע כמינימלי לאוסף זה היה 26 אלף דולר ואולם התנאי היה שחייב להימכר כל האוסף, הן בצורת פריטים בודדים והן כיחידה אחת. כיוון שלא ניתן היה לצפות מראש לאיזה סכום תגיע מכירת הפריטים הבודדים, הוחלט להתנות לקונים שאם סך המכירה של כל הפריטים לא יסתכם ב־26 אלף דולר, כי אז יוצע האוסף לקונה שהציע מראש בהצעה מוקדמת סכום זה עבור כל האוסף. האוסף נמכר תחילה בפריטים בודדים, אולם כאשר התברר שלא הגיע לסכום המינימלי של 26 אלף דולר, הודיע הכרוז שהאוסף יימכר למציע הראשון, שהציע בהצעה המוקדמת את הסך 26 אלף דולר.

קונהו של אוסף המדליות הוא אמריקאי ובימים אלה יוצא האוסף מן הארץ. בין הפריטים שנמכרו בפרק המדליות הונה מדליית רוזנה גרציה שהשיגה כך 2,800 דולר. במכירה היו תכשיטים שכמה מהם נמכרו במחיר „מציאה". במכירה היו גם פורצלנים, כלי אוכל מכסף, שקלי כסף, רהיטים, שטיחים ופסלים ורק חלק מן הפריטים נמכרו.

מחיר אטרקטיבי השיג פיסלה של חנה אורלוף שנמכר ב־28 אלף דולר (!), לעומתו לא נמכרו כמה פסלים אחרים של הפסלת הידועה.

לסר אורי – 40 אלף דולר

בית הדין הארצי לעבודה בירושלים

תיק מס' 41–3.

המבקש: בנק דיסקונט לישראל בע"מ
ע"י בא־כוחו עו"ד ישראל ביל, ת.ד. 44500 חיפה

נגד

המשיבים: 1) ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י – הסתדרות הפקידים עובדי המינהל והשירותים.
2) ועד עובדי הפקידים של בנק דיסקונט לישראל במחוזות ירושלים, תל אביב וחיפה
באמצעות עו"ד מ. מרינסקי, שד' רוטשילד 103, תל־אביב.
3) כלל העובדים בבנק דיסקונט לישראל בע"מ, למעט מורשי חתימה

הודעה למשיב מס' 3:

להוי ידוע לכם כי כב' נשיא בית־הדין הארצי לעבודה השופט מ. גולדברג החליט ביום 17.11.87 לצרף אתכם להליך הקיבוצי בתיק זה לפי תקנה 17 (ב) לתקנות בית־הדין לעבודה וסדר הדין בסכסוך קיבוצי, תשכ"ט – 1969.

כתב העירעור של הבנק בתיק זה מצוי במזכירות בית־הדין הארצי לעבודה בירושלים (כבר מגדלבאום) ועומד לרשות כל אחד מאיתכם לשם עיון והעתקה. עותק מכתב אף נמסר לב"כ משיב מס' 2.

עוזי ישראל ביל
בשם הבנק

בבית המשפט המחוזי בת"א
תיק עזבונות 801/87
בענין: עזבון המנוח
חיים פישמן ז"ל

הודעה לנושים

בהתאם לסעיף 99 לחוק הירושה, נושי המנוח מוזמנים בזאת להגיש תביעותיהם לח"מ לא יאוחר מ־3 חודשים מיום פרסום מודעה זו.

שלמה אבמי עו"ד
מנהל העזבון
שד' העצמאות 59 בת־ים
טל. 03-586596

הלוח הכללי

ירושלים

חוק שוויון ההזדמנויות בתעסוקה, תשמ"א 1981
לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן המין האחר לעבודה הנדונה. המעבידים מצווים לפעול על פי החוק.

דיור והרזיה

שוק המציאות

● הדירות אקסקלוסיביות במגוון גדלים 03-734755 (29066)
● אקסקלוסיבי שרותי ליווי 03-657398 (29063)
● „יהלום" קלאב דרך במגוון לליווי 03-5101938 (29028)
● ראש פתוח לך על ... 03-204316 (29080)
● „ערקים" שרותי ליווי באיכות 03-204614 (28981)
● סלון בעיר במצב מצוין 3+2 03-5566776 (13970)
● בהזדמנות ארון 4 דלתות 03-375224 (24515)

דרושה
מזכירה
לחברת בטון
בשעות העבודה 08.00–16.00
הכישורים הדרושים:
הכנת חשבוניות ללקוחות, ידע בהנה"ח, ידע בהדפסה, ידע כללי בענף הבטון, תנאים טובים למתאימים.
סלטון אחה"צ 03-354058 אפרים
במשך היום 03-798066 יצחק

„דרך" לפיתוח אדם ומערכת
עבור חברה ארצית העוסקת בנתוח שיווקי
דרושים/ות
מקדמי מכירות
★ בעלי כושר התלהבות מהירה
★ מוטיבציה גבוהה ומעוף
להשתלב עם צוות צעיר ודינמי באיזורים גוש דן, ראשל"צ, חולון, כפר סבא, רעננה, והסביבה.
המועמדים יעברו הכשרה מקצועית ומיוחדת בנושא. למצליחים טובות משרה וקידום.
טל. 03-225247

לחברה גדולה להלבשה
דרוש
שליח
לאחר שירות צבאי
יום עבודה מלא
03-661211 עבור שליח

נקודה אחרת

נוער מישראל לביקור במחנות

[illegible]

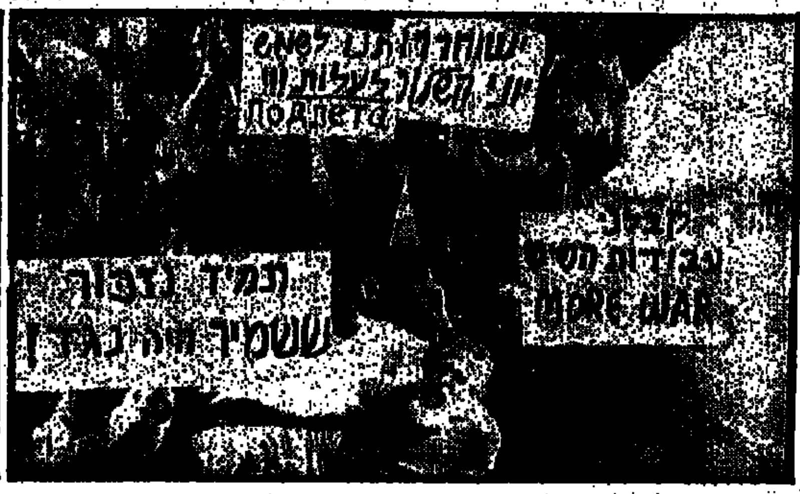

מחיר השלום

מחיר כבד שילם עם ישראל בעד השלום, שלא לדבר על מחלקת המודעות של „דבר אחר". מח' המודעות חישבה, ברקה ומצאה כי בגלל השלום המזויין עם מצרים, היא (מח' המודעות) הפסידה המון כסף – וכדי שלקהל הקוראים יהיה מושג כמה הדברים אמורים, אנו מדפיסים כאן רק חלק מזערי (וממש כטל בשישים ושבע) ממיכלול המודעות שהיו יכולות להתפרסם ולא התפרסמו בעתוננו ובעתונים אחרים וזאת בגלל השלום. מח' המודעות של „דבר אחר" מבקשת את תמיכת הציבור במלחמתה הצודקת, להמשך מלחמה כוללת, צודקת וסדירה במזרח התיכון).

★ אגב, רק במלחמה זאת היה למחלקתנו הפסד של 800,000 דולאר, לא כולל המתנה ומע"מ (מח' המודעות)

השלום עם מצרים, כמו כל מלחמה, השאיר צלקות עמוקות בנפשו של עם ישראל: יש מי ששכחו את התקופה שלפני ביקור אנוואר. אלה הם הרוב. יש ויי שלא שכחו, אבל אין הדברים נראים בשיגרת יומם. הם המיעוט. ויש מי שלא הצליחו ואולי לא רצו לחזור לשיגרה. אלה הם המיעוט שבמיעוט.

על נכי השלום

כתבתו של ב. לוינשטיין

ליד הטרקטור שלו, במושב עין־הבור, מצאנו את ליאב וינבאום, עורך־דין ממעלות. „ביום שפינו אותנו ממושב אשיחיה", מספר ליאב בכאב, „חטפתי הלם־שלום – ומאז זה לא עבר לי. את היד הימנית שלי שכחתי כבר לגמרי והלשון עדיין דבוקה לי לחיכי ואין כל סימנים שזה משתפר".

את הרב ולדברג פגשנו על הג'יפ שלו ושאלנו אותו על הנדר המפורסם שנדר ביום פרוץ השלום והאם הוא עומד בנידרו. „זה לא קל", משיב הרב. „ – אבל השם בעזרי, תודה לאל. נשבעתי אז בנקיטת־חפץ שלא יהיה שלום כל זמן שאני לא אתגלח – וכפי שאתם יכולים להיווכח, כך הם פני הדברים כיום".

הגרביים". התבוננו בו בין היטב ולא ראינו דבר מכל אשר הזכיר. „נדרתי אז שלא אחליף את בגדי עד שהמכבסה בימית תוחזר ותשוקם. בינתיים החלפתי שלוש נשים. לשתיים מהן השארתי את החביות הקודמות, אבל התחתונים עדיין עלי".

האוויר של העיר עפולה התחיל להשפיע עלינו ונסענו למחסום. במחסום פגשנו את יאיר עמיברי, פניו מסוגפות והוא נראה כמי שאש אצורה בו. „אמרו לנו", התחלנו, „שנדרת נדר, אז, כשהשלום השתולל...", אבל הוא הפסיק אותנו. „אל תזכירו לי את הימים הארורים",

נקודה אחרת

ילדים כותבים ומציירים על השלום

שיבוא השלום

כְּשֶׁהַשָּׁלוֹם
יַגִּיעַ הֲלוֹם
וְנֵצֵא לִקְרָאתוֹ
לְקַבֵּל אוֹתוֹ
לֹא נָשִׁיר לוֹ שִׁירִים
לֹא נַגִּישׁ לוֹ פְּרָחִים

שָׁלוֹם כָּזֶה
אֲנַחְנוּ לֹא צְרִיכִים.
וּבְעֶזְרַת הַשֵּׁם
וְחָרוֹן אַפּוֹ –
הַשָּׁלוֹם
יֵלֵךְ מִפֹּה...!

דבר אחר

גליון מיוחד למלאת עשר שנים

קרא בעמוד 4 במוסף „נקודה אחרת": ראיון עם אבא לארבעה בנים שנשארו בחיים לאחר 10 שנות שלום עם מצריים.

לכבוד
10 שנים
לפריצת הדרך
לשלום עם מצרים,
עיצב האמן יעקב
אדם שילוב
סמלים:
יונה, מטרה,
עלהדוית,
מגן־דויד,
חרב, גמל,
בקבוק חלב,
סהר מוסלמי,
גזר, המילים
„שלום" ו„אהלן"
ותמרור „זהירות!
עובדים בכבישי".

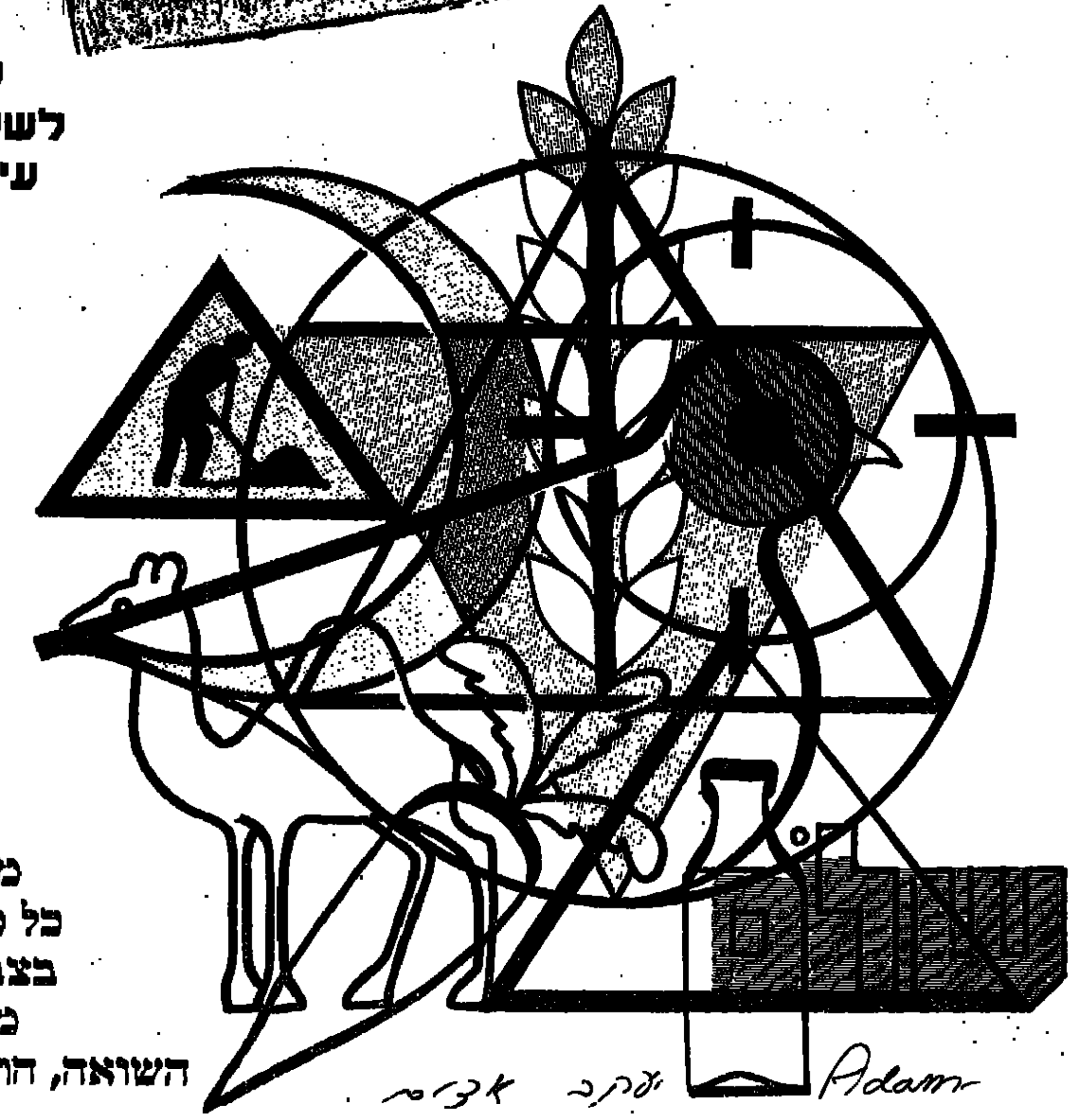

מי שיצליח לזהות
כל סמל ויצבע אותו
בצבעים נאים, יקבל
מיזרקה נאה לזכר
השואה, התקומה והגבורה.

ש' „דבר אחר" לקוראיו:

לאחר הצלחת האלבומים הרצוג מפרש ו„אשכול מגמגם", יצא השבוע אלבום השלום בגין מדבר. להשיג גם בסופר־דיסקים ובקומפקטמרקטים. אנחנו מקווים שאין לך כוונה שהאלבום הזה ייעדר מהספריה שלך או משהו כזה.

הקריקטורה השנתית

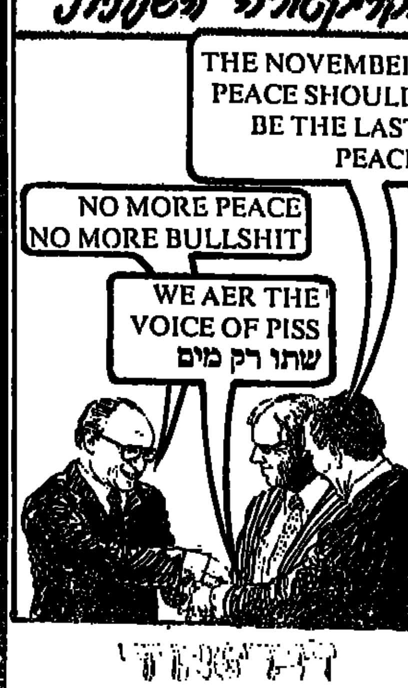

עורכים: דני קרמן

לאן נעלם וקס

במלאת עשר שנים למוזיאון השעווה

שוחזר במלואו טקס חתימת הסכם השלום, אבל למתבונן חד העין צפויה אכזבה: בטקס המקורי משתתפים שלושה אישים ואילו בשיחזור רק שישה. לאן, אם כן, נעלם

לכבוד 10 שנים לביקור ההיסטורי של סאדאת בירושלים:

רייגן קיבל בבית הלבן נכבדים יהודיים

נשיא ארה"ב: נו... מה שמו? השחקן הזה... נו... לא משנה... ונשיא ישראל חתמו ביניהם על „הסכם חוסר־ידע".

50.000 מגיעים כל שנה ממצרים

69 מילה עם משה חולבוץ, האחראי על הטיירות ממצרים

„דבר אחר": מר חולבוץ, למה אתה מתעקש לכתוב „טיירים" ולא „תיירים"?
חולבוץ: כי ככה זה יותר נכון!
ד.א.: למה?
חולבוץ: ככה.
ד.א.: טוב, אז כמה תיירים מגיעים כל שנה ממצרים?
חולבוץ: טיירים!
ד.א.: או קיי. טיירים. כמה טיירים מגיעים כל שנה ממצרים?
חולבוץ: כחמישים אלף.
ד.א: אז למה מנמל התעופה ע"ש הנתב"ג מוסרים לנו מיספרים אחרים?
חולבוץ: כי הם לא באים בדרך האוויר. הם מגיעים דרך הים.
ד.א.: דרך הים? איך?
חולבוץ: ממלאים אותם בחשיש וזורקים אותם מיאכטות – וככה הם מגיעים לחוף ת"א.

לרגל חג העשור לשלום

הודעה למפעילים

למפעילי התנורים בצפון

המשיכו כאילו כלום

למפעילי הדיש־וושרים במרכז

נא לשחרר את הפועלים כדי שיספיקו להגיע למחסום ארז לפני סגירת החוג

למפעילי הדיפ־פריזר בדרום

המשיכו כבה עד העשורים לשלום או עד המלחמה הבאה (מה שיבוא קודם)

חיים חוזה השלום

– מאת יואב קוטר –

1967, אביב,
חיים הרצוג מוציא את אלבומו הראשון שישה ימי חיים.
האלבום מתקבל בהתלהבות ע"י חיילים ואזרחים כאחד ושוהה שמונה שבועות בראש המיצעד הצבאי.
השבוע, במלאת 20 שנה לכיבוש, לרגל רמונט בביתי, החזרתי את התקליטים מעישון והשמדת מזיקים – והנה בהיסח הדעת הנחתי את אחד התקליטים, חיים מפרש ומסביר, כשהמחט בכיוון הפוך. ומה נדהמתי כשנוכחתי כי כאשר שומעים את תקליטי פרשנות המלחמה מהסוף להתחלה, נשמעת בצורה חדה וברורה פרשנות מפי מר הרצוג לא על המלחמה, אלא על השלום. ומתוך האלבום בחרתי להשמיע לכם פיסקה אופיינית במיוחד (מתוך תקליט 7) רצועה 5א:
„אנוארסברואראנוארסבריאראנואר" סברואר....".

במלאת עשור לשלום:

חולירע לישראל, „הדיבוק" למצרים

– מאת כתבתנו איטה זמיר –

הבמאי היהודי־פולני, שיצא לביים את הדיבוק במצרים, לכבוד עשור לשלום, קיבל חולירע.

פוזיטיב

אורי שפי

למה כולם מתלוננים על השלום עם מצרים ואף אחד לא אומר מלה טובה על המלחמה עם לבנון?

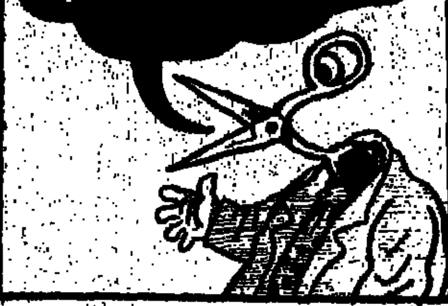

נימוס עם... והליכות

מדור לנימוסים והליכות
בעריכת גניה טקט

גב' טקט הנכבדה,
תואיל נא הגברת לחרוץ משפט ולהכריע ובאמת ככה אומרים את (זה?) בויכוח שנתגלע ביני ובין הטוב שבידידי, ויכוח שכמעט גרם לפירוד סופי בינינו.
אני טוען, שכאשר מישהו אומר לך, „שלום" עליך להשיב לו, „וברכה" – והמטומטם הזה אומר כנגדי שמספיק לענות לו כפשטות, „שלום".
אנא, גברתי הנכבדה, השכיני בינינו שלום...
ואדרוש בשלומך,
שלום נצח
– רח' השלום 13,
שלומי

תשובת הגב' טקט:
יסלח לי מאוד אדוני – אבל שניכם טועים. האם זה נקרא „שלום"? שאנחנו נוסעים למצרים בהמונינו ואף מצרי לא מגיע אלינו? האם זה השלום לו קיווינו? בלי יחסי־מיסחר? בלי חילופי חקלאים? בלי יחסי תרבות משותפים? בלי ברית־ערים־תאומות? בלי חילופי משלחות־נוער? זה שלום זה? זה לא שלום! זה האנטריש, אם יואיל נא מר לסלוח לי על הביטוי ההמוני (שיש בהחלט להימנע מלהשתמש בו בצורה פורנית...).
בכל הכבוד והנימוס,
גניה (גרטרוד) טקט

מה עשית ברגע הגורלי?

כמו שהקוראים בוודאי יודעים לבד, זה תמיד נורא חשוב, שלא לומר מעניין, מה עשו אנשים שונים ברגע שקרו דברים שונים.
במלאת עשר שנים לפריצת הדרך לשלום יצאו כתבי „דבר אחר" [illegible] וגלורית מורגרי לרחוב הישראלי ושאלו אורחים שונים את השאלה המופיעה כבר בכותרת לקטע זה:

„מה עשית ברגע הגורלי כשהנשיא סאדאת נחת בנתב"ג ע"ש לו"ד?"

רפאל איתן, נגר, תל־עדשים
אני במקרה באותו זמן הייתי רמטכ"ל־תורן וגייסתי את הצבא ועמדנו להיכנס למצרים, במקרה שהנשיא סאדאת יביא איתו צבא לכבוש את ירושלים והכנסת. וזאת לאור דיווחי המודיעין שלי.

שרהילה שרון, עובדת רפת בקיבוץ
כששמעתי שסאדאת בא לארץ רצתי מהר לחדר האוכל והתחלתי לשיר. אני נורא אוהבת לשיר – וכשהוא בא, פשוט שרתי, וכל בחור שני שהיה שם שר קול שלישי. זה היה נורא מרגש לשיר. זה אולי בגלל שאני עקרב, אבל אני פשוט מוכרחה לשיר.

י.פ., האנס מחולון
איך שהודיעו בראדיו שסאדאת מגיע הפסקתי לאנוס – ולמעשה לא אנסתי בכלל, עד שסאדאת גמר את נאומו בכנסת. מאד התרגשתי.

שלום אסואן, בן 10, מהרצליה־פיתוח
בדקה שסאדאת דרך בשדה התעופה ממש הרגשתי שאני נולד. קשה לי להסביר את ההרגשה, אבל תשעה חדשים חיכיתי לזה, ואז שמעתי את אמי אומרת: „שלום, שלום" וקראו לי שלום ע"ש דוד שלום שלום, שנפל בששת הימים.

סמדר ימיני, תחנואית
אני דווקא זוכרת בדיוק מה עשיתי. ישבתי במערכת „חיכית". חיכיתי לחבר שלי אסף, שעבר אז במחשבים, (והיום הוא יח"צן) וקיבל חופש לכמה שעות. ואני זוכרת כמו היום שכאשר חיכיתי לו, נורא צחקתי כי קראתי בעתון את הבדיחה על הגרוזיני הזה, שאשתו באה יום אחד הביתה עם אורגינל של פיקאסו. טוב, אתם הרי מכירים את זה. היום כולם מכירים את זה – אבל אז ממש השתגעתי במכנסיים מרוב צחוק. אז כשאסף בא, הוא חשב שאני משוגעת. איזה קטעים הכלה.

א.ז., עובד במשרד ראש־הממשלה
אני באותו זמן הייתי עובד ב„מוסד" וריגלתי במצרים.

כך כבשה אותי ישראל

רשמי־ביקור באחת הארצות שמעבר למסך הקטן

במלאת 10 שנים לביקור ההיסטורי, נערך בישראל ביקור היסטורי נוסף: מצרים, אחותנו הגדולה מדרום־מערב, שלחה אלינו תייר – ובתמורה שלח התייר למצרים גלויות.
במסגרת חגיגות העשור הסכים העתון „אל אהרם" להשאיל ל„דבר אחר", ל־24 שעות בלבד, את אוסף הגלויות של פלפל מצרי, הכותב לאחותו – וקוראינו מתבקשים לכבד את הסכם השלום ולהחביא את הגלויות לא יאוחר מאשר עד [illegible] אפס אפס. מוכנים? אפשר להתחיל מיד!

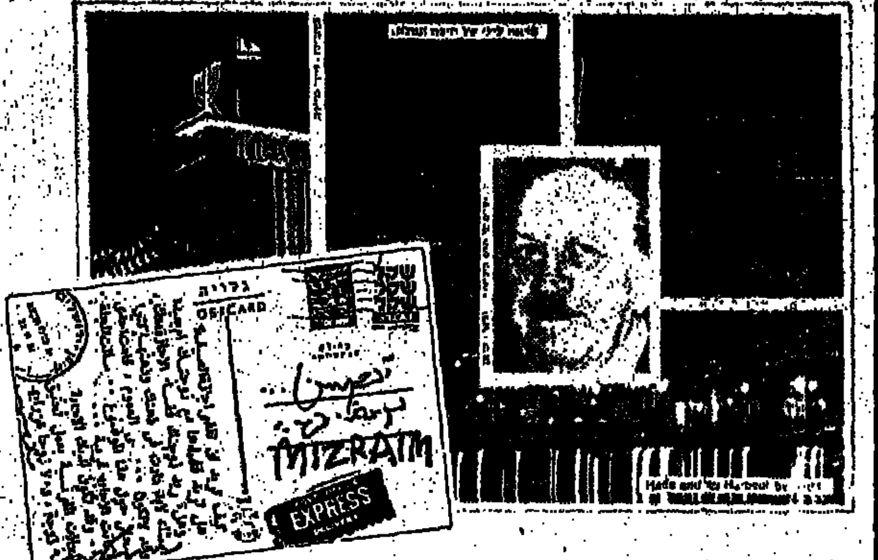

אחותי היקרה,
[illegible]
ממני, אחיך פלפל מצרי

אחותי היקרה,
[illegible]
ממני, אחיך פלפל מצרי

אחותי היקרה,
[illegible]
ממני, אחיך פלפל מצרי

אחותי היקרה,
[illegible]
ממני, אחיך פלפל מצרי

הערת המערכת: לאחר הצלחת חילופי התיירות בין מצרים וישראל השנה, הוחלט להכפיל בשנה הקרובה את מספר התיירים משני הצדדים. מישראל ייצאו למצרים 120.000 תיירים – ומצרים מצידה תישלח את אשונו של פלפל, טחינה מצרי, לביקור בישראל.

בראיון מיוחד ב־בי.בי.סי:

דרוקר: ניצחנו על אף מסע תלאות

כדוריד: ישראל – בריטניה 18:26

מאת גדעון הוד

דרוקר

קפטן נבחרת ישראל בכדוריד, יואב דרוקר, רואיין אתמול בתכנית הספורט של הבי.בי.סי., מיד לאחר נצחון נבחרת ישראל על בריטניה בקריסטאל פאלאס – 18:26.

כשנשאל דרוקר על הסיבות לנצחון הפתיע הבא של ישראל, השיב: „בעצם, אנו מכירים את השחקנים הבריטים, מכיוון שכבר התמודדנו איתם בעבר. לישראל נבחרת טובה יותר מבריטניה. לא היה לנו מה לחשוש מפני המשחק הזה וניצחנו על אף שעברנו מסע תלאות ארוך עד שהגענו ללונדון".

שערים לישראל: סומך 6, רטאלי 4, דרוקר 3, קשטיר, הוד ולינגר, בלדה, גרא והרבינשטיין 2 כ"א, דייך 1.

טעם של הוד — גדעון הוד

למכבי ת"א יש שפע נחישות ומודעות הפועל תהנה מבית חם

הכדורסל ממשיך לספק לנו ערבים מרתקים. לא שונה מקודמיו היה המחזור השביעי, שאפשר בהחלט להכתיר אותו כ־seven-קר.

מכבי ת"א הלמה בהפרש של 23 נקודות כמה שאמור היה להיות את הצגת הערב. מכבי בלמה במשחק הנבה מעולה, המקנה לה עידוד וגם בטחון לקראת ה„דרבי" הגדול במסגרת הגביע בשבוע הבא. לצורך זה הלכתי ביום ראשון לראות את הפועל ת"א וכעבור יממה לחזות במכבי.

ההבדל בין הפועל ומכבי – בנחישות ובמודעות של השחקנים היה רב. הפועל ת"א ברישול ובאי־איכפתיות גדולה ועשתה רושם, שהיא סומכת על"כך שהפועל חיפה לא תחזיק מעמד עד לסיום המשחק. אלמלא דלול ומאונס ושיפור מה בקבוצה במחצית השניה, אפשר שחיפה היתה מפתיעה.

לא נראה שהפועל ת"א ניסתה לעשות תרגיל של אירישות לקראת ה„דרבי". הקבוצה אינה מתפקדת כראוי לאורך 40 דקות. לא בהגנה ולא בתרגילי ההתקפה ולא־באוריות של השחקנים. יותר מידי איבודי כדורים. הנצחון על הפועל חיפה הסביר בעצם מה קרה להפועל ת"א בהפסדה למכבי ר"ג.

אבל ברור לכולנו שהפועל ת"א של יום שני הקרוב, תהיה קבוצה שונה לחלוטין, שתהנה מעידוד ובניגוד למשחקי „דרבי" קודמים לא יהיו הפעם הרבה אוהדים „הנהבים" שיוציאו אותם מהכלים. הפועל תהיה קבוצה החלטית מאוד והיא תצטרך „הרבה" כדי להזיז את המשחק ולהפליג הילוך, אחרת תקבל „רד"ה תמר מאוד" ממכבי ת"א וגם „קנס" גבוה.

במכבי ת"א נרשמה רק רעננה. גם בזכות המשחק השני – דניאל, הבנות וילנסקי, והרכבה [illegible] בכפורסאי לשפח, גם כשהוא מבלה על ספסל המחליפים זמן רב מכפי שהוא חושב. קוין מאגי ממשיך להיות עוגל הדרך ומהמוסמך, גם בלקיחת „ריבאונדים" וגם במשחק ההתקפה. כמובן, שגם באריל ו„בצי" הם „תמוכות" רציניות ביותר בקבוצה.

הנחישות המכבית מול אליצור נתניה אתמול מתמשכת המכבים „שלפו" ביצוריים חדות ובנקבה היד"ן שברו את הדרים. בתוך שלוש דקות קלעה מכבי 16 נקודות מול שתיים בלבד. זה מוכיח מה שלהפועל לא נעים לשמוע: למכבי יש כיום משחק הגנה משופר, משחק התקפה טוב עם מוסר קליעה טוב וראיית משחק מצויינת של דלף קליין המנוסה, המשלב במשחק בזמן ובעידוד נכון שחקנים, בכדי לקבל איזון טוב של כל חמישיה שבה יתפרן, בכדי שתוכל להביע משחק מהיר. כך הוא מפיק גם מקורנליוס וגם מליפיץ. כל אחד בעיתו.

על הפוטנציאל של הפועל ת"א כבר דובר ואמר לא אחת. הוא מעולה ועל כן ה„דרבי" הראשון של העונה מבטיח להיות מאבק מרתק.

הרימו ידיים!

נכה צה"ל מועמד לזכות באליפות ישראל הראשונה בהורדת ידיים

מאת שמואל קליגר

אליפות ישראל הראשונה בהורדת ידיים תהיה ביום שלישי הבא באולם הסינרמה בת"א,בהשתתפות 250 בעלי זרועות. יהיו שם גם נשים "חזקות", שגילן ומשקלן יישארו חסויים. המועמד לאליפות, מיקי שרוני, הפגין אתמול בבית סוקולוב את כישוריו המאיימים. המלצה לא כדאי אפילו לנסות להתקרב אליו...

יו"ר האגודה, אבי רוזן, מסר פרטים על הארגון ועל חוקי המשחק. השופטים גדי סקורניק ויעקב טל הדגימו הדגמה היה על מכשירים שהובאו במיוחד לבית סוקולוב.

האגודה הוקמה לפני 10 חודשים ורשומים בה 800 חברים. עד עתה נערכו 14 תחרויות אזוריות. מטרתה לקדם את הענף. אלוף האלופים ישתתף באליפות העולם בדאלאס ארה"ב ויקבל את כרטיס הטיסה וההוצאות.

היו"ר סיפר, כי לפני שנה וחצי הפיק מנחם גולן תחרות אחת כאשר הזוכים הוטסו לארה"ב והשתתפו באליפות עולם בלאס וגאס. גולן הפיק את הסרט "מעבר לשיא" ובמהלך הסרט הוא הסריט את מיקי שרוני מתמודד עם סילווסטר סטלונה. מיקי שרוני הגיע לשלבים גבוהים באליפות העולם ובין היתר ניצח את אלוף איטליה ואת אלוף אריקנזס שבארה"ב. היה זה קרב ארוך ונוהד. "ארוך" משמע 1.20 דקות.

האלוף הישראלי נפצע בידו במלחמת יום הכיפורים אבל הדבר אינו משפיע על יכולתו הכשרה בהורדת ידיים – בינתיים ללא מתחרים רציניים.

ביגון שרוי באבל
חברתנו
לאה בן־צור
אינבה
ההלויה תתקיים באילת השחר היום יום ד' כ"ו חשון תשמ"ח 18.11.87 בשעה 14.30
המשפחה
ובית אילת השחר

לרבקה והבנים
השתתפותנו במות יקירכם האהוב
ישראל קרגמן ז"ל
ידיד הקבוצה
קבוצת דגניה א'
ומשפחת ויינר

התבוסה באייר והמידע החדש על האוסטרלים והניו־זילנדים ידריכו את מיזרחי בעבודתו

מאת שמואל קליגר

„צריך סבלנות" – אלה היו המלים של מילינקו מיזרחי המאמן הלאומי בכדורגל לפני האימון השבועי הראשון אחרי התבוסה לאייר בשבוע שעבר (5:0).

רק 14 כדורגלנים (מתוך 19 מוזמנים) קיבלו בסבלנות את הוראותיו של המאמן ויש להודות, כי חוותם היתה רצינית למדי והם ניסו לפחות כלפי חוץ להשכיח את אותות התבוסה הצורבת.

5 שחקנים, שהופיעו לאימון, שוחררו ע"י המאמן: הקווה סרגלד מגובסת; אלי כהן פצוע; גינצבורג באבל; מלמיליאן ואבי כהן הסתהפו בהלוויות ידידים. ודריקס ואלון נתן חזרו לסגל.

מיזרחי ביטא את שביעות רצונו מהאימון: „קיימתי שיחה עם השחקנים לפני האימון. צריך לחזור ולהסגין רמת גבוהה. כדי ליישם זאת עלינו להעיד במבון הפיזי, לקיים משמעת ולחיות חיים ספורטיביים".

באימון פנימי שנערך על מגרש מוקסן ניצחו ה„כחולים" את ה„צהובים" 4:6. הכחולים: פביאן; דווידי, עובדיה, שמעונוב, פרסלני יאני ובריילובסקי. בהרכב הצהובים היו: אלסה, עבר, רוזנבל, קלינגר, אלון נתן, דריקס ואייזנברג. השערים לכחולים: עובדיה (2), פרסלני, שמעונוב, דווידי, בריילובסקי. לצהובים: אייזנברג (2), קלינגר ועמר.

המאמן הצליח להתחמק מתשובה אם ביצעו השחקנים את הוראותיו באירלנד ורק ציין כי הנבחרת המאורחת היתה יריב חזק מדי. ישראל ניהלה מאבק נגדה בתנאים לא מתאימים שכבר מלכתחילה לא בישרו לנו טובות. אין הוא שולל את האפשרות כי שחקנים דוגמת משה סיני או ארבלי יוזמנו מחדש לנבחרת, אם כי אין הוא סבור שזה יקרה כבר מחר או בשבוע הבא. אין מה למהר בנושא דמויות חדשים כי הבעייה של ישראל אינה מלכה והירידה הבאה של ישראל, אלא המבוקים הקדם־אולימפיים.

בינתיים, הגיעו למאמן פרטים על ההרכב הפרסונלי של האוסטרלים והוא ימשיך בעדכון ידיעותיו בנושא. גם על הנבחרת הניו־זילנדית הגיע מידע למאמן.

המאמן הודה, כי השחקנים קיבלו את ההפסד באירלנד בצורה קשה ואפשר כי אותותיו יזיזו בנבחרת כמה דברים ולפיכך ייתכן שכבר יצא מתוק ולאחר הפסד כזה יופקו הלקחים המתאימים. שחקנים מבינים עתה שיש להם עוד מה לתרום. והעיקר: הנבחרת פתוחה לכל שחקן ישראלי חדש.

מיזרחי

המאמן יקיים שיחות עם מאמני הקבוצות כדי שיספרו את נקודות התורפה של השחקנים הישראליים בעיקר בחוליית הקיסור כדי שאפשר יהיה להכיל עליהם משימות הגנתיות. הוא גם הצר על כך כי שחקן צעיר ומוכשר דוגמת משה אייזנברג בגלה יכולת מעטה בקבוצתו ומוחלף בעוד שבנבחרת גלה יכולת טובה.

האימון הבא של הנבחרת יהיה ביום שלישי הקרוב ובמרכזו משחק אימון כל הנראה נגד קבוצה מהליגה הלאומית.

שלושה ימים נותרו ל„משחק הסיבוב ה־1"

מכבי נתניה: מי שמע על גיל חוכיימה ושימי ז'אן?

מאת שמואל קליגר

כדורגל

ההכנות המבצעיות ל„משחק הסיבוב" שיהיה ככל הנראה בשבת באיצטדיון ר"ג נכנסות להילוך גבוה. גם בקרב שחקני מוליכת הטבלה מכבי נתניה וגם אצל האורחת הפועל ת"א המסוקמת במקום השני מורגשת דריכות רבה. אווירה של רצינות אבל לא של התרגשות.

על מידת הרצינות בשתי הקבוצות תעיד העובדה כי שתיהן קיימו אתמול 2 אימונים, בבוקר ואחר הצהריים.

מאמן מכבי נתניה זאב ולצר מודאג ממצב הפציעות. זה שתקוה ויגאל מנחם פצועים ולא יוכלו לשחק לא מוסיף לו הרבה בריאות. גם העובדה שתקוה ייעדר כמודש ויגאל מנחם לא ישחק שבועים אינה בשורה מרנינה וזה לא שייך רק למשחק הזה.

ועכשיו צריכים להתרגל לשמות חדשים. גיל חוכיימה או שימי ז'אן. אחד מהם לפחות יתופקד בעמדת התלוץ במקום הסקורים המצועים. בנתניה שורת עדיין תרעומת על העתקת המשחק לאצטדיון ר"ג. עדיין מקווים שאפשר יהיה להעביר את רוע הגזירה. המאמן לא מאמין בכך כל זמן שהמשטרה מטילה את החוסר שלה.

הפועל ת"א: 2 אימונים ונצחון על הכח 0:1

גם בהפועל ת"א מודאגים. מהאפשרות שהמשחק יהיה בכל זאת בנתניה ואז זה יהיה סיפור שונה לגמרי. „איפה יהיה המשחק, בר"ג האם זה סופי?" שאל אותי אתמול כדאגה יעקב אקהויז משחקניה הותיקים של הפועל ת"א.

אתמול קיימה הקבוצה אימון בוקר ואחר הצהריים ולקינוח ניצחה בכלומפילד במשחק ידידותי את הכח ר"ג מהליגה הארצית 0:1. השער הבודד של ת"א: שבתאי לוי.

כל השוקקים לרבות משה סיני השתתפו באימון ולשמחת הת"א אין הקבוצה סובלת ממכת פציעות כמו המאורחת מנתניה.

עד שבת אישור ההתאחדות האוסטרלית יוכל כבר להופיע במדי מכבי פ"ת במשחק מול הפועל ב"ש.

★ בני יהודה ניצחה אתמול במשחק אימון את הפועל קרית שלום מליגה ב' 0:7.

רונן גבאי מנתניה

★ מכבי ת"א ניצחה אתמול במשחק אימון את מכבי רמת עמידר מהליגה הארצית 2:2. השערים למכבי ת"א משה גריאני ושימו לב לשם הבא: מוטי איוניר. שער בכורה מחודש במכבי. השערים לעמידר: תמם ויוחן גחלי.

★ גילן מוקסמן נרשם אתמול כעולה חדש במשרד הפנים ואם יגיע...

מכבי ת"א לבית הדין

מאת ג. אשר

מכבי ת"א תעמוד הערב בפני בית הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל בעקבות דו"ח השופט יצחק בן־יצחק שניהל את משחק מכבי ת"א מול מכבי נתניה.

משופט בן־יצחק ציין בדו"ח, כי בבואתו סוחד ההלבשה ניסו אוהדים לקלל אותו ולתקוף אותו.

בדרכו למכוניתו ספג חבטה מאבן בצוואר – אותה גם הראה לשוטר.

השופט הדגיש עוד בדו"ח, כי ביקש מאחד השוטרים שיקח את רכבו כדי שלא ייפגע ולבסוף הצליח להחליף מאוהדים אלה שאותם זיהה כאוהדי מכבי ת"א.

מכבי פ"ת ניצחה את נבחרת הנוער

מאת עמי רונברג

נבחרת הנוער של ישראל בהדרכת שלמה שרף הפסידה אתמול בפ"ת לקבוצת מכבי המקומית 2:1.

הפ"ת סל בניה הבקיע צמד שערים בעוד שלנוער הבקיע נציג מכבי פ"ת בנבחרת רן בן־שמעון בבעיטה מ־11 מ'.

חרף ההפסד גילו חניכיו של שלמה שרף יכולת טובה בעיקר במחצית השניה. הבולטים בשורות נבחרת הנוער היו רן בן־שמעון, שרון צופיה, רועי הוד, כוטי מוזו ועוזי שמואלי.

סין – 85

טאיוואן – 73

באליפות אסיה בכדורסל בבנגקוק, ניצחה סין את טייוואן 73:85, לאחר שפיגרה 39:37 במחצית.

דרום קוריאה הביסה את אינדונזיה 40:120 (17:59) ובאחרון גברה על הונג קונג 68:79.

משחת השיניים
אלמקס
יעילה פי 3 במניעת עששת.
תל־אביב
בני – דיזנגוף 174 – 222386
קופ"ת מכבי – בן יהודה 26 – 203492
ירושלים
קופת חולים מכבי – בן סירא 2 – 227273
חיפה
הנשיא – שדרות הנשיא 33 – 333312
פתח־תקוה
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271
בני־ברק – רמת־גן
השרון – ירושלים 23 רמת־גן – 742046
בת־ים – חולון
קופת חולים – עין יהב 2 חולון – 884854
אורגן – הפרייך 52 חולון – 889153
אלמקס
מיוצרת ע"י
[illegible]

אליפות אירופה לאומות בכדורגל

שתיים „אוחזות" בכרטיס אחד: רומניה או ספרד?

מאת שמואל קליגר

היום תיפתר חידה נוספת בתשבץ העולות לטורניר הגמר של אליפות אירופה לנבחרות. בנבחרות רומניה וספרד המאבקות על הכרטיס בבית מספר אחד, יהיו במעולה ויצאו למקירת ידיבתן כדי לזכות בבכורה ולהצטרף לשש הנבחרות שכבר הבטיחו השתתפותן בגרמניה.

שתי הנבחרות צברו עד כה מספר נקודות זהה – שמונה. לרומנים יש עדיפות בהפרש השערים 10 לעומת שלוש של הספרדים. אולם הרומנים יצטרכו להתגבר על האוסטרים בוינה בעוד לספרד נכונה מלאכה קלה יותר נגד אלבניה בבית בסביליה.

במחנה הרומני מאמינים כולם שהכרטיס מונח בכיס. הידיעה שגם נצחון על חודו של שער יספיק להם כנראה כדי לשמור על המקום הראשון, מעניקה להם יתרון מוראלי. מה גם שסאורוזים כבר איבדו מזמן כל עניין בעשה במשחקי הבית.

כדי לשמור על שחקניו במצב כשיר עד למשחק הורה המאמן הרומני אמריך יאני לסלק את כל המשקאות החריפים מחדרי השחקנים. במקום שתיה הוא ערך להם שיחות מוטיבציה כדי לדרבנם להצלחה במפגש הקובע.

10 משחקני האלופה הרומנית סטיאווה בוקרשט, נמנים על הסגל הלאומי כולל קאמאטרו ששחק ככל הנראה בקישור.

לאוסטרים אין כאמור עניין בנקודות אך הם רוצים לנקום ברומנים את ההפסד הצורב (0:4) שהנחילו להם בבוקרשט. „אנחנו רוצים לסיים את הופעתנו במשחקים בצורה מכובדת" אמר אתמול מאמנה היוגוסלאבי של אוסטריה בראנקו אלסנר. בנבחרת האוסטרית יופיע הפעם לראשונה מזה שנתיים חלוצר שאכבר שיתוף פעולה עם פולסבר ורודאקס.

אצל הספרדים נערכים לשחזר את ההצגה מלפני האליפות הקודמת ב־1984. אז נזקקו הספרדים לנצחון בהפרש של 11 שערים כדי להעפיל לגמר. למרות שלכאורה זו נראתה משימה בלתי אפשרית, הצליחו הספרדים להביס את מלטה 1:12 ולהגיע לצרפת. גם הפעם הם מאמינים באפשרות זו אם כי הירידה אלבניה, הגם שהיא נופלת ביכולתה מן הספרדים לא תרצה לרדת מובסת.

אין ספק שלאוהדים הספרדיים שיגיעו לאיצטדיון בסביליה תהיה השפעה רבה על התוצאה. חוס מזגו עשוי להפחיד את האורחים האלבנים ולסייע לספרד לעמוד במשימה שהציבו לפניהם.

טבלת הבית

1. רומניה	5	3:13	8	
2. ספרד	5	9 :6	8	
3. אוסטריה	5	6 :9	4	
4. אלבניה	5	2 :12	0	

במשחק נוסף בבית 3 תארח האלופה היוצאת צרפת את מזרח־גרמניה. למשחק זה לא תהיה כל השפעה על המיקום בבית, ממנו כבר הבטיחה עלייתה נבחרת ברה"מ.

113 נרשמו לגביע העולם ב־1990

113 נבחרות הביעו השתתפותן במוקדמות הגביע העולמי בכדורגל, שמשחקי הגמר שלהם יהיו ב־1990 באיטליה. זהו מספר הגדול באחד משיא המשתתפות הקודם.

המשחקים המוקדמים יחלו ב־1 במארס ויסתיימו בנובמבר 1989. הגרלת המשחקים תערך ב־12 בדצמבר.

פליט ינהל את אולימפיאקוס

כה שלא טוב לאנגלים טוב ליוונים. אחרי שמנהלי סוטנהאם הדיחו את דייויד פליט מניהול קבוצתם הוא יחתום קרוב לוודאי על הסכם לניהולה של קבוצת אולימפיאקוס, האלופה היוונית. נמסר כי פלייט יקבל משכורת של 15,000 דולאר לחודש.

הוא יגיע ביום שישי לאתונה ויעקוב ביום ראשון אחרי הופעת הקבוצה במשחק הליגה.

ה„גלובטרוטרס" בסעודיה

קבוצת להטוטני הכדורסל האמריקאים ה„גלובטרוטרס" יקיימו שלושה מפגשים בערב הסעודית. הם יקבלו תמורת הופעתם בריאד 75,000 דולאר. הקבוצה הוזמנה לסעודיה ע"י בועדון אל־אהלי הוגג 50 שנה להיווסדו.

שיא הכנסות בוימבלדון

12.5 מיליון דולאר הכנסות היו השנה במשחקי הטניס של וימבלדון. זהו גידול של 15 אחוז לעומת ההכנסה שנה קודם לכן שעמדה על 10.85 מיליון דולאר.

בראסט רוצה את מאפיה

קבוצת הכדורגל הצרפתית בראסט מהליגה הראשונה הציעה סכום של 700,000 דולאר לבוקה ג'וניורס הארגנטינית עבור קשרה הבינלאומי קארלוס מאפיה. העיסקה תתבצע ככל הנראה בקרוב למרות שבאמנה של בוקה ביקש מהכדורגלן להשאר.

100 דקות החסד של קרית אתא מול המעפיל – 1:3

מאת אבי פלד

כדורעף

הפועל קרית־אתא נותרה בלתי מנוצחת גם אחרי משחקי המחזור ה־9. אמש, חלפה הקריה על פני משובה גבוהה בהפועל המעפיל – 1:3, במאבק מרתק שנמשך 100 דקות.

למרות שהמעפיל גברה במערכה הראשונה המרתקת 13:15, ידעו שחקני הקריה, כיאה למוליכי הטבלה, להתגבר על הפיגור הזמני ולנצח בשלוש המערכות הבאות: 11:15, 1:15, 6:15.

הבינלאומי הצעיר, ירון טרייבר, הוביל את שחקני קרית־אתא לתצוגת כדורעף טובה, שגרמה קורת רוח ל־300 הצופים באולם קיבוץ עין החורש.

במשחק צמרת נוסף המסיכה האלופה הפועל מסהאשר במסורת הנצחונות החזקים ועד כה לא הפסידה העונה אף מערכה הקבוצה מדורגת שניה בטבלה, כיוון שהפסר לה משחק.

אתמול מיגרה מסהאשר בתוך 50 דקות קלליות את קבוצת הצמרת של הפועל כפ"ס 0:3 (15:5, 15:8, 15:1).

הפועל רמת אביב ניצחה את הפועל קריד 0:3 (16:14, 15:6, 15:13). 300 צופים חזו במשחק שנמשך 70 דקות. בין המנצחים הצטיינו יואב חרבתי ואליעזר כגן ובנגד אילן גלברט.

מכבי פ"ת התבססה בקוקום החמישי בטבלה לאחר נצחון נאה על הפועל העוגן 0:3. במשחק דרמטי ומתוח, שנמשך 130 דקות, ניצחה מכבי חיפה את איחוד עידון 2:3. בחיפה בלט דובי פרידמן ומנגד עופר ניר. הפועל בת־ים גברה על א.ס. רמת השרון 0:3.

כה ל„חי": מנסדורף במקום ה־18 בתבל

טניס

הפרואני פבלו אראייה ניצח את המדורג שביעי, אלברטו כוס מספרד 7:5 4:6 6:3.

אלוף ישראל בטניס, עמוס מנסדורף, עלה בדירוג העולמי ונציב עתה במקום ה־18 על ידי ההתאחדות הטניסאים המקצועיים.

מנסדורף מקדים את היוגוסלבי סלובודאן ז'יבוינוביץ', האמריקאים אליוט טלצ'ר ודייויד פייט, הצרפתי הנרי לקונט, הארגנטינאים פרז־רולדאן ובנגוצ'אה, השוויצי יעקב לאשק, והשבדי פטר לונדגרן.

מעל מנסדורף בדירוג, הספרדי אמיליו סאנצ'ז (17), השבדי יואקים ניסטרום (16), הארגנטיני כריסטין מימיטה (15), השבדי אנדרס יאריד (14), האמריקני ברד גילברט (13), השבדי קנט קרלסון (12), טים מאיוט מארה"ב (11), אנדרס גומז מאקוודור (10), ג'ון מקנרו (9), יאניק נואה (8), פאט קאש (7), ג'ימי קונורס (6), מילוסלאב מצ'יר (5), בוריס בקר (4), מאטס וילאנדר, סטפן אדברג ואיוואן לנדל.

שלושה ישראלים נותרו ביפו

3 ישראלים נותרו בתחרות הבינלאומית בטניס ביפו. רביב ויידנפלד גבר על פליצי מארה"ב 7:6, 6:7, 6:2. אוהד ויינברג ניצח את וורדהובן מהולנד 6:3, 6:3. בועז מרנשטיין ניצח את טרנר מאנגליה 7:6, 6:2 ועמית נאור הפסיד לברס מארה"ב 6:2, 6:2, 3:6.

הצרפתי פלוריין המדורג ראשון גבר על אדמס מארה"ב 6:2, 6:3. במשחק המרכזי שיהיה היום יתמודדו פלוריין ויידנפלד.

בין הנשים ניצחה אילנה ברגר את קוסמאייר מאוסטריה 6:1, 6:2.

יעל סגל ניצחה את שרם מגרמניה 6:0, 6:4. שרית שלו ניצחה את שילדקרכט משוייץ 6:0, 2:6, 6:1. דליה קרייאס ניצחה את רנקה מגרמניה 6:3, 6:1.

★ הגב' כלי הולצברס המנהלת האדמיניסטרטיבית של איגוד הטניס הבינלאומית הגיעה לישראל.

הגב' הולצברס היא בסקיפה מטעם איגוד הטניס הבינלאומית באליפות בינלאומית לנשים. היא אורחת איגוד הטניס הישראלי ותשהה בישראל שבוע. היא היתה אלופת אנגליה לנערות ולשחקניות מקצועיות.

הפסד נוסף לאוורט

הטניסאית האמריקאית, כריס אוורט בת ה־33, הפסידה בסיבוב הראשון ב„מאסטרס" לנשים, על ידי הגרמניה סילביה הניקה 4:6 6:4. האניקה, המדורגת 14 בעולם, קטעה 14 הפסדים רצופים לאוורט.

הארגנטינית גבריאלה סאבאטיני ניצחה את הגרמניה בטינה בונגה 6:2 6:7.

★ בטורניר בבאזטו איידים נוצח המדורג שמיני, הגרמני ריקי אוסטרטון על ידי הארגנטינאי גוסטאבו גידלו, שעלה מהמוקדמות המדורג 286 בעולם, בשיעור 5:7 6:7.

לים בין הסלים בין הסלים בין

מאת משה כהן

אוברקוביץ במיעוט והנשיאות אישרה את המלצות „בולגריה"

חילופי דברים חריפים היו אמש בעת ישיבת נשיאות איגוד הכדורסל, שאישרה ברוב קולות את המלצות הוועדה המקצועית של האיגוד לגבי כשלון הנבחרת הלאומית בבולגריה.

כזכור, המליצה הוועדה המקצועית כמה המלצות חריפות, כמו החלפתו של ה„קפטן", דורון ג'מצ'י ומינוי מאמן במשרה מלאה. חלק מחברי הנשיאות דרש כבר בתחילת הדיונים לא לקבל את ההמלצות ולהחזירם לדיון בוועדה המקצועית.

יו"ר הוועדה, איתן חפר ראה בדרישה זו הבעת אי־אמון בתפקודו ובשבועות האחרונים הוא עבד שעות נוספות, כדי לשכנע את חברי הפועל בנשיאות האיגוד לאשר את ההמלצות. אחד מהמתנגדים החריפים ביותר לאישור ההמלצות היה יו"ר האיגוד, יורם אוברקוביץ, אבל בסופו של דבר הוא נותר במיעוט בין חבריו.

בישיבה קודמת שלחברי הפועל בנשיאות הוחלט ברוב קולות להצביע בעד אישור ההמלצות. המתנגדים היו יורם אוברקוביץ ומנחם לורן. במצב זה היה ברור, כי המלצות הוועדה המקצועית יתקבלו בנשיאות, כיוון שכם יש להפועל רוב מוחלט.

ברוב של 6 נגד 3 אושרו ההמלצות. המתנגדים היו: שמעון מזרחי, שלום גרינברג ויעקב שאלתיאל. אוברקוביץ ולורן הצביעו בעד, כיוון שהחלטת „חבריהם" לא השאירה להם הרבה ברירות.

איתן חפר נשמע מרוצה בתום הישיבה: „הכל התנהל לשביעות רצוני", הוא ציין בסיפוק. לעומתו, נראה יורם אוברקוביץ מאוכזב למדי. בתשובה לשאלה כיצד הוא מתכוון להגיב על תוצאות ההצבעה הוא ציין: „אני עדיין לא יודע בשלב זה אין ברצוני להגיב".

דיסקו־דרבי ישיר באולם הסינרמה

דובר הפועל ת"א, יורם דורי, שמח לפרסם אמש את ההחלטה להקרין בשידור ישיר את „דרבי" הגביע בין הפועל למכבי ת"א באולם הסינרמה ביום שני הבא.

כרטיס הכניסה, סיכלול, משקה ראשון, יעלה 15 דולאר. צופים כי כ־4000 עד 5000 איש יחוסו לאולם ובכך יוכלו (ובתוספת ל־2000 באוסישקין) כ־7000 חובבי כדורסל לחזות במשחק.

אזהרה להפועל ת"א: כרטיסים או לדין

נשיאות איגוד הכדורסל הזהירה אמש את הפועל ת"א, כי אם לא יעברו אליה באופן מיידי 100 כרטיסים בתשלום ל„דרבי" הגדול בשבוע הבא – תועמד הקבוצה לדין והיו שדרשו גם להקפיא את הכרטיסים שהוציאה הקבוצה למכירה.

לטענת ראשי האיגוד חייבת הפועל ת"א להעביר לרשות האיגוד 150 כרטיסים תמורת תשלום וזאת בנוסף ל־120 כרטיסי חינם. הפועל ת"א סירבה עד כה להעביר את הכרטיסים בתשלום לאיגוד. אמש הגיעו רק 50 כרטיסים כאלה.

ומכבי ת"א הכריזה על „דממת אלחוט"

הנהלת מכבי ת"א אוסרת על שחקניה להתראיין באמצעי התקשורת ללא אישור עד הודעה חדשה.

ההוראה אינה נובעת מיכולת מקצועית מאכזבת או תוצאות מאכזבות, אלא בעקבות כמה ראיונות שהעניקו שחקנים כמו קוין מאגי, שגרמו למורת רוח בקבוצה. המטרה – לשמור על פרופיל נמוך לקראת הדרבי.

בית"ר ת"א מסירה את הכובע בפני שרון

בית"ר ת"א הגיעה אמש לסיכום עם יאיר שרון, שישמש עד לסיום העונה כמאמן הקבוצה במקום פנחס גרשון, שהתפטר מתפקידו.

חבר הנהלת הקבוצה דוד נהור אמר אמש: „אנו מסירים בפני שרון את הכובע, על שהסכים להכנס לתוך הבוץ ולקחת על עצמו את האתגר של אימון הקבוצה".

החוזה הסופי אמור להחתם עד מחר. בבית"ר מקווים, כי האמרה „משנה מאמן – משנה מזל" תתגשם כבר בתקופה הקרובה.

נתניה: בלי נצחון גרוס ובראון הביתה

במכבי נתניה סוערות הרוחות. יו"ר מחלקת הכדורסל זאב גרוס הודיע, כי אם עד תום משחקי הסיבוב הראשון לא תזכה קבוצתו בשני נצחונות – הוא יניח את התפטרותו, בתקווה שגם השחקנים היקרים יסיקו מסקנות ויפרשו מהקבוצה ללא דרישות כספיות.

גרוס הוציא אתמול הודעה אישית, בו הוא מזהיר את השחקנים מהמשך שאננותם. הוא עצמו מוכן לקחת על עצמו דוגמא אישית ולהתפטר. השחקן הזר של הקבוצה, ורייל בראון הודיע כי הוא מקבל את תגאיו של גרוס ואם נתניה לא תזכה בשני נצחונות הוא יחזור לארץ מולדתו.

כן, לא, כן, לא... מעמד כהנא מעורפל

מאת אלי גרונר

רני כהנא

עתידו של מאמן הפועל ירושלים, רני כהנא עדיין לא ברור. אתמול הוא דרש מהנהלת הקבוצה להבהיר את מעמדו לקראת המשך העונה.

בשבוע האחרון נפתחה על כהנא ביקורת חריפה. טענו, כי האיש החזק בהפועל ירושלים, עזרא בביליוב בעוניין לסיים את ה„רומן" של קבוצתו עם המאמן השנוי במחלוקת.

לפני המשחק מול בית"ר ת"א נפוצו שמועות, כי הפסד ירושלמי יגרום לפיטוריו של כהנא, אבל הקבוצה ניצחה וכהנא דרש אתמול מהנהלת קבוצתו הבהרה בכתב לגבי עתידו, „אני לא מוכן לעבוד עם אקדח על הרקה", הוא נימק את צעדו. היום יערך האימון של הפועל ירושלים בהדרכתו של כהנא ועד מחר יובהר סופית מעמדו בקבוצה.

ג'מצ'י „הפציץ" אמש את... מכבי ת"א

ג'מצ'י

מכבי ת"א גברה אמש על תיכון „בליך" 75:82 (34:39). 500 צופים באולם התיכון חזו במשחק נוסטאלגי, בו שיחקו במדי „בליך" כוכבים בוגרי התיכון.

למכבי (ללא ברקוביץ וארואסטי) הידבו לקלוע מאגי 32 ודניאל 22. לתיכון ג'מצ'י 38. שפסו מגור ושם טוב.

כוכבים ולילות

בעריכת זאב פרי

מצעדת המוות לנצחון הרוח האנושית

החמישית של מאהלר, בביצוע הפילהרמונית בפולין ובבודאפשט, הדגישה יותר מכל את עוצמתה של המוסיקה בעיצוב קשרים אנושיים, למרות העבר

עם שובה של התזמורת הפילהרמונית הישראלית, אור ליום אתמול, מהסיור ההסטורי בפולין, חולפת בהדרגה ההתרגשות מהחוויות המסע עצמו. מתחילים להבין, בסבב לאחור, את המשמעות העמוקה של ההתרחשות ואת עוצמתה של המוסיקה בעיצוב קשרים אנושיים, למרות העבר הנורא.

התזמורת ביקרה בוורשה, בקראקוב ובבודאפשט, במקומות ובאתרים הקשורים לעבר היהודי הכאוב. הנסיעה היתה כרוכה במאמצים מתישים. אולם על אף תלאות הדרך שמרו הנגנים המנוסים על עירנות וכושר מלא בקונצרטים. התזמורת ניגנה, למעשה, לפני עשרות אלפים מאזינים בהבישה קונצרטים. כל הכרטיסים נחטפו חיש מהר. ההדים הגיעו למיליונים רבים. היה זה מיבצע הסברתי בינלאומי מובהק, ישירות ובעקיפין, בעתונות, ברדיו ובטלוויזיה, בארצות רבות.

בדרכה לוורשה הופיעה התזמורת בשני קונצרטים בגרמניה – בדיסלדורף ובבינגן וביצירות שנבחרו בקונצרטים בפולין ובבודאפשט). בסיור, אליו התלוויתי, שמעתי שישה קונצרטים, בתוכם ניגנו פעמים את הסימפוניה החמישית של מאהלר, פעמיים את „מאתים הצייד" מאת הינדמית, הפתיחה הסימפונית של קמינסקי, סימפוניית „לינץ" של מוצארט, הסימפוניה השנייה של ברהמס והקונצ'רטו לכינור של צ'ייקובסקי ופעם אחת את הפתיחה „האלקה" של מוניושקו. חבל שהפתיחה החיננית הזאת, של המלחין הפולני הלאומי, לא בוצעה גם בוורשה. התזמורת ניגנה אותה יפה מאד.

בתכניות המודפסות שהופצו בקונצרטים בפולין לא הופיעו הסברים מפורטים על היצירות ורק על המבצעים. במיוחד מצער היה הדבר לגבי יצירתו של הינדמית, המלחין הגרמני הגדול כנרדף על ידי הנאצים. יצירה זו מאפשרת לתזמורת ביטוי מרשים בקטעי סולו ובהרכב מלא. הביצוע היה מכובד אבל המוסיקה לא הסעירה את הפולנים.

עם מאהלר, דומה שהנגנים חשים זהות פנימית עמוקה. אין ספק שבניצוחו מהטה הצליחו להפיק ביצועים גדולים של הסימפוניה החמישית שזיעזעו בעוצמתם את הקהל. בביצוע באולם הכינוסים המפואר בבודאפשט היו התזמורת ומהטה בשיאם. הטובות שבתזמורות העולם יכולות היו להיות גאות בנגינה ברמה שכמענו באותו ערב. חוויה נוספת היתה הקונצ'רטו של צ'ייקובסקי עם יצחק פרלמן. שיתוף הפעולה בין הסולן, המנצח והנגנים היה מיוחד ואנושי.

לרוע המזל, אף אחד מהקונצרטים לא הוקלט או שודר על ידי הרדיו והטלוויזיה הפולניים. כששאלתי את אוזה בלאשצ'יק, הממונה על מוסיקה קלאסית בסוכנות האמרגנות הממשלתית „פגארט", שאירגנה את הסיור ואירחה את התזמורת בפולין, לסיבת המחדל המצער היא טענה שהפולנים גילו עניין בשידור או בהקלטה, אולם הפילהרמונית העמידה תנאים כספיים בלתי אפשריים. אבי שושני, המזכיר הכללי של התזמורת, השיב לפנייתי והסביר שהפילהרמונית סירבה להופיע ללא תשלום. התזמורת ניגנה בפולין בהתנדבות ללא שכר. מכל מקום היתה זו, לדעתי, החמצת הזדמנות לאפשר לאנשים בכל רחבי פולין לשמוע את התזמורת. הקהל הריע בכל מקום בתשואות סוערות ובמחיאות. לעתונאים בבודאפשט ששאלו על רפרטואר הקונצרטים בסיור הסביר מהטה שהמטרה היתה להחזיר, בין השאר, ביצירה מרכזית המייצגת במיוחד את אופי התזמורת. למאהלר יש לנגנים יחס מיוחד. הם מנגנים מתוך הבנה רגישה ופנימית לכל הרחשים, הנימות היהודיות והטרגדיה שבמוסיקה שלו. אכן, הבחירה הוכיחה את עצמה. בחמישית של מאהלר הנגנים כולם „נתנו את נשמתם". מארש האבל היה כצעדת המוות, האדאג'טו לכלי קשת ולנבל כשיר מספד קורע לבבות והסיום – תקומה ונצחון הרוח האנושית.

לפי הרגשתי היה זה מעשה נכון לא לנגן כלל באושוויץ, במעמד האזכרה במחנה ההשמדה בירקנאו. איש מהנגנים לא השמיע צליל. חשנו כבגיא צלמוות. השתיקה דיברה בעד עצמה. כמחווה מוסיקלי לזכר קרבנות השואה קיימו נגני התזמורת מפגש מאולתר שבו ניגנו בקטעי סולו ובהרכבים קאמרים באולם קולנוע קטן ליד גיטו וארשה לשעבר. הצטרף אליהם ידידם הוותיק והנאמן – יצחק פרלמן. הם ניגנו נעימות יהודיות ויצירות מאת באך, מוצארט ואחרים. לפי הסברה ניגנו במקום, בתקופת הכיבוש הנאצי, מוסיקאים יהודים מהגיטו. היתה תחושה של משפחה אחת גדולה. של הרכנת ראש לזכר כל אלה שנרצחו ושזכרם שמור בלבבות.

ישראל דלות

ללא צלילים: טקס האזכרה במחנה ההשמדה בירקנאו

תשואות בסיום הקונצרט בקראקוב

ערבי קריאה של מחזות בלילות שבת ב„הבימה"

ערבי קריאה של מחזות יערכו, מתחילת דצמבר, בתיאטרון „הבימה" בלילות שבת. אחת לשבועיים יקראו שחקנים מחזות שטרם הועלו על הבמה, בבימויו ועל פי בחירתו של עומרי ניצן. זהו שיתוף פעולה בין עיריית תל־אביב (המממנת) לבין התיאטרון (המעמיד לרשות הפרוייקט את מנהלו האמנותי ואת השחקנים־הקוראים). הכניסה תהיה תמורת תשלום ואת הכרטיסים ניתן יהיה לרכוש לפני השבת, כמובן, על פי העקרון של „[illegible]שבת" המתקיים ב„הבימה" בשבת בבוקר.

מסע עם יהדות אירופה

הסדרה הדשה בגלי צה"ל: „קרובים רחוקים". **אהוד גרף** ויהונתן הירו מסע בן שלושה שבועות בארבע בירות אירופאיות (רומא, פאריס, פרנקפורט ולונדון) ונפגשו שם עם מגוון אוכלוסיות: יהודים בגילאים שבין 20 ל־40 ושליחי עליה ומורים. במטרה לבדוק את דילמת הזהות של היהודים שבגולה. החומר שהצטבר רב ביותר, כשלושים שעות שידור, ויותר הם ינצלו לשתי סדרות. הראשונה, המתחילה ביום שישי זה ביום ה־5 אהה"צ כוללת חמישה פרקים. ארבעה מהם יתארו את המפגשים עם יהודים בערים שונות והפרק החמישי יוקדש לנקודת ראותו של שליח העליה. הסדרה השניה תהיה ארוכה יותר ותכלול ככל הנראה גם פרק סיכום ומסקנות.

ורדה צימרמן

אוסף שטיגליץ במוזיאון ישראל

יצירות עתיקות ונדירות (300 במספר) של אמנות יהודית, הכלולות ב„אוסף שטיגליץ" שיוצג, החל מ־1 בדצמבר במוזיאון ישראל בירושלים. תולדותיו של האוסף – התהוותו, תלאותיו והצלתו בימי מלחמת העולם השנייה, עד שהגיע אחרי שנים רבות של נדודים למוזיאון ישראל בירושלים – הן סיפור מרתק. החפצים המוצגים בתערוכה עוסקים בחיי הציבור והפרט, בבית־הכנסת ובבית, במועדים ובימות החול, הם מקיפים מנהגים יהודיים וחושפים הווי ואורחות חיים של קהילות יהודיות מארצות אירופה והמזרח שרובם אבדו מאיתנו. הבחינות המוצגים וההשוואות המאלפות הנילוות להם מאפשרות לעמוד על אסכולות יהודיות ועל תהליכים בתולדות האמנות היהודית ובתולדות האמנות בכלל. את התערוכה מלווה קטלוג מהודר בעברית, אנגלית ובו תמונות בשלל צבעים. בתערוכה ובקטלוג מלווה כל חפץ בתיאור ותרגום הכתובות, בהסבר לחומרים ולטכניקות [illegible] בנוייה התצוגה על פי הסיפורים המרתקים [illegible] החפצים, עד הגעתם לארץ.

קולנוע

דרך האף

„רוקסאן". במאי: פרד שפיסי

סטיב מרטין העביר את מחזהו של רוסטאן על בעל האף „סיראנו דה ברז'רק", אל עיירה אמריקאית בשם נלסון, ובקפיצה הזאת, מהמאה ה־17 אל ימינו, הצליח גם להכניס את המסר על הקנקן ותוכו למסגרת אמריקאית מאד. זו הפואנטה. סיראנו דה ברז'רק מלביש את מומו המפלצתי על תרבות הפרבר האנטיספטית, על צרות האופקים, הדעות הקדומות ושביעות הרצון, ומציג לנו דרך האף את צידה המטופש של אמריקה האמצעית.

הרבה סרטים כושלים לא הצליחו בדרמה מצלצלת מה שמצליח לעשות סטיב מרטין באכצבעות אף הפיל. סיראנו, שדמותו הככה בעיבוד זה קצת יותר אופטימית ועליזה מזו שבמחזהו של רוסטאן (בעיבוד הקולנועי הראשון גילם אותה מל פרר), הוא ליצן חכם (שקספירי כמעט) בעולם שמגרעתו העיקרית אינה קשורה בארועים טראגיים כמו בנינוחות חסרת ריגושים. הטרגדיה, במילים אחרות, היא הפרובינציאליות, וזו, כפי שמדגים לנו סטיב מרטין, מסוגלת לחנוק הרבה דברים נעלים רק מכוחן המטמטם של השיטה האחידה הרוח. „רוקסאן", במילים אחרות, הוא אנטי תיזה קלילה לסרטי הפרבר האמריקאי ומשורריו. בעיבוד החביב הזה היה סיראנו (סטיב מרטין) למפקד גדוד כבאים מתנדבים. רוקסאן (דריל הנה) היא מעין ילדת פרחים חובבת מילים מצלצלות ואסטרונומיה. מלכת המין (בסגנון התמימות) יודעת גם לשחק, ומול סטיב מרטין, הקומיקאי האמריקאי המעניין ביותר בימים אלה (רופא השיניים ב„חנות קטנה ומטריפה"), בולטות בה פתאום כמה מעלות שהוצנעו במזיד בסרטיה הקודמים. סוף סוף קומדיה אינטליגנטית.

יגאל משיח

פרסומי ארץ־ישראל

● האדריכל זאב רכטר תיכנן במשך ארבעה עשורים מבני מגורים ובנייני ציבור בארץ. הוא מראשי התנועה המודרנית בארכיטקטורה בארץ ומחלוציה. בהוצאת „הקיבוץ המאוחד" ובית הוצאה „כתר" הופיע ספרונו (חלק מסידרה על אמנים ישראלים) של רן שחורי על זאב רכטר, שנאמר עליו ש„העמיד את תל אביב על עמודים". בספר מובא סיפור חייו ויצירתו האדריכלית, עם שרטוטי תכניות בניין וצילומי מבנים שתיכנן.

● כפליא שבארץ הצבי עדיין לא הופיע ספר על הצבאים בישראל. משהו מתקן בתחום זה הוא הקובץ „הצבאים בישראל", בעריכת בני שלמון ובו מאמרים שפורסמו בבימות שונות על הצבאים.

● עד כה לא נערכה בארץ רשימת שמות מלאה של צמחי ישראל, המוסכמת ומאושרת על ידי גורמי הבוטאניקה והאקדמיה ללשון העברית. כחוברת מטעם רת"ם, מרכז מידע לצמחי ישראל, המשותף לחברה ולאוניברסיטה העברית, עשבית המחלקה לבוטניקה, הופיעה עתה הרשימה המיוחלת.

● ב„חברה להגנת הטבע" הופיעו שלושת כתבי החברה, „פשוש", „טבע וארץ" ו„סלעית". „סלעית" נערך בידי אילנה מגן ובו מאמר יפה על המוזיאון היפהפה לפרהיסטוריה של עמק החולה שנכתב בידי אמנון אסף, המגדיר עצמו „האוסף, מנהל, מדריך, מנקה ונגר" של המוזיאון.

● „עתמול", העתון לתולדות ארץ ישראל ועם ישראל, פותח את שנת הבר־מצווה שלו, בעריכת שלמה שבא. המתמיד בפעולו זה מאז הגליון הראשון. רשימת המאמרים בגליון החדש מלמדת על הטוב הצפון בכל חוברת – מאמרים על אספרנטו וביליו, על ארבל הקדומה, על שניאור שפטשניק, ראשון נופלי תל חי, על הברחת נשק להגנה בשנות השלושים, על ההשעבדה שנערכה בעת התקופה המוסלמית הקדומה בהר הזיתים, על „שר הזואר" בירושלים העתיקה בעת השלטון העות'מאני; אליהו הנביא, על תולדות הסלאי הצהוב, על הרצל במחזאי וזכרונות מרדכי חדש על חייו במשך שנה כרועה צאן בין הבדואים בעמק בית שאן בראשית שנות העשרים. כל זה בגליון אחד, ועם איורים רבים.

צבי אילן

[illegible] שמה

[illegible] „הפליטים". [illegible] השרון, 13.11

[illegible] בסולמות ואפקטים מרוחים ונאבק עם חומר [illegible] יותר מכל שיריו הם שירי נשמה, גם כתצורה מוזיקלית [illegible] האותנטיות. הדגש בשירים הוא לא על וירטואוזיות [illegible] הדרמטיות, כי אם על האווירה. החומר הזה החל את [illegible] בהופעות, אחרי כן בא תקליט ועכשיו שוב על הבמה.

[illegible] יותר בהופעה של אחרי התקליט", מסביר [illegible] אחראי במידה שווה יוסי אלפנט. הוא [illegible] ויחד עם בנאי הם מגבשים את העיבוד. [illegible] על כל העניין, מסוס שאני מעורב רגשית ואין לי את [illegible] בצורה אובייקטיבית", אומר בנאי.

[illegible] עם הקהל באולמות קטנים יחסית. במקרה שלנו – [illegible] (500 מקומות ישיבה) מלא. אל מול הקהל שומר [illegible] גם ברגעי הקטרזיס, בהם הוא פולט זעקות [illegible] פנים יכולת פלסטית מדהימה חוזרים למצבם [illegible] הקהל. נתחיל בפתיחה. אהוד בנאי עולה לבמה בחהות [illegible] האורות נדלקים ובמקביל לקריאתה חנוקת הקול של [illegible] „אמסטרדם". שביצע בזמנו [illegible] בגיטרה אקוסטית. בסוף השיר, תוך כדי [illegible] אחר זה ארבעת „הפליטים". נעם רייה, [illegible] נכנס תוך נגינה על חליל חוזים בתאי, [illegible] באסה, רק גולדברג תופס את מקומו באחורי [illegible] אלפנט, האחראי באופן מעשי על גיטרה [illegible] השיר, שהתחיל כאמור בחליל מדברי שקט, הופך [illegible] השירים בהופעה לקוחים כולם מהאלבום, לבד משניים [illegible] ו„גלריה מקסמבורג". הראשון הוא [illegible] השני יותר אופטימי לבנאי ונשען [illegible]

[illegible] להיות לצד הצד החיובי ביותר. אומנם, למקצתו של אהוד

„כל אחד מביא את עצמו", אך בסופו של דבר, הוא נותר לעמוד כל ההופעה בקדמת הבמה והם מספקים לו גב חזק מאחור.

מעבר לכל מה שנאמר ויכול להאמר על המוסיקה, אהוד בנאי מגיש הופעת רוק בוגרת. הוא מוכיח כי ניתן לשיר חומר אישי, בעל גוונים מהאתיים, מבלי להקליע למערבולת סטיקים שהופים, העוויות, ונענועי גוף סקסואלים. יבכל עניינם בהחזר הבמה. כל קטעי הסולו מבוצעים בצניעות מכובדת, כשהמעבר מצליל לצליל אינו כמקובל בשירי נשמה.

בנאי, שהדאי נהנה מהקהל שרוקד בישיבה, ידע את כל המילים בעל־פה ולא נתן לו לרדת מהבמה, לא כרוצה מיחסי הציבור ההסטריים של הביצה הסקבית. הוא היה מודע שיספקנו אותו על סמך שביעה של תקליט או הופעה, ולא לפי אנקדוטות אישיות, פיקנטיות ככל שיהיו.

חנוך רעים

נוריה אספרט – ביקור עבודה

הבמאית נוריה אספרט הגיעה ביום שני בערב לישראל כדי לערוך מבחנים לשחקניות התיאטרון הקאמרי האמורות להשתתף בהצגת „בית ברנרדה אלבה". שתיים יוצאות מכלל זה והן עדנה פלידל ואורנה פורת. אספרט תשהה בארץ כשבוע ימים.

רדיו ● טלוויזיה ● בתי קולנוע

שידורים

טלוויזיה

טלוויזיה חינוכית

08.00 טלטקסט: עד כאן.
08.05 שעת כושר.
08.15 ארץ מולדת: בעיר ובעמק (ב).
08.40 אנגלית ו'.
09.00 מדעי הטבע: יסודי, איך גדלים הורים.
09.20 אנגלית ו'.
10.00 שעת כושר.
10.10 מדעי הטבע: ה'–ו', אויר לנשימה (ב).
10.30 הגיל הרך: פרפר נחמד, יום הולדת לשבי.
11.00 חשבון ו': מסי כפל שברים.
11.15 אנגלית: י"א–י"ב.
11.30 קשת וענן: הרמב"ם (ב).
12.00 אנגלית ח'.
12.25 אנגלית י'.
13.00 מדעי הטבע (על יסודי): האבולוציה 3, מגבכי העבר.
13.30 אתמול במשפט דמיאנג'ק.
14.00 טלטקסט: עד כאן.
14.05 אוניברסיטה פתוחה: גילאי הגן, דרישות הדידיות: יוון הקלאסית: סוקראטס, חייו והוראותיו.
15.00 טוב טוב הגמד.
15.25 על תואמים ואחרות (פרק רביעי) – ראש הממשלה.
15.40 שעת כושר.
15.50 מאתיים שניות: למועצת הלול, ודפי מידע טלטקסט.
16.00 גברת פלפלת.
16.10 שביל באמצע שביל בצד, טיול השבוע: תחנת הכוח בגהריים. אתר הארט הקרמון בעבודיה.
16.20 פיצוחים: שעשועון טלוויזיה נושא פרסים.
17.00 ערב חדש.

ערוץ 2

08.30 שידור ישיר ממשפט דמיאניוק.
17.30 שמש קטנה, סדרת הנפשה.
18.00 סרט: מרדן חלום הכסף. 19.30 תקציר משפט דמיאניוק. 20.00 סידרה תיעודית: מגלי עולם (פרק ה'), 21.00 סוף 2.

טלוויזיה לבנונית

13.30 חיים אחרים (סידרה). 14.00 מועדון 700. 14.30 התעמלות. 15.00 ילדי התכוכות (מצויירת). 15.30 סופר־בוק (מצויירת). 16.00 שוכני הסלעים (תכנית לילדים). 16.30 סרט עסקים מפוקפקים עם האחים מרקס. 18.00 תן לי הזדמנות (קומית). 18.30 משפחת קמבל (סידרה). 19.00 חדשות. 20.00 רצח במשיכת קולמוס. 21.00 המחבר (סידרה). 21.30 נורדאוס (סידרה קומית). 22.00 המשווה (בלשית). 23.00 מועדון 700. 23.30 חיים אחרים (סידרה).

טלוויזיה ירדנית

15.50 סרטים מצויירים (עד 1). 16.30 טיפחות, עולמים (עד 1). 17.55 עמד אליה תכנית בידור. צרפתית. 19.00 חדשות בצרפתית. 19.15 ירדן היום. צרפתית. 19.30 חדשות בעברית. 20.30 ולרי (קומדיה אמריקאית). 21.10 סוסים (סידרה תיעודית על הסוסים המצויים בעולם). 22.00 חדשות באנגלית. 22.10 האנשר (סידרת מתח אמריקאית). 22.10 האבקות חופשית (מיטב התחרויות הבריטיות) (עד 1). 23.10 היידי היי (קומדיה אנגלית).

שידורים קבועים

05.45 פרקי אבות.
05.55 באופן מילולי – מינהו של אבשלום קור.
06.05 צלילי בוקר.
06.30 שישים לין.
07.07 שבע אפס שבע.
08.05 בוקר טוב ישראל.
09.05 אילה בוקר.
10.05 שעה עם אורלי יניב.
11.05 נכון לעכשיו.
13.05 אחד אחד.
14.05 רד הה מי.
16.54 באופן מילולי.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.45 משולש.
18.54 הודעות לחיילים.
19.05 שירים מכאן.
22.05 על הדבש ועל העוקץ.
23.05 עשרים וארבע היום שהיה.
00.05 ציפורי לילה.
02.00 לא הצים לישון.

שימו לב לשידורי F.M.

רדיו

גלי צה"ל

16.05 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 יעד משודר – עניני צבא ובטחון.
20.05 שאלות אישיות – יעקב אגמון משוחח עם עוזי וייצמן (ש.ח.).
21.30 אוניברסיטה משודרת – הסתיו בשירה העברית – היצוג המשקף החזוגם הפתוסי.
23.55 שיחות חצות – עם הסופר דן בר.

צה"ל 2

19.05 רדיו רדיו.
20.05 מצעד הפזמונים הלועזים המחושב.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הג'ז הזה.

סרטים

■ תל־אביב

אסתר: הצייד 5, 7.30, 9.45
אורלי: מאורה מאד 4.30, 7, 9.30
בית ליסין: חדי אלן – ולי"ג 9.30, 23.15
בן־יהודה: ללא מוצא 4.30, 7, 9.30
גורדון: קונסמסם 4.30, 7.15, 9.30
גת: בוקר טוב בבולגריה 5, 7.25, 9.50
דיזנגוף 1: לו היית כאן 11, 1, 3, 5, 7.30, 9.45
דיזנגוף 2: ספינת הצייד 11, 1, 3, 5, 7.30, 9.45
דיזנגוף 3: שם הוורד 11, 1, 3, 5, גבר מאוהב 7.15, 9.45
דקל: רוקסן – בגדרה ארצית 7.15, 9.30
הדייב־אף: המורד 7.15, 9.30
הצות סקס
הוד: קווה הלנדי 5, 7.15, 9.30
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): יומן אהבות 7.15, 4.30 לא שם דין 9.30
חן 1: מסאל באקס 5, 7.30, 9.50
חן 2: הפרצת מכון פרנציסקו 5, 7.35, 9.50
חן 3: המכשפות מאיסטוויק 5, 7.25, 9.50
חן 4: הנבות מעבר לפינה 5, 7.30, 9.50, 2, 11
חן 5: ריטה סו וגבב גם הוא 11, 2, 5, 7.30, 9.50
לב 1: המשפחה 2, 4.40, 7.10, 9.40
לב 2: גברים גברים 2, 5, 8, 10
לב 3: נדודי העץ 2, 5, 7.50, 10
לב 4: מגדל הדבורים 2, 4.50, 7.20, 9.45
לימור: ללא מוצא 4.30, 7, 9.30
מוגרבי: טנור לרגל שיפוצים
מקסים: קרוקודיל דנדי 7.15, 9.30
פאר (אלנבי המשודש): מרוגה – מי הנערה הזו 5, 7.30, 9.40
סינמה 1: השוטר מבבורלי הילס 2, 5, 7.15, 9.30
סינמה 2: משפחת המלוכלכים 9.30, 5, 7.15
פריז: יופי של הוסא 7.15, 9.30
פרי: לא יכולה בלי זה 12, 2, 4, 7.15, 9.30
צפון: קסיפה כחולה 23.30
צפון: באן הה פלורס 7, 9.30
תמר: הבלתי משוחדים 4.30, 7, 9.30
תמר – רמת־אביב: רחפטהפטויר שלא יאמנו של בולשש בעל הביצים המעבות 7.30, 9.40
תלפיות: את אני והמכבה 7.30, 9.45
תל־אביב: כלא הנשים 2 5, 7.15, 9.30

■ ירושלים

אדיסון: קווה הלנדי 4.30, 7, 9.15
אורגיל: המכשפות מאיסטוויק 4.30, 7, 9.15
אור גיל: ריטה סו והבב גם הוא 9, 6.45, 4.30
בית אגרון: הסיפור שאינו נגמר 4.00
6 נער הזהב
8 זרים
9.45 להיות שם
האולם הקטן בבניני האומה: סגור
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
כסיר: ללא מוצא 4.30, 7, 9.15
מוצשל: הבלתי משוחדים 7, 9.15
מיניבר: שיזוח מלוכלכות 7, 9.15
עדן: השוטר מבבורלי הילס 2 4.30, 7, 9

■ רמלה

רון: תעלולי שפן 4.30, 7, 9
תיאטרון ירושלים: דאון הה פלורס 7, 9.30

■ חיפה

אורה: המורד להם 4.30, 7, 9.15
אורלי: המשפחה 6.40, 9
אמפיתאטרון: משפחת פלוזר 9.15, 7, 4.30
ארמון: סגור
חן: מסאל באקס 4.30, 6.45, 9.15
עצמון 1: ללא מוצא 4.30, 6.45, 9.15
עצמון 2: השוטר מבבורלי הילס 2 9.15, 7, 4.30
עצמון 3: הזנות כאן 7.15, 9.30
פאר: לחם עם כבוד 4.30, 7.00, 9.15
קיראורה: לא יכולה בלי זה 7.15, 9.15, 4.30
רון: הבלתי משוחדים 4.30, 7, 9.15
רב גת 1: מי הנערה הזו 4.30, 7, 9.15
רב גת 2: המכשפות מאיסטוויק 7, 9.15, 4.30

■ קריות חיפה

כפורי: אני התחת 7, 9.15
מבוק: המכשפות מאיסטוויק 7, 9.15
אורות: הבלתי משוחדים 9.15, 7
בית העם: גבר מאוהב 7, 9.15
הרוכל: מעקב וזשם 7, 9.15
ניקון: השוטר מבבורלי הילס 2 7, 9.15

■ אשדוד

אשתר: שם הוורד 7.15, 9.30
אשדורה: הנות קטנה ומטריפה 7.15, 9.30

■ אשקלון

אורגה: משה פראי 7.30, 9.30
מאורה: השוטר מבבורלי הילס 2 9.30, 7.30
רוזה: ביבי איראנה 7.30, 9.30

■ הרצליה ■ רמת השרון

היכל: הבלתי משוחדים 4.30, 7.15, 9.30
מלון דניאל: סגור
כוכב: סוד ההצלחה 7, 9.30
הסיפור שלא נגמר 4.15

■ עפולה

מועדורון: השוטר מבבורלי הילס 2 9

■ חולון ■ בת ים

ארמון: חיטר מלך ירושלים 7.30, 9.30
אורגיה: רובוקופ 7.15, 9.30
מגדל: מי הנערה הזו 7.30, 9.30
מגדיס קריית שרת: כחום הגוף 9.30, 7.15
בילבי 4
סבה: הבלתי משוחדים 4.30, 7.15, 9.30
רימה: משפחת מלוכלך 7.15, 9.30
עצמאות: היזהרה לפשעים תמורים 4.30, 7.15, 9.30

■ כפר־סבא ■ רעננה

גפל: מי הנערה הזו 7, 9.15
זוק: מיטל־באקס 7, 9.15
אורלי: סגור
בית ברל: 8.30 סגנו אורון בפריז

■ לוד ■ רמלה

אורלי: סגור
בת־ים: בלוו לתופש הגדול 7.15, 9.15
היכל התרבות: נועזים במלכודת 8.30
אורון: רובוקופ 5, 7.30, 9.30

■ נהריה ■ עכו

הוד: השוטר מבבורלי הילס 2 7, 9
רון: זהב רוסי 7, 9.15
אורושיים: אני התחרה 7.15, 9.30

■ נתניה

הוד: ליבו של אנגל 7.15, 9.30
מורחים: גבר מאוהב 5, 7, 9.15
אסתר: הבינגה האמריקאי 3 7, 9.15
שרון: מי הנערה הזו 5, 7, 9.15

■ קרית אונו

מרגטים: ימי הרדיו 7–9.15
מתוקנים באהבה 4.30

■ פתח־תקוה

שלום: הקשר המקצועי 7.15, 9.30
היכל 1: הבלתי משוחדים 4.30, 7.15, 9.30
היכל 2: היזהרה לפשעים תמורים 5, 7.15, 9.30
היכל 3: המכשפות מאיסטוויק

■ קרית שמונה

שמיר: בלוו לתופש הגדול 4.30, 7, 9

■ ראשל"צ ■ רחובות

ג.ג. רון 1: הליפת ערב 4.30, 7, 9.30
ג.ג. רון 2: הבלתי משוחדים 4.30, 7, 9.30
ראשון: מי הנערה הזו 7, 9.30
ראשון: אני הבוס ואשת הבוגל 7, 9.30
בית העם: השוטר מבבורלי הילס 2 9.30, 7.15
הוד: אני המנורה 5.15, 7.15, ימי הרדיו 9.15
רון: רובוקופ 7.15, 9.15

■ רמת־גן וגבעתיים

ארמון: מי הנערה הזו 5, 7.30, 9.50
ארקון: האלמנה השחורה 7.30, 9.45
לילי: יופי של הוסא 7.15, 9.30
הדר: הבלתי משוחדים 4.30, 7, 9.30
רב בן 1: המכשפות מאיסטוויק 5, 7.30, 9.50
רב בן 2: מסאל באקס 5, 7.30, 9.30
רב בן 3: שיזות מלוכלכות 5, 7.30, 9.50
רב בן 4: הפרצת מכון פרנציסקו 5, 7.30, 9.50
שביט: בלוו לתופש הגדול 7.15, 9.30

מדינת ישראל

צו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה) (מחירים מרביים למספוא) (מס' 9) (תיקון מס' 2) התשמ"ח 1987

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 11(א) לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ה 1985, אנו מצווים לאמור:

בצו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה) (מחירים מרביים למספוא) (מס' 9) התשמ"ז – 1987 בסעיף 2, במקום „תוספת סויה – 44% חלבון 431" יבוא „תוספת סויה – 44% חלבון 460".

תחילתו של צו זה ביום ו' בחשון התשמ"ח (18 בנובמבר 1987).

משה נסים, שר האוצר — אריה נחמקין, שר החקלאות

מכרז למכירת רכב

1. מוצע למכירה מכונית ג'יפ מסוג 60, 1981, 2474 סמ"ק, מס. רישוי 77-410-81.
2. פרטים לקבל אצל משה בקשיצקי, קבוץ משמרות, בתאריכים 22–26.11.87 בשעות 14.00–18.00. אזרח"צ טל. 373144.
3. את ההצעה להגיש לבוועדה המשקית בנוסחה והצעת מחירים או בנוכחי המועצה, עד לתאריך 29.11.87 שעה 11.00 לצבה"צ ולציין על המעטפה מכרז מכירת רכב.
4. על המציע לצרף המחאה בנקאית בשעור של 10% מערך הצעתו כבטחון.
5. העברת הבעלות ע"י הקונה ועל חשבונו.
6. רשות הקיבוץ אינה אחראית למצב המכני של הרכב או לתקינותו של פריט כל שהוא.
7. רשות הקיבוץ לא מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כל שהיא.

רשות, ביקור בחל תנציות, בניסיה תכ.ב. 18

פקסימיליה MURATA
מורטה
מהירה ביותר!
צגים סוכנות כלל
רח' יהודית 1 תל־אביב טל. 03-5463714
צגים, שיווק ושירות בכל רחבי הארץ
סניף רח' יפו 46, טל. 04-524680

קבלת מודעות 24 שעות בדחוף
מודעות משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל„הלוח הכללי"
דבר
מתקבלות 24 שעות ביממה
ב: דחוף דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118 (מול כסית)
טל. 246363, 239952